



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

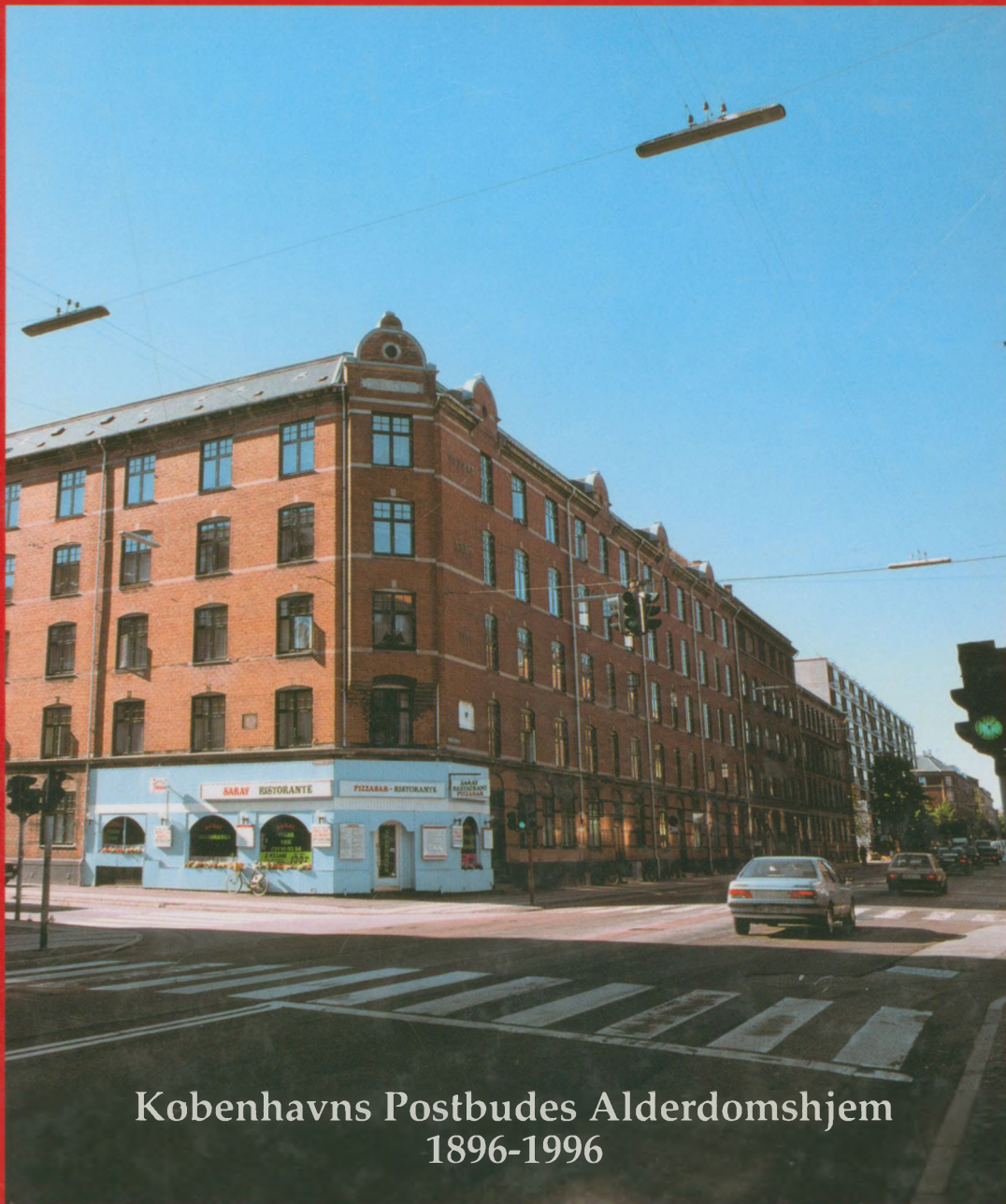
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

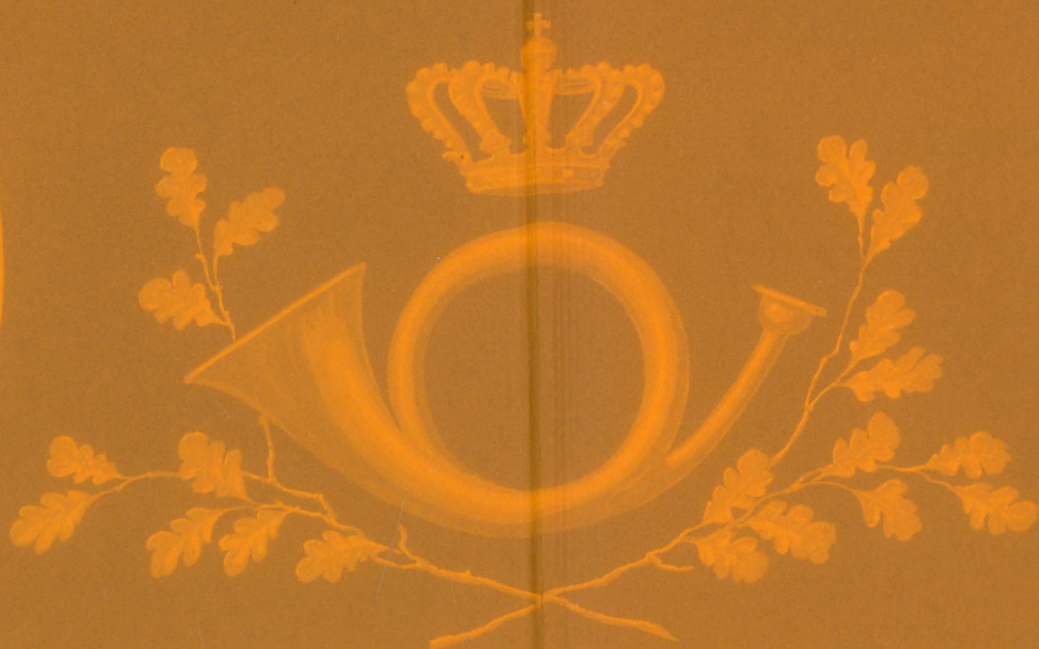
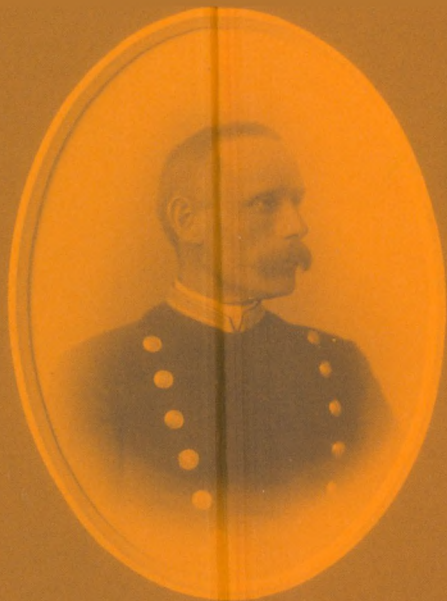
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

»Efter ærligt Arbejde – velfortjent Hvile«



Kobenhavns Postbudes Alderdomshjem
1896-1996



KJØBENHAVNS POSTBUDES ALDERDOMSHJEM 1896 - 97.

»Efter ærligt Arbejde – velfortjent Hvile«

Københavns
Postbudes Alderdomshjem
1896-1996

»Efter ærligt Arbejde - velfortjent Hvile«

Københavns Postbudes Alderdomshjem 1896-1996

© Københavns Postbudes Alderdomshjem og redaktionen

Udgivet 1996 af Københavns Postbudes Alderdomshjem
på forlaget Scheuer I/S

Printed in Denmark 1996

ISBN 87-90285-01-8

Redaktion: Ebert Fich og Carsten Scheuer

Omslagsfoto: "Hjemmet" på hjørnet af Mariendalsvej og
Nordre Fasanvej (1995).

Omslag og grafisk tilrettelæggelse:

Scheuer Kommunikation ApS

Sats med Palatino

Omslagets inderside forrest:

Foreningens første bestyrelse 1896-97.

Omslagets inderside bagest:

Foreningens bestyrelse i jubilæumsåret 1996.

Illustrationer:

Dansk Billedcentral, Københavns Postbudes Alderdoms-

hjemms arkiver, Carsten Scheuer, Michael Fischer,

Københavns Bymuseum, Frederiksberg

Lokalhistoriske Bibliotek, Dansk Postforbund, Erik Nielsen,

Skou & Madsens Eftf.

Repro: Larsen sats & repro, Rødovre

Trykt hos Olesen Offset, Viborg

Indbundet hos Nordisk Bogproduktion, Haslev

Indhold

De første år 7

- Tilløb til forsørgelsesordning 7
- Uanstændig lille livrente 8
- Lad de ældre bære byrderne 10
- Den første ejendom 12
- Gavmild gavegiver 12
- Mange bække små 13
- Byggeplanerne realiseres 14
- Festlig indvielse af alderdomshjemmet 14
- Tømmermænd efter indvielsen 17
- Modgangen melder sig 18
- Uventede regninger 19
- Fordyrende lock-out 19

»Bringe vore Finanser paa Fode« 21

- Den store dag 23
- Vil det offentlige hjælpe foreningen? 25
- Det første "skarpe" hjørne rundes 26
- Modernisering med "Træk og Slip" 29
- Kampen mod rotterne 30
- Bestyrelsesarbejdet tages alvorligt 30

Konsolidering og 25 års fest 32

- Glimt fra hverdagen før 1. verdenskrig 33
- Formanden og hans hustru stifter legat 35
- Væk fra byens larm 35
- Formanden takker af... 37
- ... og KPA kvitterer med mindetavle 37

- Vokseværk 39
- 11 kroner pr. kuvert 40
- 25 års jubilæumsfest 40

Dagligdag i mellemkrigsårene 44

- Gadeudvidelse betød husleje-forhøjelse 44
- Stolt næstformand fejrer 25 års jubilæum 44
- Ansøgning om skattefritagelse 46
- Indsatsen bærer frugt 47
- Stort og småt fra hverdagen 48
- Den festglade forening 49

Kriseår – krigsår 50

- Magnoliavej er "en dårlig Ejendom" 51
- Første spor af 2. verdenskrig 52
- Magnoliavej atter i søgelyset 53
- Køb i stedet for salg 54
- Uenighed – formanden træder tilbage 54
- Thorlund vender tilbage 55
- Status 29. marts 1945 56

»Tage fat med fornyet kraft« 58

- "Tage fat med fornyet kraft" 59
- Endelig oprandt 50 årsdagen 61
- Status i 50-året 64
- Nye ejendomserhvervelser 73
- Køb af Vibekevang 74
- Hvor er formand Thorlund? 75

Tidens tand gnaver 76

- Kontingentet forhøjes 77
- Ny formand vælges 77
- Rundtur til alle ejendomme 78
- Nettoformue på ca. 865.000 kroner 79
- Nye udfordringer for bestyrelsen 79
- Farvel til populær revisor 80
- Køb af nye ejendomme 81
- Gasradiatorer bliver populære 81
- Oliefyret vinder frem 82
- Formand P.E. Bang fratræder 82

Fritidssamfundet sætter sine spor 83

- KPA arver 21.645 kroner 84
- De mange kontingentopkrævere 84
- Formanden og næstformanden træder tilbage 85
- Køb af "Flintegården" og sommerhuse 86
- Overenskomst mellem KPA og Postbudenes Byggeforening 88
- KPA's 75 års jubilæum 89

Øgede krav – mere arbejde 92

- Moderne vaskerier i alle ejendomme 92
- "... en del om kontingentopkrævning ..." 92
- Det går op og det går ned 93
- Beskatning af honorarer 93
- Foreningen runder 900 medlemmer 93

- "Vi må holde igen på udgifterne" 94
- 25 år i bestyrelsen 95
- Kontorarbejdet tager overhånd 95
- Det praktiske bestyrelsesarbejde 96
- Huslejestigninger upopulære 98
- Hus på Rørvig-grunden 98
- Ændringer i bestyrelsen 98
- Stadig fremgang for KPA 99
- Feriefonden oprettes 100
- Endnu et sommerhus 100
- KPA bliver selvfinansierende 101

Modernisering og økonomisk vækst 102

- Formuen vokser støt 103
- KPA får ny formand... 104
- ... og et Støttefond 104
- Første alvorlige driftsunderskud 105
- To af foreningens sværvægttere dør 106
- Nu har KPA 1.141 medlemmer 106
- Ordinær generalforsamling nr. 99 107
- Bestyrelsens mange pligter 109

Epilog 114

Formænd siden 1896 116

Litteratur og kilder 117

Personregister 118

Forord

Kære læser

Med denne bog ønsker bestyrelsen for Københavns Postbudes Alderdomshjem at markere foreningens 100 års jubilæum. Alle medlemmer af foreningen modtager bogen som en hilsen og en gave i anledning af jubilæet. På samme måde gives den til en række personer, institutioner og organisationer, der gennem årene har spillet en større eller mindre rolle i historien om Københavns Postbudes Alderdomshjem, som i det følgende er forkortet til KPA.

Indholdet af bogen beskriver i korte træk de væsentligste begivenheder for KPA i de forløbne 100 år. Det gælder især omstændigheder og hændelser omkring de enkelte ejendomme, som KPA ejer eller har ejet. Af og til vender vi blikket mod de af samtidens forhold, som havde betydning for KPA. I den forbindelse skal der lyde en tak for et storartet samarbejde først og fremmest med Dansk Postforbund, Postbiblioteket, Københavns Bymuseum og med Frederiksbjergs lokalhistoriske bibliotek.

De store forhandlingsprotokoller har været den væsentligste kilde. Det har været en utrolig morsom og spændende gennemlæsning. Alle bestyrelsesmøder, generalforsamlinger, referater fra begivenheder m.m. er skrevet – i de første mange år i hånden med pen og blæk – med stor akkuratess og mange detaljer. Vi mener derfor, at bogens underholdningsværdi bliver øget, når en række citater fra forhandlingsprotokollerne bliver gengivet nøjagtigt som skrevet. Ved disse direkte gengivelser har vi derfor bevaret stave-

formen, stavfejl, omvendte ordstillinger og manglende tegnsætning m.v. som et udtryk for den personlige stil, som referenten har lagt i referatet, og som et udtryk for den til enhver tid gældende sprogstil. Vi har dog tilladt os at rette til korrekte navne, ligesom vi har skrevet fuldt fornavn (hvor dette har været bekendt) i stedet for blot et initial for at undgå misforståelser.

De første sider af bogen er i særlig grad detaljerede. For at få den fulde forståelse af forholdene for postbude og enkers pensionsforhold i slutningen af 1800-tallet må nogen forklaring gives. Endvidere er det vigtigt at forstå baggrunden for foreningens stiftelse og de særlige omstændigheder i forbindelse med erhvervelsen af KPAs første ejendom, som bærer kælenavnet "Hjemmet". Den ligger på hjørnet af Mariendalsvej og Nordre Fasanvej, der i 1896 i øvrigt hed Østre Fasanvej. Til alles glæde ejer foreningen stadig denne ejendom.

Vi ønsker læseren god fornøjelse i selskab med 100 års alderdomshjems-historie.

Frederiksberg, januar 1996

Ebert Fich, tekstforfatter

Preben Nielsen, formand for KPA

Carsten Scheuer, journalist

De første år

Endnu i 1896 eksisterede der ikke nogen faglig organisation for de københavnske postbude. Derfor indskrænkede drøftelserne vedrørende løn- og pensionsforhold sig til arbejdspladserne mand og mand imellem. At det særlig blev på de større tjenestesteder, som f.eks. Købmagergades budstue, at problemerne blev drøftet og forslag opstod, var kun naturligt.

Ikke mindst pensionsspørgsmålet var brændende. Her lå sagen således, at ved Lønningsloven af 1870 blev postbudene i København frataget den pensionsret, som var givet dem gennem kgl. udnævnelse ved en tidligere Lønningslov af 1852. Derfor kunne samtlige postbude - bortset fra de få ældre, som havde erhvervet kgl. udnævnelse før 1870 - kun se deres alderdom i møde med bekymring. Fratagelsen af denne pensionsret gav i 1872 stødet til oprettelsen af "Postbudenes Byggeforening".

Tilløb til forsørgelsesordning

Ved Lønningsloven af 1889 skete der dog en ændring til det bedre, idet der indførtes et helt nyt system (tilløb til en forsørgelsesordning) for samtlige postbude i København, pakmestre ved de bevægelige postkontorer (jernbane postkontorer) og postkonduktører - for så vidt de ikke havde kgl. udnævnelse i følge loven af 1852.

Det nye system indebar for det første, at der "skulle godskrives 5 pCt. af Lønningen efter det fyldte 25 Aar til Forsørgelse af vedkommende selv gennem Indkøb af Livrente ved Afgang paa Grund af Alder eller Sygdom (Selvpensionering)" og for det andet, at der "skulle afkortes 3

pCt. af Lønningen for de gifte Posttjenestemænds Vedkommende til Tegning af Overlevelsere i Statsanstalten for Livsforsikring til Sikring af Tjenestemandens eventuelle Enke".

De nævnte 3% afdrag kunne, hvis tjenestemanden ønskede det, også anvendes til tegning af en livsforsikring. På den måde opnåede han, at de indbetalte præmier ikke gik tabt i de tilfælde, hvor han døde før hustruen. Denne sidste form blev meget benyttet, da udgiften var den samme. Men der var den forskel i virkningen, at en overlevelsere gav mere til enken end renten af den tegnede livsforsikring. Til gengæld kunne livsforsikringssummen bevares ubeskåret.

Uanstændig lille livrente

Den livrente, som et postbud ved sin afsked kunne opnå, var uanstændig lille. Bestemte tal for denne livrentes størrelse har vi ikke, men den skal for et postbud i 60-års alderen og efter 30 års ansættelse have ligget omkring 280 kroner om året!

For de enkers vedkommende, for hvem der var tegnet overlevelsere, nåede beløbet sjældent 200 kroner årligt. Det er derfor forståeligt, at postbudene med stor bekymring så deres alderdom i møde.

Hvorfor meldte alle københavnske postbude sig så ikke ind i "Postbudenes Byggeforening", som var blevet stiftet 1872?

Af den simple årsag, at byggeforeningen havde lukket for tilgang af postbude, der var over 40 år! Det betød, at en del ældre postbude, som endnu ikke havde gjort alvor af at melde sig ind i byggeforeningen, nu pludselig så sig afskåret fra at blive medlemmer. På denne baggrund besluttede nogle initiativrige postbude at stifte "Kjøbenhavns Postbudes Alderdomshjem".

Side 9:

Bladet "Posthornet" offentliggjorde i 1899 skemaet til højre i nr. 3, side 15. Efter 25 år i tjenesten var årslønnen for et københavnsk postbud 1.600 kr. – et beløb, der holdt sig uændret i de følgende 15 års ansættelse. Til sammenligning var huslejen for en almindelig 2-værelseslejlighed ca. 240 kr. om året ved århundredeskiftet.

Oversigt over aarlig Livrente efter de nugældende Regler og Pension efter nærværende Lovforslag.

A. Københavnske Postbude, Postkonduktører og Pakmestere.

B. Postbude ved Provinspostkontorer af 2den og 3dje Lønningsklasse.

Ansættelsesalder 27 Aar.

Ansættelsesalder 27 Aar.

Efter Ansættelsen	Aarlig Lønning	Opspart Sum ved Aarets Slutning	Aarl. Livrente efter Stats- anstaltens Tariffer		Aarlig Pension efter Pensions- loven ved Aarets Slutning	Aarlig Lønning	Opspart Sum ved Aarets Slutning	Aarl. Livrente efter Stats- anstaltens Tariffer		Aarlig Pension efter Pensions- loven ved Aarets Slutning	Efter Ansættelsen
			før 1/4 1893	nu				før 1/4 1893	nu		
Aar	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Aar
1.	800	c. 40	c. 2	c. 2		700	c. 35	c. 2	c. 2		1.
2.	800	82	4	4		700	72	4	4		2.
3.	800	126	7	6		700	110	6	5		3.
4.	800	172	9	9		700	150	8	8		4.
5.	800	219	12	11		700	192	10	10		5.
6.	850	271	15	14		800	240	13	12		6.
7.	1050	335	19	17		800	290	16	15		7.
8.	1050	401	23	21		800	342	19	18		8.
9.	1050	470	27	25		800	396	23	21		9.
10.	1050	543	31	29	101	800	453	26	24	80	10.
11.	1100	620	36	34	106	900	516	30	28	82	11.
12.	1100	700	42	39	214	900	583	35	33	168	12.
13.	1100	784	47	44	216	900	652	39	37	172	13.
14.	1100	872	53	50	327	900	723	44	42	264	14.
15.	1300	973	61	57	342	900	798	50	47	270	15.
16.	1350	1080	69	65	357	1000	881	56	53	276	16.
17.	1350	1192	77	73	496	1000	967	63	59	376	17.
18.	1350	1308	86	81	516	1000	1056	70	66	384	18.
19.	1350	1429	96	90	536	1000	1150	77	73	392	19.
20.	1350	1555	107	100	675	1000	1247	86	80	500	20.
21.	1400	1689	118	111	680	1100	1353	95	89	510	21.
22.	1400	1827	131	122	681	1100	1463	105	98	520	22.
23.	1400	1972	145	134	690	1100	1577	116	107	530	23.
24.	1400	2122	160	147	695	1100	1697	128	118	540	24.
25.	1600	2289	177	162	720	1100	1821	141	129	550	25.
26.	1600	2462	195	178	740	1100	1950	155	141	550	26.
27.	1600	2642	215	196	760	1100	2084	170	154	550	27.
28.	1600	2830	237	214	780	1100	2224	187	168	550	28.
29.	1600	3025	261	235	800	1100	2369	205	184	550	29.
30.	1600	3228	288	257	827	1100	2520	225	201	568	30.
31.	1600	3439	316	282	853	1100	2678	246	220	587	31.
32.	1600	3659	348	308	880	1100	2842	270	239	605	32.
33.	1600	3888	382	337	907	1100	3012	296	261	623	33.
34.	1600	4126	420	368	933	1100	3189	325	284	642	34.
35.	1600	4373	461	402	960	1100	3374	356	310	660	35.
36.	1600	4630	507	440	987	1100	3565	390	339	678	36.
37.	1600	4898	557	481	1013	1100	3765	429	370	697	37.
38.	1600	5177	613	528	1040	1100	3973	470	405	715	38.
39.	1600	5467	674	579	1067	1100	4187	516	444	733	39.
40.	1600	5769	742	636	1067	1100	4414	568	486	733	40.



Herover foreningens første formand, A. Dombernowsky, som var blandt initiativtagerne til det første møde.

Til højre det allerførste håndskrevne referat fra den stiftende generalforsamling i foreningen, 1. marts 1896.

Lad de ældre bære byrderne

Onsdag den 5. februar 1896 kl. 9 om aftenen mødes efter aftale 16 postbude i budstuen på Købmagergades Postgård for at drøfte stiftelsen af en ny forening. De mødte var: *N. Carlsen, J. Simonsen, Martin Nielsen, Lintner, Ejlersen, Chr. Larsen, Alfred Dombernowsky, Chr. Nielsen, N. Christensen, Carl Jørgensen, A. Hansen, S. Nielsen, E.P. Christensen, L. Nielsen, H.P. Madsen* og *Kjærumgaard*.

Dombernowsky blev valgt som dirigent, hvorpå han satte forslaget om dannelsen af en ny byggeforening under afstemning – forslaget blev enstemmigt vedtaget.

Drøftelserne kom nu til at dreje sig om, på hvilket grundlag foreningen skulle stiftes. *Lintner* foreslog, at de ældre måtte bære byrderne, så de unge kunne opnå et lavere indskud og kontingent. Dette vandt tilslutning. Man nedsatte derpå et udvalg, der skulle udarbejde forslag til love og indkalde til et større møde senest en måned efter. Udvalget bestod af *A. Dombernowsky, N. Carlsen, A. Hansen, Carl Jørgensen* og *Lintner*.

Den 22. februar 1896 blev der udsendt indbydelse til alle postbude, pakmestre og med dem ligestillede postfunktionærer, som ikke var medlemmer af den bestående byggeforening, til en stiftende generalforsamling søndag den 1. marts kl. 16.30 i Arbejderforeningens lille sal, Nørrevoldgade 92 st. o.g. Dagsorden: Afstemning om en ny byggeforening, lovudkastets behandling og vedtagelse samt valg af bestyrelse. Det blev enstemmigt vedtaget at stifte "Kjøbenhavnske Postbudes Alderdomshjem", hvis bestyrelse blev: Formand *Dombernowsky*, næstformand *Lintner*, kasserer *A. Hansen* og i øvrigt *Martin Nielsen, Carl Jørgensen, N. Carlsen* og *Rosenqvist*. Der indmeldte sig straks 46 medlemmer.

Forhandlingsprotokol.

for
Kjøbenhavn's Postbude's Alderdomshjem
stiftet den 1^{de} Marts 1876.

Onsdagen den 5^{te} Februar 1876 Aften kl 9. samledes efter en Bydes Aftale 16 Postbude i Distrikten paa Postgaarden til et forberedende Møde, for at høre Bemærkningerne for om en ny Byggeforening skulde stiftes. Lombornovskij foretog og valgtes til Dirigent og foretog Afstemningen som viste flertallets Enstemmighed for stiftelse af en ny Byggeforening. De 16 tilstedeværende vare følgende: "

Der indgik sig med en Diskussion om paa hvilket Grundlag en saadan Forening skulde stiftes, hvilket dog i det hele store faldt sammen under Lindner's Forslag at vi aldre absolut maatte have Bydene, og de yngre taltes baade med Henyn til Indtækt som Røstingent, dette var ogsaa det eneste Forslag som Dirigenten kunde støtte sig til.

N. Christensen foreslog end at der nedrettedes et Udvalg som kom til at bestaa af følgende 5 Lombornovskij, Carsten A. Hansen Carl Jørgensen og Lindner, dette Udvalg skulde udtænke et Udkast til Lov for en eventuel ny Byggeforening, som skulde forelægges paa et stort Møde som Udvalget samtidig beredte sig til at sammensætte, dog foretrak det at der først om en Maaned fra daane Aften skulde foretages et Reindtæg, hvilket dog allerede foretog den 1^{de} Marts 1876.

- W. Carlsson
- Pancosius
- A. H. Hansen
- Lindner
- Eilertsen
- Chr. Larsen
- Lombornovskij
- Chr. Nielsen
- N. Christensen
- Carl Jørgensen
- A. Hansen
- J. Nielsen
- E. P. Christensen
- L. Nielsen
- H. P. Madsen
- og Kerlinggaard

De 16 tilstedeværende

Den 2^{de} Februar 1876 indrettedes Forbydelse til alle Postbude Postpakkestre og med den lige stillet Postfunktionær som ikke var Medlem af den bestaaende Byggeforening om at give Møde Pndagen den 1^{de} Marts 1876 Eftermiddag kl 4 i Alderdomshjemmet's lille Sal Nørrebrogade 92. Dagsordenen var følgende; Afstemning over om en ny Byggeforening skulde stiftes, og i saa fald Lovindkastets Behandling og Medtagelse Foreningen at stifte vælge Bestyrelse og modtage Indmeldelsen.

Pndagen den 1^{de} Marts Eftermiddag kl 4 1/2. Aftnedes Møde af Lombornovskij der paa den valgte Komitets Mø- ne lod Forbuddet udsætte og indvilligede for Forbud

Reglement fra 1890

Kontorets personale fylder hver dag petroleum på lamperne, renser lampeglas og klipper væger samt vasker vinduer en gang om ugen.

Hver kontorist skal gøre sine penne omhyggeligt rene. Det er tilladt at skære pennespidsen efter behag.

Mandlige funktionærer kan få en ugentlig friaften til selskabelighed eller en søndag om måneden, hvis de går regelmæssigt i kirke.

Efter 13 timers arbejde henstilles det, at fritiden tilbringes med læsning af Bibelen eller andre gode bøger.

Alle ansatte bør lægge et beløb til side. Hensynet til deres alderdom går forud for deres fornøjelser.

Funktionærer, som ryger spanske cigarer, nyder øl eller spiritus, kommer hyppigt på varieté eller på værtshus eller bliver barberet på barbersalon, giver deres foresatte god grund til at drage deres ærlighed og sindelag i tvivl.

Personale, som har været ansat i 5 år, kan påregne lønforhøjelse på 15 øre om dagen, dersom de har udført det dem pålagte arbejde med flid og uden fejl.

Gengivet med nudansk retsskrivning fra ministerielt kontorreglement.

Den første ejendom

Først skulle der skaffes penge. Til det formål afholdt KPA 2. påskedag 1896 en stor koncert med bal. Overskuddet blev den i vore dage ringe sum af 426,95 kr. Det svarede dengang til den årlige livrente for et postbud med 35 års anciennitet!

På et bestyrelsesmøde den 17. marts foreslog *Rosenqvist*, at KPA skulle forsøge at rette henvendelse til Justitsråd *Niels Josephsen*, som ejede gården "Mariendal" og spørge, om KPA kunne erhverve en grund enten som gave eller på lempelige vilkår. Det blev vedtaget at sende en lille deputation til Justitsråden med denne opgave.

Gavmild gavegiver

Justitsråden tog vel imod, men ville ikke afstå nogen grund. Derimod var han villig til at overlade en grund på 4000 kvadratalen på hjørnet af Mariendalsvej og Østre Fasanvej (i dag hedder den Nordre Fasanvej) for en pris af kr. 1,50 pr. kvadratalen. Handelsværdien var dengang opgjort til 4 kroner! Justitsrådets tilbud slog fast, at pengene skulle forrentes med 4% p.a. fra december termin 1898 og rykke i 3. prioritet ved bebyggelse – og stå uopsigeligt i 10 år uden udbetaling!

På en ekstraordinær generalforsamling den 23. august 1896 vedtog medlemmerne at købe den nævnte grund. Foreningens referenter lader ikke skinne igennem, hvorvidt man har jublet over det favorable tilbud. Vi må gå ud fra, at stemningen har været særdeles positiv. På en senere generalforsamling den 30. september fik bestyrelsen i hvert fald fuldmagt til at hæfte for foreningen. Fuldmagten kom særligt til at gælde for *Lintner*, *Carl Jørgensen* og *Rosenqvist*, som i ét og alt kunne tegne KPA. Den 3. februar 1897 blev papirerne underskrevet, og bebyg-

gelsen skulle ifølge købekontrakten være afsluttet inden 1. januar 1901.

Mange bække små

Månederne går. Foreningens kasserer opkræver kontingent direkte hos de enkelte medlemmer ude på arbejdspladserne. Mange bække små... og den 4. april 1897 afholdt foreningen sin første årlige generalforsamling, hvor kassereren kunne aflevere et regnskab med følgende hovedtal:

Indtægter kr. 2.738, 09
Udgifter kr. 359,81
Overskud kr. 2.378,28.

Det var en god begyndelse for KPA. I årets løb indgik der mange bidrag fra private, i alt omkring 9.000 kr. Ved årsopgørelsen var foreningens likvide formue således vokset til 12.490,67 kr., dvs. en formuefremgang på 10.112,39 kr.

På generalforsamlingen den 7. april 1898 fremlagde arkitekt *Hagemann* en tegning til en bygning på hjørnegrunden Østre Fasanvej og Mariendalsvej. Forslaget blev vedtaget, og bestyrelsens byggevalg, der bestod af *Dombornowsky*, *Rosenqvist* og *Carl Jørgensen*, fik fuldmagt til at gå videre med byggesagen.

Den 6. juni skete der noget bemærkelsesværdigt. Justitsråd *Josephsen*, som i sin tid havde solgt grunden på lempelige vilkår, beslutter sig til at skænke grunden vederlagsfrit, da han erfarer, at foreningen vil bebygge grunden. Efter denne enestående gave endes bestyrelsen om at tage skøde på grunden og starte byggeriet. Justitsrådsinden markerede også sin velvilje, idet hun tilbød at skænke foreningen et flag til ejendommen, når blot hun fik at vide, hvor stort det skulle være.

Viceværter

For at få privatøkonomien til at løbe rundt klarede de fleste postbude sig ved hjælp af konens indtægt eller ved ekstraarbejde.

Men hvordan kunne det lade sig gøre at have et ekstrajob med den lange arbejdstid fra tidlig morgen og ofte til kl. 21. For øvrigt var det forbudt, men det blev man nødt til at se gennem fingre med.

Der var særlig een bibe-skæftigelse, som postbude, politibetjente og sporvognsfunktionærer var selvskrevne til: Det var ikke ualmindeligt at se disse folk som viceværter og ejendomsfunktionærer. De var efterspurgte og velanskrevne hos husejerne, som de solide, fastansatte folk, de var. Det er derfor ganske naturligt, at vi i stor udstrækning møder vores postbud som vicevært. Han fejede gård og gade, hjalp konen med trappevasken og var i øvrigt altnuligmand for værten og ejendommens beboere.

Posten kommer

Afsunget på melodien "Vor gamle Karo holdt en Støj" ved indvielsen af "Hjemmet" den 10. juni 1900.

Hver Morgen til Kontoret hen
Vi ile fix i Tøjet,
En skal til Ø, og en til N,
En Anden ned ad Strøget,
Men ikke for at drive, nej!
Gaa bare ej paa den Galej.

:/: Naar Posten: /:

:/: Er forbi, Da kan vi

Tænke paa Driveri. : /:

Med godt Humør vi Posten
faar,

Og stadig vi os rapper!
Det gjør ej i Humøret Skaar,
At der er mange Trapper,
Men er det Regn og Sjap og
Raar

Og Vejret viser graat i graat

:/: Og blæser! : /:

:/: Er den go', Kan De tro,

Men vi tar'n med Ro. : /:

Vort Hjem det fik vi Støtte til
Af Høje og af Lave,

Og da en Grund vi købe vil
Saa fik vi den som Gave.

Hav Tak! Vi fik en bygning
frem,

Der giver gamle Bude Hjem.

:/: De gamle! : /:

:/: Naar de her, Fæster Bo

Kan de tae'n med Ro. : /:

Det er i Dag en Højtidsfest

For os med Fryd og Glæde,

Og derfor tror jeg hver en Gæst
Vil med i Koret kvæde;

Ja, lad os Alle stemme i

Og vise ret vor Sympathi

:/: For Hjemmet! : /:

:/: Et Hurra! Et Hurra!

Det maa Hjemmet da

ha'e.: /:

Byggeplanerne realiseres

Den planlagte ejendom skulle indeholde 34 stk. 2-værelers, 4 stk. 3-værelers og 8 stk. 3-værelers med kammer samt 3 butikker. Den samlede årlige leje havde man kalkuleret til 17.324,- kr., og de samlede byggeomkostninger blev budgetteret til 163.310,60 kr. Det er morsomt at hæfte sig ved den nøjagtighed, hvormed man dengang kalkulerede: Byggeudgifterne er anført med decimal og 60 ører.

På generalforsamlingen den 29. april 1900 stillede nogle medlemmer et naturligt spørgsmål om prioritetsforholdet. Formanden *Dombernowsky* forklarede, at ifølge arkitekt *Hagemann* ville vurderingssummen blive ca. 300.000 kr. Det ville give foreningen en 1. prioritet på 150.000 kr. og en 2. prioritet på 50.000 kr., således at der ikke ville være behov for nogen 3. prioritet. Tilsammen ville 1. og 2. prioritet kunne betale de samlede byggeomkostninger.

Disse udtalelser fra formanden virkede meget beroligende, men det skulle senere vise sig, at formodningerne langt fra holdt stik – i øvrigt præcis som mange andre byggesager i resten af århundredet har sprængt de optimistiske budgetter.

På samme generalforsamling overtog *Dombernowsky* viceværtspadsen og fratrådte derfor som bestyrelsesmedlem og formand. I stedet blev *Rosenqvist* valgt som formand, og *A. Hansen* blev næstformand mens *Carl Jørgensen* fik hvervet som kasserer.

Festlig indvielse af alderdomshjemmet

Kun fire år efter foreningens start er man klar til at indvie sin første ejendom: Alderdomshjemmet på hjørnet af Østre Fasanvej og Mariendalsvej. Det sker søndag den 10. juni 1900 kl. 4 om eftermiddagen. Til stede var *generaldirektør Svendsen*, *overpostmester Kiørboe*, *overpostkontrollør Jens Wilcken Mørch*, *kammerråd*

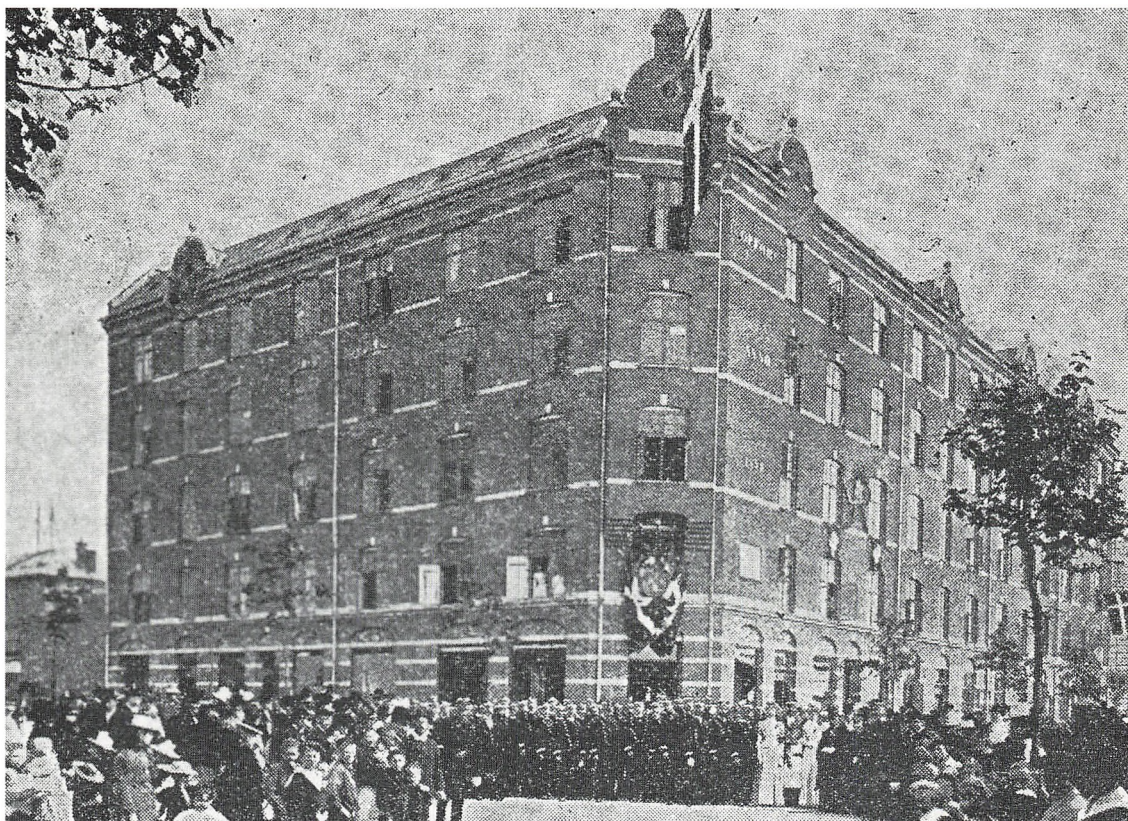
Larsen samt en del postmestre og kontrollører. Endvidere var der repræsentanter for pressen, håndværksmestrene m.fl..

Gæsterne fik anvist særlige pladser i nærheden af "den til højre i gården rejste talerstol". Naturligvis bestod den overvejende del af forsamlingen af postbude i røde frakker, der gav sceneriet et festligt udseende.

Formanden *Rosenqvist* bød velkommen og gav en oversigt over, hvor langt foreningen var nået i de fire år, den havde bestået, og han fortalte om ejendommens indretning. *Dombornowsky* redegjorde derefter for foreningens tilblivelse og udvikling og oplyste, at medlemstallet var steget stærkt og nu udgjorde 200.

Forskellige bidragydere havde tilsammen givet omkring 12.000 kr. og dertil kom den gratis grund, som på det tidspunkt havde en anslået værdi af 30.000 kr. Han bragte alle bidragydere en hjertelig tak

Hjørneejendommen Mariendalsvej og Østre Fasanvej (nuværende Nordre Fasanvej) indvies i juni 1900.





Mindetavlen på "Hjemmet"
ud mod Nordre Fasanvej.

Smuk prolog

"En smuk Afslutning fik Indvielsen ved, at Postbudene med Musik i Spidsen marcherede til Justitsraadens Hjem, hvor der blev udbragt et leve for Ægteparret, ligesom Byggeudvalget, ledsaget af 3 hvidklædte Piger, gik ind for at overrække en Buket Blomster og takke Ægteparret for, hvad de havde gjort for Foreningen. Justitsraaden og Justitsraadsinden kom til Vinduet og takkede".

I dagens anledning var der forfattet en særlig prolog (th.), der blev fremført af skuespiller Adolf Jensen.

og ønskede, at den rejste bygning måtte blive til gavn og glæde for foreningens medlemmer.

Derefter marcherede hele forsamlingen med musik i spidsen hen til hjørnet af Østre Fasanvej for at afsløre den indmurede tavle til minde om begivenheden. I dagens anledning var der forfattet en særlig prolog, som blev fremført af skuespiller *Adolf Jensen*. Desværre var nøglepersonen og gavegiveren justitsråd *Josephsen* blevet syg, så i stedet var det generaldirektør *Svendsen*, der lod tæppe falde, og på tavlen kunne man læse:

Kjøbenhavnske Postbudes Alderdomshjem,
stiftet 1ste Marts 1896.

Grunden til denne Bygning er skjænket af
Justitsraad Josephsen og Hustru.

Prolog

(fremført af Skuespiller Adolf Jensen)

ved Indvielsen af Kjøbenhavns Postbudes Alderdomshjem
den 10. Juni 1900.

Da Grunden blev os givet, var Hjørnestenen lagt,
Og Giverne til Grunden det blev den stille Magt,
Som rejste vor Bygning til Pryd for vor By,
Vore Gamle til Eise, vore Enker til Æ.

Thi fulgte Eksemplet, af Godhed for vor Stand.
Saa mangan ædel Kvinde og Højhjertet Mand,
Og Sten paa Sten de bar til vort dyrebare Vært
Og knejser nu vor Bygning helt stoltelig og stærk.

Og Tegningen til Huset, og Raad, der havde Vægt
Dem kunde frit vi hente hos vor kære Arkitekt,
Hr. Hagemann ej spared hørken Møje eller Slid
Til ham har altid trykt vi kunnet første Eid.

Men havde ikke Presjen været altid paa Dagt
Og støttet vore Planer med sin aarbaagne Magt
Saa havde der dog sikkert været længe igen
for der var blevet Bolig til dens gamle „røde Ven.“

Som Krone paa Værket efter fuldbragte Dont
Justitsraadinde Josephsen paa Hjemmets skønne Front
Har' plantet Dannebrog til Hæder for den Fæst
At byde de Gamle og Svage til dets Bæst

For dybe Sølejer har Læben ikke Ord
For vore Lyder „Tal“ kun saare ringe
Men Tællen os i Hjertet inderst bor.
Til Alle som os gav, vi her den bringe.

Derefter samledes bestyrelsen med de særligt indbudte i den store stuebutik, hvor der blev budt på vin og kager. Inden man skiltes, blev der taget et fotografi af ejendommen. Dette fotografi har siden præget foreningens trykte regnskaber til og med 1956.

Indvielsesdagen afsluttes med en fest på Gimle.

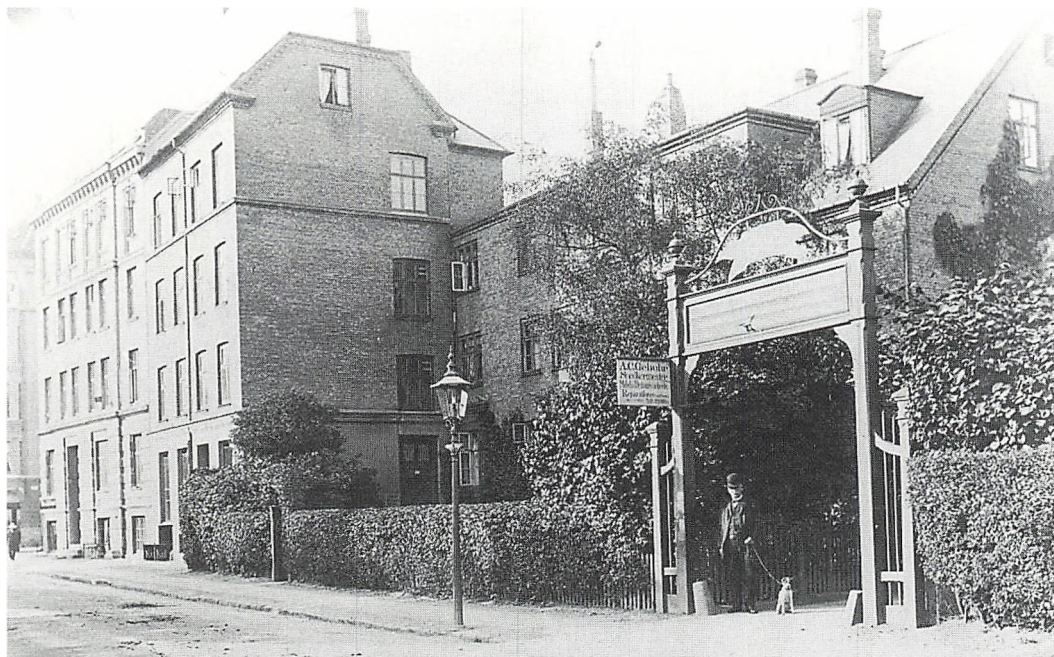
Tømmermænd efter indvielsen

Fra referatet af bestyrelsesmødet den 30. maj efter indvielsen har vi hæftet os ved følgende bemærkning:

"Carlsen ankede over, at der paa Indbydelsen stod, at de Overordnede bedes møde i Uniform, hvilket han ikke syntes passede sig og der var ogsaa en del af vores Kolleger som havde udtalt sig derimod".

Desuden skriver referenten, at "...Oddfellow skulle besørge hele Anretningen paa Bygningen med Borde og

Indvielsesdagen afsluttedes med en fest på Gimle, Grundtvigsvej 14. Billedet af Gimle er taget omkring 1910. Over indgangsportalen står: "W. Gisseman Restauration og Selskabslokaler samt Café, Billard og Keglebaner." Den gamle indgangsport blev i 1923 afløst af en muret port.



Hårdt arbejde

Bestyrelsesmøderne omkring år 1900 startede ofte kl. 21 eller 21.30 og kunne slutte efter kl. 1 – efter en lang arbejdsdag, der for de fleste begyndte allerede kl. 5 om morgenen. Og man gik eller cyklede rundt i byen til møderne i bestyrelsen eller på ejendommen.



Martin Christian Jensen-Skjerbæk.

Stole og al Tilbehør og derfor skulle han have 15 Kr. og saa ellers betaling for hver Flaske Vin der blev optrukken med 3 Kroner Flasken. Der vilde blive Trykket 400 Sange og Skuespiller Adolf Jensen have lovet at fremsige en prolog. Angaaende Festligheden på Gimle om Aftenen da vilde Prisen blive 2 Kr. pr Kuvert (Børn det halve) og senere paa Natten et Glas Punsch. Der serveres med Lammesteg, en Forret og Is. Der spises Kl. 8 1/2 prs. og er derefter Bal til Kl. 4.”

2 kroner per kuvert svarede til ca. det dobbelte af det månedlige kontingent til foreningen.

Modgangen melder sig

Ved prioriteringen af ejendommen i februar 1901 viste det sig, at man kun opnåede 125.000 kr. i 1. prioritet. Det betød, at KPA foruden en 2. prioritet også måtte optage en 3. prioritet med et ret stort kurstab. 3. prioritet blev optaget til 6% og skulle afdrages på 6 år.

Det var temmelig nedslående.

Ved den endelige regnskabsopgørelse viste det sig, at ejendommen stod KPA i kr. 244.473,78, hvilket var over 14 gange den kalkulerede husleje og 18 gange den faktisk indkomne leje, som udgjorde 13.606,23 kr.

Ejendommen var, trods det faktum, at grunden var stillet gratis til rådighed, blevet 70.000 kr. for dyr. Hvis man ikke på indtægtssiden havde kunne notere de mange frivillige bidrag og et stort årligt kontingent fra medlemmerne, ville det have været umuligt at beholde ejendommen.

Der skulle gå mange år, inden det lykkedes gennem ihærdigt arbejde at få økonomien på ret køl. Først omkring 1920 kunne bestyrelsen oplyse medlemmerne om, at ejendommen nu kunne forrente sig anstændigt.

Uventede regninger

På et bevæget bestyrelsesmøde den 3. marts 1902 nedlagde *Rosenqvist* sit mandat og meddelte, at han ville fratræde som formand på den kommende generalforsamling. Baggrunden er de stadige nye overraskelser i form af uventede regninger, som skulle have været opført på forudgående års regnskab.

Dramatikken vokser. Den 7. maj 1902 afholdes en generalforsamling, hvor bølgerne gik højt. Der var stor utilfredshed over regnskabet. På forslag af *Martin Christian Jensen-Skjerbæk* blev der nedsat et femmands udvalg, to valgt af bestyrelsen og tre valgt af generalforsamlingen til at undersøge og kulegrave regnskabet. Til dette udvalg valgtes *Dombornowsky*, *Rasmus Nielsen*, *Kirkeby* og *Jensen-Skjerbæk*.

Ved valget til bestyrelsen kom fire nye mænd ind: *Frederik Valdemar Grøndahl*, *Jensen-Skjerbæk*, *Rasmus Nielsen*, *Kirkeby* og *Andreasen*, *Skalbjerg*. Bestyrelsen konstituerede sig med *Jensen-Skjerbæk* som formand, *Jacob Jørgensen* som næstformand og *Grøndahl* som kasserer.

Der blev nok at tage fat på for den nye bestyrelse. Det gjaldt om at komme til bunds i de økonomiske forhold, og her viste det sig snart, at den nyvalgte formand *Martin Christian Jensen-Skjerbæk* havde fænomene administrative evner. Det blev under hans utrættelige, uegennyttige og dygtige formandsskab fra 7. maj 1902 til 28. marts 1915, at KPA gennemlevede – og overlevede – mange vanskeligheder og blev ført frem mod bedre tider.

Fordyrende lock-out

Byggeriets forsinkelse – og dermed uventede fordyrelse – hang nøje sammen med den storlock-out, som i 1899 blev afsluttet ved det såkaldte Septemberforlig, hvis regler først blev afløst af andre regler i 1960.

Lysets Atterdag

Gennem Arbejd, Kamp og Stræben
naar vi Maalet frem!
Ordet klinger tit fra Læben
om vort eget Hjem!
Hjemmet det vi først
maa hæge,
men ved Enighed
skaber vi den fælles Glæde -
Enken Ro og Fred.

Lad Kolleger trofast knytte
Enighedens Baand.
Det skal styrke og beskytte,
hæve Broderaand!
Og som Granen lav og lille
vokser kæmpestor
vokser Hjemmet
der skal give
Pensjonisten Bo!

Gennem Arbejd, Kamp og Stræben
naar vi Maalet frem!
Ordet klinger tit fra Læben
om vort eget Hjem!
Lad enhver som Evnen ejer
værne om vor Sag,
da vi haabe tør paa Sejer,
Lysets Atterdag!

Visen finder vi afskrevet i en protokol fra 1902, desværre uden angivelser af anledning, forfatter eller melodi. Den kan synges på "Ja, vi elsker dette landet".

Det løber ikke rundt!

Et ungt ugift postbud havde følgende udgifter ved århundredeskiftet:

Fødemider	500 kr.
Husleje	300 kr.
Klæder og fodtøj	150 kr.
Varme og belysning	75 kr.
Overlevelserente, skat og sygekasse	55 kr.
I alt	1.080 kr.
Årsløn	ca. 8-900 kr.
Underskud	ca. 2-300 kr.

Overpostbud *Georg Ravn*, der i 1972 blev 75 år, forklarer det sådan i bogen

“Vores postbud” fra 1973:

“Man kunne dårligt klare sig for postbudelønnen. Jeg havde et fritidsjob som inkasator hos Gyldendal. Her hjalp min kone mig. Senere kom jeg til at gå med ugebladet Hus og Hjem. Her hjalp min kone mig også, når jeg var forhindret på grund af tjeneste.....”

Parret havde på et tidspunkt en månedsløn på 180 kr., men da konen fik trappevasken i en større ejendom, steg månedslønnen til 220 kr.

“...og det var ganske godt dengang. Jeg har aldrig været uden bibeskæftigelse, det har været nødvendigt for at opretholde en nogenlunde anstændig levestandard,

Jeg føler, at postbudene hører hjemme i arbejderklassen.”

Lidt om priser omkring år 1900?

Elpriser:

Da Københavns kommune tog sit første elværk i brug i 1892 fastsattes kilowatt-timeprisen til 80 øre, omtrent svarende til en faglært arbejders løn i to timer.

Midt i 1920'erne kostede en kilowatttime 45 øre, hvilket svarede til 16-17 minutters arbejde. I 1960 var prisen faldet til 20 øre pr. kilowatttime svarende til mellem halvdelen og to minutters arbejde.

Huslejen:

Lejen for 3 værelses lejlighed uden pigekammer på Østre Fasanvej/Mariendalsvej nedsættes med 1 krone pr. måned til 29 kroner for derved lettere at skaffe en lejer! (juli 1902)

Kontingentet:

På den ekstraordinære generalforsamling fastsættes kontingent på baggrund af det enkelte postbuds lønningsklasse. Et postbud i 3. lønningsklasse skulle således betale et kontingent på 85 øre pr. måned. (Juli 1902)

Tak for hjælpen

“Da jeg fra Vejviserens Udgiver (red. Kraks Vejviser) har modtaget et Beløb af 250 Kr. som Godtgørelse for den Ulejlighed Funktionærer ved de Københavnske Postkontor have haft med at besvare forskellige af ham rettede Spørgsmaal, har jeg anset det for rimeligt, at en Femtedel af dette Beløb skal tilfalde Postbudenes Alderdomshjem i hvilken Anledning jeg herved har den Fornøjelse at tilstille Bestyrelsen et Beløb af 50 Kroner”.

(Brev fra Overpostmesteren, januar 1903)

Vejarbejde:

En skrivelse fra Frederiksberg Kommunalbestyrelse fortæller, at andelen for udført vejarbejde ud for KPA's ejendomme andrager kr. 1.320,57, hvilket skal betales kontant inden 3 måneder eller kan afdrages over 10 år. (April 1903)

»Bringe vore Finanser paa Fode«

For at skaffe penge til den slunkne kasse blev det besluttet at afholde en flerdages fest på Vodrofflund på Frederiksberg den 1.- 4. august 1903.

Formanden anbefalede festen, "da vi kom til at virke i den røde Frakke".

<p>Til Fordel for Postbudenes Alderdomshjem afholdes paa „Vodrofflund“ Lørd. d. 1., Søndag d. 2. og Mand. d. 3. Aug. — store Fester — med glimrende Illumination og Dekoration. Optræden af Hr. Skuespiller Chr. Schrøder, Postbudenes Sportsklub, Oplæseren Hr. O. Hindsberg samt alle Etablissementets kendte Kræfter. <i>Stor Tombola, Lotteri og Gevinstkeglespil, Varietéforestilling m. m.</i></p>	<p>Cyclereparations Borgergad Alle Reparationer udføres billigt. Postfunktionær</p> <hr/> <p>UHRE. Postembedsmænd Uhre hos A. Metzsch Blegdamsvej som sælger til kontant paa Afbetaling.</p> <hr/> <p>Ima Dæk 6 Kr. Alt Tilbehør billigt. Skriv til Nielsen, Pilestræde ved Landemærket, K.</p>
<p>— Henrik Hansen, Strandgade Møbler omstoppes og betrækkes billigt og snarest. • Postfunktionærer 5 %/o. •</p>	

Festen på Vodrofflund annonceres i Posthornet august 1903.

Postbudenes efternavn

Jensen-Skærbæk og Christiansen Terslev er eksempler på navngivningen ved århundredeskiftet. Skærbæk og Terslev er navnene på de landsbyer, hvor postbudene oprindeligt stammer fra. Denne tradition findes kun bevaret i dag i Garderhusarregimentet i Næstved, hvor rekrutterne får navn efter den by, de stammer fra.

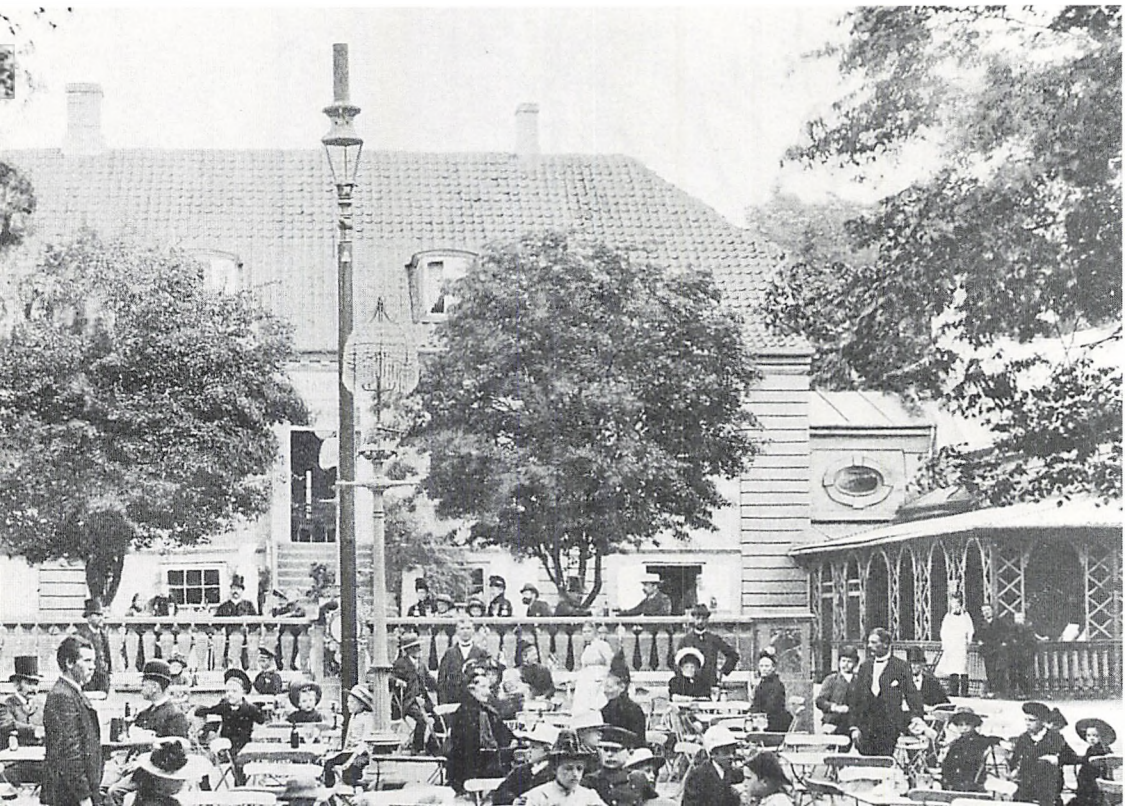
Forlystelsesstedet Vodrofflund (tidligere Vodroffgård) set fra haven, 1888.

Der skulle skaffes gaver til tombolaer, "og selv om vi fik Øl fra Bryggerierne kunde vi sælge dette til Værten". Der skulle også søges om tilladelse til at holde festen ved Frederiksberg Birk, og man skulle finde penge til udgifterne til reklamer, gadeplakater o.l.

Diverse udvalg blev nedsat for tombola, artistisk underholdning m.fl. Fra udvalgsrådet på Vodrofflund en uge senere kan man læse følgende i protokollen: Blandt de på Vodrofflund eksisterende udsalg var der to "man kunne komme til Rette med, det var Blomsterhandelen, der ville give 10% og Iskageudsalget, der gav 15%". Keglebanen ville dog blive KPA's.

Der skulle også arrangeres et optog samt søges om at få postbudenes sportsklub til at optræde på etablissementets teater. J. Jørgensen, som var formand for sportsklubben, mente, "at man holdt sig til fritstående Øvelser, Stokkeslag og Rytterhugning".

Et udvalgsmedlem mente, "at »Hamlet« der leverede Postvæsenets cykler, maatte kunde give en Cykel".



“Christiansen Terslev gav oplysning om, at der var 2 Sporvognsmænd, der havde givet Tilbud om at optræde i et Vidundertelt til en Betaling af 5 Kr. pr. Mand pr Dag”.

Artistudvalget fortæller, at “Skuespiller Schrøder optræder Kl. 7 gratis, ligeledes havde en Hr. O. Hindsberg tilbudt sig som Oplæser. Hr. Carlsen (Inspektøren paa Vodrofflund) havde Tilbud paa Variete-kræfter til en samlet Sum alle 3 aftener på 4 Kr.”.

Der lægges overordenlig stor vægt på detaljen i planlægningen, og alt føres til protokols: *“Fuldmægtig Carstensen, der havde lovet at udtrække Numrene, kunde ikke, da han skulde rejse, men han havde anmodet Hr. Fuldmægtig v. Hude om at overtage dette”.*

Det gjaldt om at få penge i kassen: *“Carl Jørgensen billedede ikke, at der blev lavet 5-Øres Dans. Foreslog 40 Øre for Damer og 60 Øre for Herrer”.*

Man fornemmer en hektisk aktivitet i forbindelse med forberedelserne til den fest, der skulle skaffe finanser til foreningens slunkne kasse. Samtidig mærker man både i teksten og mellem linierne en stor villighed omkring foreningens arbejde. *“Wedell foreslog til Slut, at alle Assisterende blev forsynede med en Sløjfe”.*

Den store dag

“Endelig oprandt da den Dag, da der skulle slaas et Slag for atter at fylde den tomme Pengekasse. Vejret var vel ikke det bedste, men dog havde der, da de 3 Kanonskud, der forkyndte at Festen tog sin Begyndelse indfundet sig ikke saa faa Mennesker.

Kl. 6.15 samledes samtlige uniformerede Postbude ved Hovedindgangen og marcherede hen til Musikpavillonen med 6 unge hvidklædte Damer i Spidsen, disse bar Posthue og rødt Skærf med Postknapper i om Livet, og de var flankeret af 2 Splitflag af Postvæsenets.

Efter Damerne fulgte et Hornorkester, derpaa 2 Kolle-

Tombola

Under festen var der en tombola til 10 øre og en til 25 øre, en roulet til 10 øre samt et lotteri med lodsedler á 50 øre og endelig kunne man for 1 krone få 3 slag i gevinstkeglespillet.

Entréen til varieteen blev fastsat til 15 øre.

Det blev vedtaget at trykke et “Opraab” i 2000 eksemplarer og trykke 5000 billetter. Desværre findes ingen overleverede eksemplarer af hverken “Opraab” eller billetter.

Nordre Fasanvej (tidligere Østre Fasanvej) set mod syd fra Mariendalsvej med "Hjemmet" til venstre og urtekræmmer C. Bertelsens butik på hjørnet. Ca. 1915. Frederiksberg Lokalhistoriske Bibliotek.

ger iførte henholdsvis et gammelt Postbuds og en gammel Postillons Dragter, derpaa kom 1 Pakmester iført de nuværende Postilloners Uniform, saa kom Bestyrelsen og Alderdomshjemmets Flag og derpaa ca. 100 Kolleger.

Da Toget var naaet op til Tribunen besteg Formanden Hr. Jensen-Skjerbæk Tribunen og holdt en særdeles velformet Tale, der nærmest omhandlede det Arbejde, der var gjort for at skaffe gamle veltjente Postbude et Fristed paa deres gamle Dage. Derefter afsang man en af Jensen-Skjerbæk forfattet Sang. Saa traadte Hr. Skuespiller Chr. Schrøder frem og fremsagde den af Næstformanden Hr. Jac Jørgensen forfattede Prolog og hermed var Festen aabnet paa en særdeles smuk og stemningsfuld Maade".

Da vejret både lørdag og søndag var meget regnfuldt - men dog med et pænt besøg - søgte man om at forlænge festen til også at omfatte tirsdag. Dette blev ordnet og godkendt takket være "Birkedommer Syløvs Elskværdighed".

"Tirsdag den 4. August blev Festens bedste Dag, da det



var Tørrevejr det meste af Aftenen, strømmede Folk ind. Kjøbenhavns Postbudeforenings Medlemmer var indbudt til at overvære Festen, og de gav talrigt Møde. Salget ved Tombolaerne gik med Liv og Lyst. I Postkroen, der var indrettet paa Agnetesalens Veranda, skar den med "En fra Posten" i lange baner. I Varieteen i Agnetesalen stadig godt besøg. I Dansesalen Liv og Lyst. Og da Revuen ved 10-Tiden skulle spilles - den halve Indtægt tilfaldt denne Aften os - gik saavel 25-Øres som 50-Øres Billetterne af som varmt Brød. Først ved den lyse Morgen skiltes Bestyrelse og Assisterende efter pligtskyldig at have tømt den sidste Fjerding Øl i Postkroen. Alle kunne gaa hjem hver i sær med Bevidstheden om at have bidraget sit til et for vor Sag godt Resultat."

Overskuddet blev 3.600 kroner.

Vil det offentlige hjælpe foreningen?

I 1905, næsten 10 år efter stiftelsen af KPA, kniber det stadig med finanserne. Bestyrelsen sammensætter ved formanden Jensen-Skjerbæk et brev til Indenrigsministeriet, dateret 6. juni 1905:

"Foreningen Kjøbenhavns Postbudes Alderdomshjem andrager om et Statstilskud lig det i sin Tid Foreningen Postbudenes Byggeforening givne Tilskud nemlig 2000 Kr. en gang for alle. Saafremt dette ikke kan opnaas, andrages om et Laan stort 10.000 Kr. med lempelige Afbetalingsvilkår.

Som Grund for dette vort ærbødige Andragende skal vi anføre følgende:

Foreningen er stiftet 1. Marts 1896 af en Del ældre Postbude som paa Grund af, at den i 1872 stiftede Forening, »Postbudenes Byggeforenings« Love foreskrev en vis Aldersgrænse, ikke kunde blive optaget som Medlemmer af denne Forening.

Foreningen fik straks Tilgang af saavel ældre som yngre kjøbenhavnske Postbude, og i Aaret 1898 skænkede Ju-

Høflig forespørgsel

I september 1903 skriver Frederiksberg Sporvejs- og Elektricitets-Aktieselskab et brev til KPA:

"Ejer af Ejendommene Østre Fasanvej Nr. 34 - 36 har tilladt Frederiksberg Sporvejs- og Elektricitets-Aktieselskab at anbringe 3 Rosetter til Fastgørelse af en Bæretraad for Sporvejsledningen på følgende Betingelser:

1) at Rosettens Anbringelse ikke volder Husejeren nogen Udgift og at Husfacaden ikke beskadiges.

2) at Selskabet indestaar for, at Rosettens Anbringelse ikke er forbunden med nogensomhelst Ulempe for Huset og dets Beboere.

3) at Rosetten kan forlanges fjernet med 2 Maaneders Opsigelsesfrist."

Før denne henvendelse havde bestyrelsen godkendt sporvejselskabets forespørgsel. Man mente, beboerne ville blive glade, når der kom sporvogn på vejen, og det ville være lettere at udleje lejlighederne. I øvrigt var rosetterne pynkelige, og så var de en bedre løsning end ledningsmaster på fortorvet.

Storlockoutens betydning

Med storlockouten i 1899 prøvede arbejdsgiverne at knuse fagbevægelsen. Det lykkedes ikke. Kampen var hård, men de københavnske arbejdere fik støtte fra fagorganisationer i udlandet (600.000 kr.). Venstre-bønderne støttede arbejderne med fødevarer og tog københavnerbørnene ud på landet. Den store kamp endte med forlig, "Septemberforliget", der blev en grundlov for arbejderne og arbejdsgiverne, det vil sige at organisationsretten blev anerkendt. Fagbevægelsen havde samtidig fundet sin varige organisationsform.

De relative forbedringer, som fagforeningsmedlemmerne havde opnået i årene op til den store lockout, var ikke kommet statsfunktionærer og andre "underklasser" i etaterne til gode. De københavnske postbude, der nu var blevet en stand på omkring 400, stod lønmæssigt stadig i stampe.

stitsraad Josephsen Foreningen en Grund paa Hjørnet af Mariendalsvej og Ø. Fasanvej paa Betingelse af, at der inden en vis Tid rejstes en Bygning paa samme.

Paa denne Grund opførtes i 1899 en Bygning der indeholder tolv 3. Værelses og fireogtredive 2 Værelses Lejligheder samt 3 Butikker. Ejendommen staar Foreningen i ca. 250.000 Kr., Restgæld ca. 190.000 Kr., men det Beløb som Foreningen har indestaaende i samme, maa, hvis Hjælp ikke opnaas, betragtes som foreløbig tabt, da Bygningen i de senere Aar ikke tilnærmelsesvis har kunnet forrente det anførte Beløb. Aarsagen hertil er væsentlig den store Lockout i 1899 og deraf følgende dyre Penge ved Prioriteringen, ligesom Lockouten bevirkede Ejendommens dyrere Opførelse og et halvt Aars Lejetab.....".

Ansøgningen blev imødekommet, og KPA fik sit statstilskud.

Solidariteten var anderledes "på gulvet". Socialdemokratisk Forbund sendte 29. juni 1905 50 kr. sammen med et takkebrev til KPA for postbudenes omhyggelige uddeling af valgbreve, selv om der manglede angivelse af sal på breve og forsendelser!

Om det var disse 50 kroner, eller om KPA's bestyrelse allerede i 1905 tog hul på begrebet overskudsdeling, ved vi ikke. Men i hvert fald beslutter man at yde nytårsgratialer, som uddeles i december samme år. Natrenovationsfolkene får hver 3 kroner, viceværten 10 kroner og rengøringskonen 5 kroner.

Det første "skarpe" hjørne rundes

Søndag den 4. marts 1906 afholder man fest i anledning af KPA's 10 års fødselsdag. En vigtig del af festen er afsløringen af en plade på husfacaden mellem stuen og 1. sal på Østre Fasanvej/Mariendalsvej. Om aftenen er der middag og bal på Gimle. Vi lader referenten få ordet:

"Ved 5-Tiden samledes en Del af Medlemmerne ude

paa Alderdomshjemmet. Som særlig indbudt havde O.Retssagfører Kempel givet Møde. Præcis Kl. 5 1/4 samledes man paa Hjørnet ud mod Mariendalsvej, hvor den tidligere omtalte Tavle var anbragt paa Facaden mellem Stue- og 1ste Sals Etagen.

Formanden Jensen-Skjerbæk udtalte her:

Mine Damer og Herrer! Maa jeg paa Bestyrelsens Vegne byde Dem alle velkommen i Anledning af Festligheden vi fejrer i Dag.

For det første er det 10 Aar siden Foreningen blev stiftet. Det var den Gang andre Tider, der var Virksomhed overalt ogsaa inden for vor Stand. Det Spørgsmaal blev brændende: Hvad kan vi gøre for at skaffe vore Gamle et Hjem? De Mænd, som tog Spørgsmaalet op, havde sikkert Syn for, at der maatte gøres noget for »efter ærligt Arbejde« at skaffe »velfortjent Hvile«.

Der kom imidlertid Blæst og Storm i Foreningens Liv, først med Arbejdsstandsning under Bygningens Opførelse og siden Kamp og trange Tider paa anden vis. Det er Kamp der har kendetegnet de 10 Aar der er gaaet. Skulle jeg udtale et Ønske for Alderdomshjemmet maatte det da være, at der maatte komme bedre økonomiske Tider, og jeg vil haabe, at der inden for dette Hjemms Mure maa herske Fred som i et rigtigt Hjem.

Et Leve for Københavns Postbudes Alderdomshjemms Fremtid!

Det næste Led i Festligheden er, at der i Sommer kom Bud til os fra Overpostmesteren om, at der havde meldt sig en ædel Giver, som ville støtte vor Sag. Denne Giver var Enkefru Benthien, som ønskede at skænke os en Gave. De vil kunne forstaa, at det var en meget kærkommen Gave, idet der blev skænket os en Sum af 4000 Kr. Der var imidlertid andre Givere og blandt dem en nu afdød Postmand. Dette er glædeligt fordi det viser, at der findes Forstaaelse af, at det Arbejde der gives af Postbudene er ærligt Arbejde.

Mindepladen for Enkefru Benthien, der i 1906 skænkede foreningen 4.000 kr. Pladen er opsat på "Hjemmet" ud mod Mariendalsvej.



Vi har paaskønnet denne Gave og vi har derfor indsat et varigt Minde derom. Jeg vil bede O.Retssagfører Kempel, om at bringe den sidste af Giverne - Enkefru Benthien - Foreningens allerbedste Tak.

Dækket fjærnedes og Formanden udbragte et »Leve Fru Benthien« og slutter derefter:

Jeg vil ønske, at Københavns Postbudes Alderdomshjem aldrig maa savne Mænd, der vil ofre Tid og Kræfter for den gode Sag, Mænd som vil lægge at Arbejde i Sagens Tjeneste for at det Ord kan ske Fyldest: Efter ærligt Arbejde, velfortjent Hvile.

Herefter spredtes Deltagerne for at samles ved 7-Tiden paa Etablissementet Gimle. Ved 8-Tiden gik man i et Antal af 56 Herrer og Damer til Bords. Ved Bordet herskede en god kammeratlig Stemning. Formanden talte her for Foreningen idet han mindedes de trange Tider det havde været, mindedes Stifterne, Giverne og de Gamle. Hansen Lyngø talte for Damerne. To af Jac. J. lavede Sange henholdsvis for Foreningen og Damerne gjorde stor Lykke. Der udbragtes derefter af forskellige flere Skaaler for Bestyrelsen og Formanden. Efter Bordet underholdt forskellige Medlemmer Selskabet med Sang og Deklamation samt Oplæsning. Ved

11-Tiden tog Dansen sin Begyndelse. Et Medlem Hr. Lind gav af egen Lomme en Ekstratime saa Dansen varede til Kl. 3.

Under Festen afsendtes et Telegram til Fru Benthien. I det store og hele forløb Festen udmærket".

Det tvivler vi ikke på. Blot kunne vi ønske os, at referenten havde været ligeså omhyggelig med pennen, da *Hansen Lynge* holdt sin tale til damerne, og at et enkelt bestyrelsesmedlem havde gemt de sange, som *Jac. J.* havde begået, og som "gjorde stor Lykke".

Modernisering med "Træk og Slip"

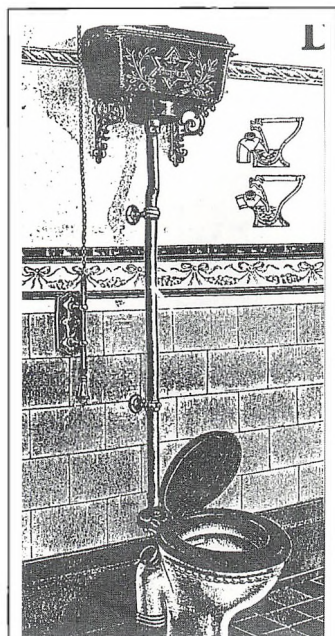
På bestyrelsens møde den 9. oktober 1906 meddeler formanden, at "følgende Skrivelse til 4 forskellige Firmaer angaaende indlæggelsen af V.C. i Alderdomshjemmet" er sendt ud. Der hentydes til det håndskrevne udbudsmateriale, dateret 21. september 1906, som er klæbet ind i protokollen: "Beskrivelse og Betingelse til Indlæg af W.C. i Københavns Postbudes Alderdomshjem".

Med stor omhyggelighed og med anvendelse af et flot kaligraferet Notabene skriver referenten: "Det bemærkes, at det betragtes som en Selvfølge, at der ikke beregnes Provision af nogen Art til nogen Person i eller uden for Foreningen. (Den tilsynshavende Ingeniør betales af Foreningen)."

Året er 1906, og Københavns boliger forsynes i årene fremover med indlagt WC. Det kan dog næppe skyldes manglen på indlagte toiletter, at KPA allerede i 1907 må konstatere på en generalforsamling, at det er vanskeligt at få alle ledige lejligheder udlejet.

"Og med Hensyn til Hjemmet derude saa var det jo svært at faa Lejlighederne udlejede, men der var jo ogsaa cirka 14.000 Lejligheder Ledige i Kjøbenhavn for Tiden."

Lejetabet anføres til 1.200 kr. – det samme som året før.



WC

I 1994, næsten 90 år senere, var der stadig over 11.000 husstande uden toilet i boligen. I Københavns kommune drejede det sig om 9.837 husstande, og i Frederiksberg kommune 1.235, dvs. i alt 11.072 husstande uden toilet.

Faglig bevidsthed

I 1907 samledes ledelserne af de københavnske postbude og provinspostbudene, hvor man drøftede oprettelsen af en fælles organisation for postbudene. Blandt de københavnske postpude var der imidlertid stærke brydninger. En gruppe på 120 medlemmer brød ud af Københavns Postbudeforening og dannede deres egen forening med navnet Dansk Postforbund. Den udgav en kort tid sit eget medlemsblad.

Første nummer af bladet udkom i 1908, og i den ledende artikel lagde man ud med denne erklæring, der vidner om, at en egentlig faglig bevidsthed nu var under fuld udvikling hos etatens folk:

"Bladet vil af alle Kræfter arbejde for, at alle Postvæsenets Funktionærer i 6. og 7. Lønklasse samles i en Organisation paa en saadan Basis, at alle Provinspostbude, Pakmestre og Københavnske Postbude faar lige stor Indflydelse paa Ledelsen. I Dag lægger vi ud, og vi haaber, at det, vi kæmper for, og som vi i en Aarrække har sat som vores højeste Maal, nemlig en stor og stærk Organisation, maa blive til Virkelighed inden ret længe, at Enhver inden for Rækken af den Kreds, vi hen-

Kampen mod rotterne

Rotterne generede også KPA's ejendom på hjørnet af Østre Fasanvej og Mariendalsvej. Nærmeste nabo var dengang Bryggeriet Stjernen – et paradys for rotter.

Referatet fra bestyrelsens første møde i januar 1908 noterer omhyggeligt kladden til det brev, formanden *Jensen-Skærbæk* skal sende 5 dage efter til bestyrelsen for Stjernen.

Høfligt, men noget irriteret konstaterer KPA, at *"der endnu ikke er foretaget noget udover end Opsætning af en Plade paa Plankeværket, hvilket er ganske utilstrækkeligt..."*.

Sagen går tilsyneladende i sig selv igen. Protokollen indeholder ikke antydninger af, hvorvidt Bryggeriet Stjernens bestyrelse gjorde noget for at hjælpe sin nabo, KPA, af med rotteplagen.

Postbud *P. J. Pedersen* går på pension i marts 1909 og får årlig 969,82 kr. (ca. 80 kr. om måneden)! Han søger KPA om et beløb, som bestyrelsen dog ikke ser sig i stand til at yde ham.

Måske pengene er gået til rottebekæmpelse?

Bestyrelsesarbejdet tages alvorligt

Mange timers læsning af de håndskrevne protokoller efterlader et umiskendeligt indtryk af seriøst arbejdende bestyrelser. Intet er for småt til en drøftelse, og alle beslutninger føres omhyggeligt til protokols – således også beslutningerne om reparation og nyan-skaffelser til "Hjemmet", dateret søndag den 23. maj 1909:

"Alle Bestyrelsesmedlemmerne var tilstede. Der foretages et Eftersyn af hele Ejendommen og det vedtages at anskaffe 2 Læs Grus til Tørepladsen endvidere at lade alle Køkkentrapperne reparere af Muren samt at lade Kjældergangene og Vadskekjælderne hvidte med Hvittealk. Tagrenderne renses samt Gavlkammene repareret og pusset ud

med Cement endvidere at lade Soklen reparere og Stryge med Cement samt at anskaffe en ny Skarnbøtte.

Der taltes en Del om en Mindetafle for Fru Hartmann (Axeline Sørine) samt en Plads paa Bygningen til denne og det overlodes til Grøndahl og Pakmester Nielsen at forhøre om Prisen for en saadan Tafle.

Derefter hævedes Mødet.

Christiansen Terslev, Næstformand".

De gennemgående og permanente vanskeligheder for bestyrelsen i de første 15 år er dårlig likviditet, tab ved ikke udlejede lejligheder, restancer, udelige viceværter samt vedligeholdelse og reparationer. Desuden drøfter man jævnlige nyanskaffelser som f.eks. cykelskure og barnevognsskure, rensebrønde, kloakker, afløb, rotter m.m.

I 1909 føjes yderligere et problem til – indkomstskat. 29. juni 1909 modtager KPA en skrivelse fra Frederiksberg Kommunes økonomiske Forvaltning om kommuneskat på ejendommen:

"Det meddeles hermed at Frederiksberg Skatteraad for Skatteaaret 1909-1910 har ansat Alderdomshjemmet i Skat til Kommunen efter en selvangiven Indtægt af 512 Kr. samt at Kommunens Skatteprocent for det næste Aar er fastsat til 2 3/4".

Med 1996-briller synes denne skatteprocent at være forjættende lav.



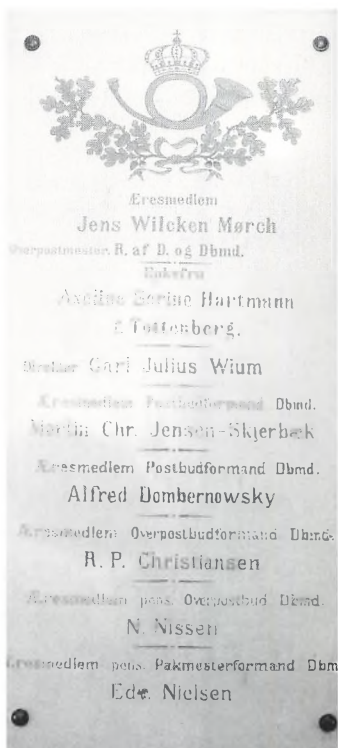
vender os til, vil bidrage sit til, at Maalet snart naas."

Første skridt var taget til det, der i august 1908 blev grundlagt som Postfunktionærernes Fællesorganisation, der i 1914 blev ændret til Dansk Postforbund.

Der var så meget desto større grund til at danne en stærk organisation, som arbejdsgiveren – dvs. staten – havde svært ved at anerkende, at dens ansatte ønskede forhandlingsret om løn og arbejdsvilkår. Det blev betragtet næsten som et brud på de lydighedsforpligtelser, postbudene havde som offentligt ansatte, at de stillede sig kritisk overfor etatens ledelse. Men da grundloven jo hjemlede organisationsfrihed, kunne man ikke forbyde postfolkene at organisere sig.

*"Vi er samfundets bindeled",
Dansk Postforbund 75 års
jubelæumsbog fra 1983.*

Et almindeligt syn i begyndelsen af århundredet: Kongens Foged har været på besøg, og nu vogter en politibetjent over familiens udsatte bohøve.



Mindetavlen i opgangen Nordre Fasanvej 132 B, fotograferet 1996.

Et postbudehjem

Den tidligere skattedirektør A. Christophersen (1894-1970) har i samlingen "Danske hjem ved århundredeskiftet" givet en levende skildring af sin barndom i et postbudehjem i København.

Faderen var ansat ved Banegårdspostkontoret, og hans distrikt lå på nogle sideveje til Falkonér Allé på

Konsolidering og 25 års fest

Bestyrelsen udnævner den 4. april 1911 overpostmesteren for København, *Jens Wilcken Mørch*, Ridder af Dannebrog til foreningens æresmedlem og fejrer samtidig sin 15 års fødselsdag. OVERRÆKKELSEN og den efterfølgende afsløring af hans navn på marmortavlen i opgangen nr. 132 B lyder således, citeret ordret fra referatet:

"Bestyrelsen begav sig derefter op til Overpostmesteren og Formanden mindes i nogle Ord hvad Overpostmesteren havde været for Alderdomshjemmet samt overleverede Adressen til Overpostmesteren denne takkede meget rørt og udtalte at det var meget for meget at der blev gjort for ham. Formanden indbød derefter Overpostmesteren til at overvære Afsløringen af Mindetavlen ude paa Alderdomshjemmet Skjærtorsdag den 13. April. Overpostmesteren takkede for Indbydelsen og lovede at komme ud paa Hjemmet Skjærtorsdag Kl. 1 hvorefter Audiensen hævedes.

Skjærtorsdag Kl. 1 samledes Bestyrelsen ude på Hjemmet og Formanden meddelte at Direktør Bramsen som var indbudt til at overvære Afsløringen havde sendt afbud.

Kl. godt 1 ankom Overpostmesteren i Automobil og Formanden tog Ordet og mindedes i korte træk den Kamp som Alderdomshjemmet havde ført siden sin Stiftelse og mindedes ligeledes dem som havde været med til at støtte Foreningen og særlig de to Navne som stod paa denne Tavle nemlig Overpostmesteren og Enkefru Hartmann. Førstnævnte for den Velvillie han altid havde udvist overfor

Foreningen og sidstnævnte for den udmærkede Gave hun havde givet til Foreningen.

Derefter foretages Afsløringen og Overpostmesteren takkede meget for den Opmærksomhed der var udvist overfor ham udtalte sin Glæde over den smukke Tavle og udtalte blandt andet ogsaa at der Gudskelov var Plads til flere Navne paa Tavlen. Og dermed sluttede Afsløringen ude paa Alderdomshjemmet.

Derefter samledes Bestyrelsen og Viceværten med Overpostmesteren hos Formanden paa Kong Georgsvej No 34 hvor man nød en Kop Cokolade og tilbragte cirka 1 Time i behagelig Selskab hvorefter Overpostmesteren takkede og tog Afsked.

I Anledning af at Foreningen havde bestaaet i 15 aar samledes Bestyrelsen og Viceværten derefter paa Ny Rosenborg hvor man nød et Maaltid Mad og en Kop Kaffe med Counag og tilbagte en behagelig Eftermiddag i hinandens Selskab. Kl cirka 6 hævedes Selskabet og hver gik til sit."

Glimt fra hverdagen før 1. verdenskrig

Carlsberg Bryggerierne sender 27. juni 1911 en check på 100 kroner til KPA. Med checken følger et brev med denne ordlyd:

"Til Postbudenes Alderdomshjem.

I Check paa Landmandsbanken har vi Fornøjelsen hermed at fremsende stor 100 Kroner som bedes arvent som vort Bidrag til det smukke Formaal som Alderdomshjemmet repræsenterer.

Ærbødigst Carlsberg Bryggerierne. Sign/. Alfred Andersen".

Den velkomne gave bliver omgående indsat på foreningens konto, og formentlig hævet igen året efter, da der skulle bruges næsten 5.000 kr. til indlæggelse af elektricitet i "Hjemmet".

Tilbudsgivningen blev vundet af firmaet Valde-

Frederiksberg. Familien boede i en lille treværelses lejlighed.

"Spisestue og dagligstue lå mod nord, så det var ikke nødvendigt at rulle ned for solen for at beskytte møbelbetrækket mod at falme. Sovekammeret var mod syd; der kunne være ubehageligt varmt på sommeraftener, og min forældre gik ret tidligt til ro, fordi far mødte på posthuset før kl. 7. Køkkenet lå ligeledes til denne side. På varme sommerdage måtte mor opbevare sin madvarer på et bord ved det åbne vindue i dagligstuen. De blev dækket til med et stykke gaze, for der var mange fluer; der var hestestald i naboejendommen. Det gjorde ingen afbræk i den daglige tilværelse, at stuen om sommeren benyttes som spisekammer, for vi opholdt os kun i den, når der var gæster hos os. Spisestuen havde mine forældre købt brugt, da de blev gift.

Der krævedes økonomisk sans for at klare udgifterne ved livsførelsen for fars løn. Han forsålede selv sit fodtøj, havde det fornødne værktøj og gjorde alt solidt og pænt. Men selvfølgelig var det mor, der gennem den daglige husførelse sørgede for, at der ikke blev brugt for meget. Hun gjorde det så dygtigt, at der hvert år blev lidt til rest. Da den store lockout kom i 1899, var det en meget streng tid for de familier, hvor manden blev arbejdsløs.

mar O. Pedersen, som for 4.968 kr. indlagde el overalt i ejendommen: på trappegange, i alle lejligheder og i butikker. Arbejdet var berammet til 60 dage, og "Overskridelse af denne Tidsfrist medfører en Dagsmukt (dagbøde, red.) af 10 Kr.", som der står i protokollen.

På den ekstraordinære generalforsamling den 21. april 1912 om revision af §3 i lovene vedr. kontingent blev det enstemmigt vedtaget, at kontingentet skulle stige, og paragraffen lød herefter således:

"Ved Indmeldelsen betales intet Indskud, naar denne sker inden 3 (tre) Maaneder efter Ansættelsen; ved senere Indmeldelse betales 2 Kroner i Indskud. Ancienniteten gælder fra Indmeldelsen. Kontingentet pr. Maaned er:

for yngste Lønningsklasse 50 Øre

- 2den	-	75	-
- 3dje	-	100	-
- 4de	-	125	- og
- ældste	-	150	- "

Kun få uger efter, den 7. maj 1912, vedtager bestyrelsen huslejeforhøjelser. Lejen skal nu forhøjes for hver enkelt lejlighed, baseret på størrelse og placering i ejendommen.

Eksempler på ny årlig husleje:

Mariendalsvej 61, 1. th. kr. 414

- - 1. tv. kr. 288

- - 4. th. kr. 372

- - 4. tv. kr. 288

Fra andre og velkendte kilder kommer endnu en donation. Carlsberg (som året før havde skænket KPA 100 kr.) og Tuborg skænker nu hver 100 kroner til KPA. Tuborg begrundet sin donation således:

"I Anledning af det store Arbejde vi i den senere Tid ved Udsendelse af forskellige Cirkulærer etc. har forarsaget d.Herrer Postbude gør vi os herved Fornøjelsen i

Anvisning paa Privatbanken at fremsende 100 Kroner som bedes anvendt efter Bestyrelsens Skøn. Med megen Agtelse. Tuborg Fabriker. Sign./ B. Dessau."

Formanden og hans hustru stifter legat

"Vi undertegnede Postbudformand Martin Christian Jensen-Skjerbæk af Skærbæk, Slesvig og Hustru, Margrethe født Hansen af Karlebo opretter herved følgende Legat...". Sådan lyder indledningen til det legat, formanden og hans hustru stifter den 4. december 1912. Bemærk, at formanden er født i Skærbæk i Slesvig, som det hed i 1912, hvor Sønderjylland hørte ind under Tyskland.

"I Erkendelse af at der i de Foreninger til gensidig Hjælp eller til Fremme af faglige Interesser som findes blandt Tjenestemænd i Postvæsenets 1st - 7de Lønningsklasse i København ofte gøres et betydelig og uegennyttigt Arbejde som kommer hele Standen til Gode men som ikke altid bliver paaskønnet tilstrækkeligt henlægger vi herved et Beløb af 1000 Kroner - et Tusinde Kroner - som er anbragt i Hypotekforeningen for København og Omegns 2den Prioritets Obligationer af 2den Serie til 4 1/2 % aarlig Rente No 764 Lito D. til Anvendelse som neden for nævnt" - og derpå følger en nøjere specifikation af modtagergrupper inden for postvæsenet, om tidspunkt for uddeling og administration af legatet m.m.

Væk fra byens larm

De første tanker om at skabe en "Landkoloni" (ferie-hjem) dukker op i referatet fra et bestyrelsesmøde den 18. april 1913.

"Efter det egentlige Bestyrelsesmøde fremkom Formanden atter med Tanken om at danne en Landkoloni for Kolegaer og som han havde fremført ved tidligere Lejligheder vilde han endnu gjerne være med til hvis det kunde lade sig gøre at skabe et Feriehjem da han som ofte ved tidligere Lej-

En Dannebrogsmænd

Martin Christian Jensen-Skjerbæk er ikke karakteristisk for Københavns postbudestand omkring århundredeskiftet. Han blev en holden mand, der tilsyneladende kun har haft sin postbudestilling spændt ud under sig som et sikkerhedsnet. Men han har uden tvivl været idealistisk indstillet og på forskellige måde stillet sit initiativ og arbejdskraft til rådighed for den unge forening og var allerede før foreningens stiftelse aktivt med i arbejdet for bedre kår til postbudene.

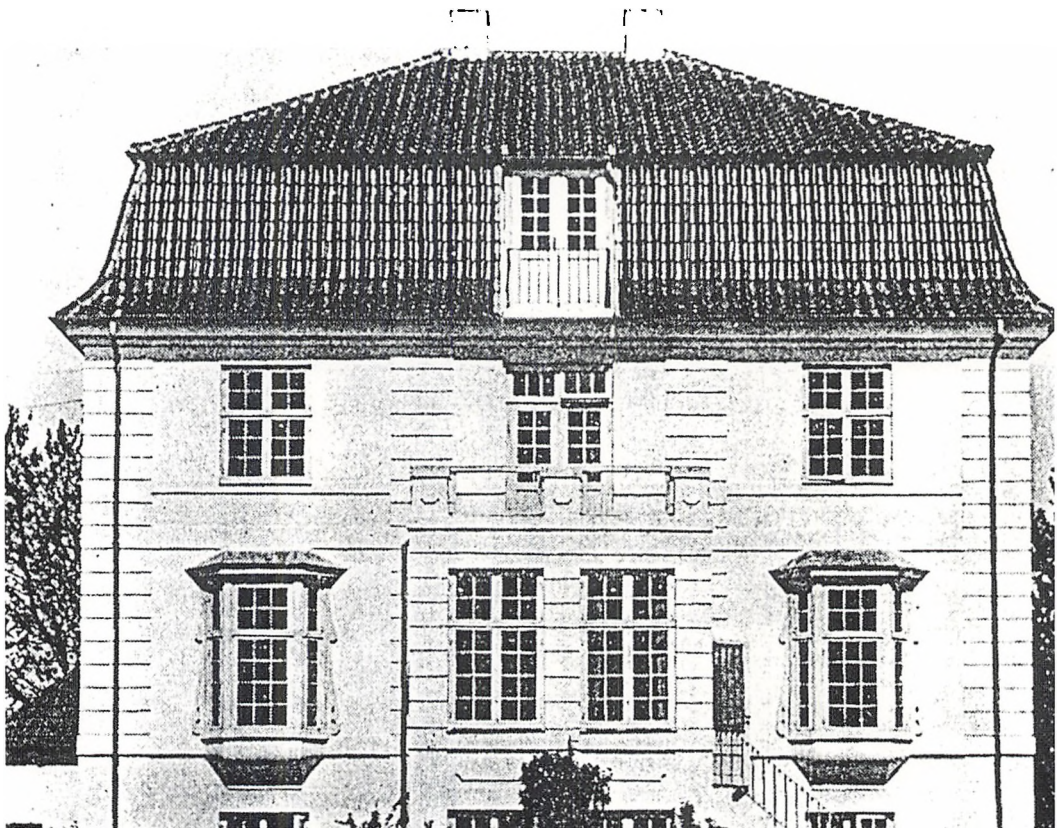
Fra hans levnedbeskrivelse har vi hæftet os ved følgende: "...indtil jeg den 25. april 1880 mødte som rekrut ved 1. batallions 4. komp., og nu var jeg kommet på min plads som dansk soldat. Jeg avancerede til underkorporal 1880 og til sergent 1882. Jeg overgik derefter til postvæsenet og blev ansat den 1. juni 1884 i København. Den 1. april 1902 blev jeg udnævnt til postbudformand. Jeg fik ved udgangen af november 1912 min afsked af postvæsenets tjeneste på grund af svagelighed. Ved afskedigelsen benådedes jeg med dannebrogsmændenes hæderstegn." Kilde: "Vores postbud", 1973

ligheder naar han i sin egen Ferie havde nyt den stille og fredelige Ro som man kun kan faa langt borte fra Byens Larm kunde han ogsaa ønske at dette kunde komme andre tilgode. Efter en længere Diskussion hvori alle deltog og sympatiserede med Tanken udtalte Formanden at han sammen med sin Hustru havde set paa en Grund i Nordsjælland og saafremt at denne kunde passe og endnu var til faa til kjøbs da ville han skænke den til et saadan Formaal".

Omtrent et år efter, 17. marts 1914, bliver det vedtaget at KPA køber en obligation på 2000 kr. i Ferie- og Rekreatiohshjemmet i Rørvig samt "at indmelde vore Enker og Pensionister som Andelshavere i Ferie og Rekreatiohshjemmet".

Postfunktionærernes Ferie- og Rekreatiohshjem i Rørvig. Her kunne enker efter medlemmer af KPA få ferieophold til reducerede priser.

Fuld pension ansættes til 1,50 kr. om dagen, og det blev vedtaget "at tilstille de Enker og Pensionister som kunde tænke sig at gøre brug deraf et Medlemskort til Postfunktionærernes Ferie og Rikrationshjem i Rørvig. Et saadan Kort giver fri Rejse samt fuld Pension paa Hjemmet"



Formanden takker af...

Efter 13 år på formandsposten vælger *Martin Christian Jensen-Skjerbæk* at gå af. Han har med egen, sirlig pen indført sin status- og fratrædelsestale ved generalforsamlingen i forhandlingsprotokollen, dateret 28. marts 1915:

“Da jeg blev hvervet til dette Arbejde betragtede jeg det som om en Broder var i Nød... der måtte og burde hjælpes, og det blev da mit Maal, at bidrage til at Medlemmernes Indskud måtte blive frugtbringende... med Guds hjælp”

Talen er samtidig en årsberetning med tal, der dokumenterer den fremgang, der har været i hans egen formandstid, og han noterer til sidst et ønske om, at foreningen *“maa have gode, redelige Mænd til at styre og bevare Hjemmet – saa at dets Medlemmer i rigt Maal kan høste Støtte og efter ærligt Arbejde kan opnaa velfortjent Hvile. Jeg ønsker Guds Velsignelse - Held og Lykke følge Hjemmet og dets Mænd der skal føre Arbejdet videre”*.

Meget naturligt vedtager generalforsamlingen herefter at udnævne ham til æresmedlem.

... og foreningen kvitterer med mindetavle

To måneder senere, 30. maj 1915, er den afgåede formands navn blevet hugget ind i marmortavlen med æresmedlemmer.

“Kl. 2 1/2 EM. mødtes Bestyrelsen med det nye Æresmedlem og nogle særlige Indbudte paa Alderdomshjemmet for at Afsløringen kunde finde Sted. Formanden (R.P. Christiansen) bød de tilstedeværende Velkommen og udtalte sig saaledes: Naar vi er samlede her i Dag, er det for at hædre den mangeaarige Formand for vor Forening, Hr. Jensen-Skjerbæk. Som vi ved, modtog han ikke Genvalg paa Generalforsamlingen den 28. Marts d.A., og Generalforsamlingen viste ham da sin Tak ved at udnævne ham til Æresmedlem af Foreningen; naar vi i Dag er her til Stede,

Status år 1914

23. maj: Foreningen tæller nu 235 medlemmer

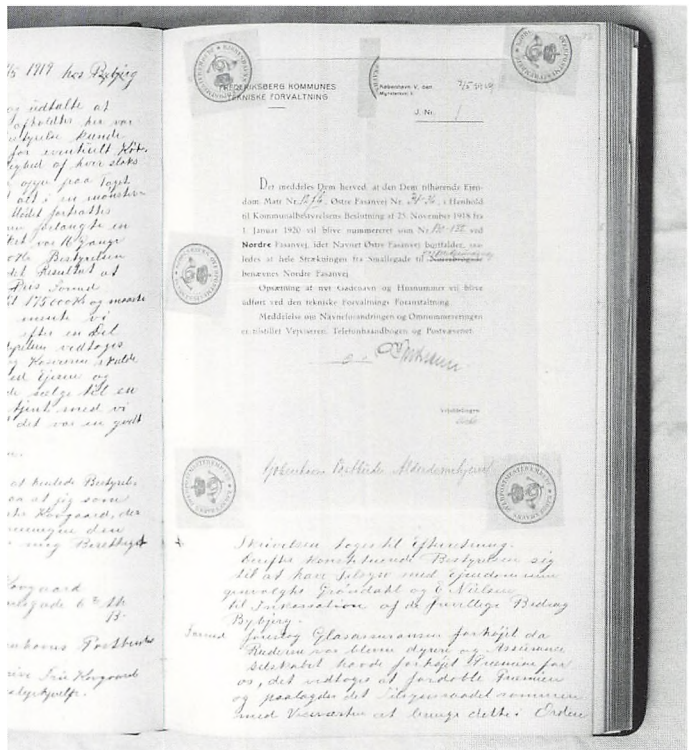
Understøttelsen er fastsat til 100 kroner årligt til de nuværende 18 enker.

Højere løn til viceværten

125 kroner om måneden
Bestyrelsen mødes om aftenen 15. juli 1919 på ejendommen Blegdamsvej 8. Det blev vedtaget, at Bybjerg, viceværten i de ny erhvervede ejendomme, skulle aflønnes med 125 kroner om måneden.

er det for at afsløre Hr. Jensen-Skjerbæks Navn, som er indhugget i denne Marmortavle som et varigt Minde om, hvad denne Mand sammen med den øvrige Bestyrelse har udrettet for Foreningen. For ca. 13 Aar siden, da han traadte til som Formand, skyldte vi ca. 200,000 Kr. i Ejendommen, og i Dag skylder vi ca. 160,000 Kr.; der er saaledes i de 13 Aar afbetalt ca. 40,000 Kr.; desuden er der indlagt W.C. til et Beløb af ca. 10,000 Kr., elektrisk Lys til ca. 5000 Kr., tilkommet Justitsraad Josephsens Legat 10,000 Kr., Enkefru Hartmann 5000 Kr., Direktør Wium 5000 Kr. og Fru Benthien 4000 Kr. For 13 Aar siden ejede vi saa godt som intet, men nu er Foreningen Ejer af ca. 100,000 Kr., alt i alt et meget smukt Resultat, og jeg vil derfor paa Bestyrelsens og Foreningens Vegne udbringe et Leve for Foreningens sidst udnævnte Æresmedlem".

Navneændring 9. maj 1919:
I skrivelse fra Frederiksberg Kommunes Tekniske Forvaltning meddeles det, at Østre Fasanvej bliver til Nordre Fasanvej på strækningen Smallegade til Frederikssundsvej. Ejendommen får nr. 130-132.





Vokseværk

Indtil nu, 1919, har foreningen kun haft denne ene ejendom med kælenavnet "Hjemmet". Men efter et forholdsvis kort tilløb beslutter man på en ekstraordinær generalforsamling den 4. juni at købe endnu et par ejendomme. I indkaldelsen, der er en af de første maskinskrevne med karbon-duplikater, er der budgetteret med et overskud på 2.568 kr. om året.

"Ejendommen består af 3 Opgange 2 Værlds, Lejligheder med W. C. Elek. Lys og 2 Opgange 4 Værlds. Lejligheder med W. C., Elek. Lys og Badeværelse, og en cirka 1200 Al (kvadratalen, red.) stor velholdt Have".

Der var ingen tvivl. Den ekstraordinære generalforsamling bemyndigede "Bestyrelsen til i et og alt at udføre de dermed forbundne Forretninger". Den 11. en uge efter mødtes bestyrelsen med overretssagfører Rudolf Sand på dennes kontor i Rådhusstræde 2 for at skrive papirer og få skøde på ejendommene Blegdamsvej 8 og Læssøesgade 19-25. Pris kr. 420.000.

*Ejendommen Blegdamsvej/Læssøesgade, fotografere-
ret i 1995.*

Hønseriet forbydes

Bestyrelsen har travlt med de nyerhvervede ejendomme. Et par år efter, 16. februar 1921, er rotteplagen blevet så stor, at *“det vedtoges at forbyde Hønseriet i Haven, da Hønsesmeden holdt Rotterne til Ejendommen”*.

Dermed havde bestyrelsen taget et afgørende skridt i retning af økonomisk sikring af medlemmerne efter pensioneringen. Man føler, at *Jensen-Skjerbæks* gode ånd stadig hviler over foreningen. I årene efter investeres i yderligere ejendomme, og nogle sælges senere igen med stor fortjeneste.

11 kroner pr. kuvert

Et par år efter går man for alvor i gang med at lægge planer for den fest, der skal markere foreningens 25 års fødselsdag.

“Grundet paa den store Tilslutning havde Udvalget maattet afbestille i Rosenborg og vi havde nu sluttet Aftale med Værten i Haandværkerforeningen Kronprinsensgade 7 den 28. februar, det var umulig at opdrive et Lokale den 1. Marts, der var optaget alle Steder.

Prisen blev 11 Kr. pr. Kuvert som bestod af Suppe, Fisk, Steg og Is. 1/4 Rødvind og 1/5 Madera til hver Kuvert.

Det vedtoges at indbyde Foreningens første Bestyrelse m. Hustruer samt Hjælpekassererne m. Hustruer, Redaktøren, Viceværterne m. Hustruer. Det paalagdes Næstformanden at tilskrive Dem og forlange omg. Svar”.

Det omgående svar synes påkrævet, al den stund at festen skulle finde sted kun 12 dage efter, 28. februar. Historien melder intet om, hvorvidt enkelte medlemmer i den første bestyrelse havde ment, at de fik invitationen så sent.

25 års jubilæumsfest

Dagen oprandt, og KPA fejrede sin 25 års dag. Protokollen er omhyggelig med detaljerne:

“Kl. 7 1/2 samledes 164 Personer i Haandværkerforeningens Festsal i Kronprinsensgade hvor der serveredes Suppe, Fisk, Steg og Is med Vin. Formanden bød velkommen og gav en kort Beretning om de 25 År, hvis Grundtræk findes i et af Foreningen udgivet Skrift. Festen fik ikke

Skemaet på side 41 viser status ved foreningens 25 års jubilæum 1921.

Oversigt over Bevægelsen i Formue og Medlemsantal i Københavns Postbudes Alderdomshjem.

(Stiftet 1. Marts 1896).

Ejendom med Grund stod i 1901 Foreningen i 244,473 Kr. 73 Øre, i 1906 i 252,243 Kr. 73 Øre og i 1912 i 256,919 Kr. 12 Øre.

Dag	Aar	Formue i Ejendommene		Formue i Obligationer og kont.		Formue ialt		Aarlig Formuefremgang		Aarlig Understøttelse		Antal Medlemmer	Anmærkninger
		Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre		
1/3	1897			2,378	28	2,378	28	2,378	28			96	
--	1898			12,490	67	12,490	67	10,112	39			112	
--	1899			15,361	84	15,361	84	2,871	17			122	
--	1900	2,266	00	15,485	33	17,751	33	2,389	49			155	
--	1901	36,873	73	7,655	31	44,529	04	26,777	71			206	Ejendommen opført.
--	1902	41,865	25	3,149	99	45,015	24	486	20			210	
--	1903	46,746	39	736	40	47,482	79	2,467	55			213	
--	1904	51,435	38	2,886	76	54,322	14	6,839	35	200	00	218	Festen paa Vodroffslund.
--	1905	56,134	22	1,037	96	57,172	18	2,850	04			207	
--	1906	62,692	43	÷ 1,985	50	60,706	93	3,534	75			214	Kassekredit 2,000 Kr.
--	1907	62,966	49	1,978	91	64,945	30	4,238	37	320	00	216	W. C. 7,770 Kr.
--	1908	63,251	63	1,481	24	64,732	87	÷ 212	43	300	00	210	
--	1909	72,318	29	3,007	29	75,325	58	10,592	71	611	47	215	Legater { Josephsens 10,000 Kr.
--	1910	74,626	93	5,116	13	79,743	06	4,417	48	1,519	85	220	{ Harimanns 5,000 Kr.
--	1911	82,948	03	4,020	62	86,968	65	7,225	59	1,455	09	223	
--	1912	86,282	11	5,000	00	91,282	11	4,313	46	2,387	52	227	
--	1913	91,305	08	3,825	95	95,131	03	3,848	92	2,889	00	228	Elektrisk Lys 4,675 Kr. 39 Øre.
--	1914	91,666	70	9,868	88	101,535	58	6,404	55	2,939	00	235	
--	1915	96,371	15	19,348	41	115,719	56	14,183	98	4,464	00	234	Legater { Wiiums 5,000 Kr.
--	1916	96,860	64	24,901	77	121,762	41	6,042	85	4,720	25	235	{ Bentins 4,000 Kr.
--	1917	97,433	50	30,343	76	127,777	26	6,014	85	5,939	00	256	
--	1918	98,098	31	37,018	83	135,117	14	7,339	73	5,815	00	276	
--	1919	98,784	88	44,318	85	143,103	73	8,707	42	6,265	00	298	Købet af Blegdamsvej 8, Læssøegade 19—21—23—25 420,000 Kr.
--	1920	161,812	49	503	21	162,315	70	19,211	97	7,006	66	307	
--	1921	169,071	91	1,075	80	170,147	71	7,832	01	8,714	94	338	

Ejendommene staar Foreningen i 692,487 Kr. 05 Øre.



R. Nielsen, Kirkeby.
Bestyrelsesmedlem fra 7. Maj 1902. Næst-
formand fra 28. Marts 1915.



E. Nielsen.
Bestyrelsesmedlem fra 4. April 1909.



N. Nissen.
Kasserer fra 20. Marts 1913.



R. Christiansen, Terslev.
Bestyrelsesmedlem fra 18. April 1903. Næst-
formand fra 22. April 1906. Formand fra
28. Marts 1915.



N. P. Nielsen, Solrød.
Bestyrelsesmedlem fra 28. Marts 1915.



F. V. Grøndahl.
Bestyrelsesmedlem fra 7. Maj 1902.



C. Nielsen, Esbjerg.
Bestyrelsesmedlem fra 1. Juli 1919.

mindst sit Præg ved at Foreningens første Formand Alfred Dombernowsky og Hustru i Dagens Anledning skænkede Foreningen en Obligation paa 1000 Kr. med Renter for Aaret 1920. Talerne skiftede Slag i Slag glade over at Foreningen trods megen Modgang nu stod solidt og godt. Et par i Dagens Anledning affattede Sange hvoraf den ene for Damerne gjorde Lykke. Efter Bordet blev Kaffen m. en lille Kognak nydt i de tilstødende Lokaler, den vellykkede Fest sluttede Kl. godt 12".

Det traditionelle mønster: suppe, fisk, steg og is samt kaffe m. en lille een i de tilstødende lokaler er forlængst grundfæstet i arbejder- og middelklasse. Også den faste sang for damerne har fået fast plads i festskemaet.

Til venstre ses bestyrelsen i 1921, fotograferet og bragt i KPA's jubilæumsskrift i anledning af 25-året for foreningens stiftelse i 1896.

Dagligdag i mellemkrigs- årene

Bestyrelsesmødets punkt 7 den 15. april 1921 var det sædvanlige: Eventuelt. Kun eet emne under dette punkt er ført til protokols, men det var også et vigtigt punkt.

“Bestyrelsesværelset. Grundet paa Postgaardens Ombygning var Bestyrelsesværelset nu i en Kælder ud mod Købmagergade men da der ikke var nogen Kakkellovn vedtoges det at købe 7 Par Sivsko og Gardiner m. Stang til Vinduet”.

Flyttedage og skiftedage

Flyttedage var de datoer, hvor en husstand fortrinsvis flyttede. Før 1937 var den 3. tirsdag i april og oktober såkaldte flyttedage – men efter 1937 ændredes det til den første hverdag i måneden.

Skiftedage var den tidligere betegnelse for de dage, på hvilken tjenesteforhold – især på landet – startede eller ophørte. I Danmark var det den 1. maj og den 1. november.

Gadeudvidelse betød huslejeforhøjelse

I starten af 1920'erne udvides Nordre Fasanvej. Umiddelbart burde dette ikke have haft nogen effekt på huslejen, men den 30. juni 1923 beslutter bestyrelsen at udsende et brev til samtlige lejere i “Hjemmet”.

“Det meddeles Dem herved at Huslejen, paa Grund af Fasanvejens Udvidelse og Istandsættelse og de dermed forbundne Udgifter for Ejendommen vil blive forhøjet fra April Flyttedag 1924. De anmodes i den Anledning om snarest at henvende Dem hos Viceværten for at berigtige Kontrakten”.

Historien fortæller ikke noget om, hvad der ville ske, hvis en lejer ikke ville berigtige kontrakten.



Dette foto er fundet i KPA's arkiver og viser et typisk interiør i en af "Hjemmets" lejligheder i 1920'erne.

Stolt næstformand fejrer 25 års jubilæum

På Generalforsamlingen den 23. april 1927 holdt næstformanden *Rasmus Nielsen* en interessant tale i anledning af, han havde været medlem af bestyrelsen i 25 år. Han udtalte bl.a.:

"Det er i Aar 25 Aar siden jeg blev valgt ind i Bestyrelsen og jeg vil derfor udtale min bedste Tak for den smukke Gave (et guldur, red.) som jeg har modtaget den skal altid være mig en kær Erindring, jeg vil samtididig takke De Mænd som dannede denne Forening de har udført et stort grundlæggende Arbejde, men Tidernes ugunst bevirkede at Foreningen ikke stod godt i 1902, den havde lidt meget af Børnesygdomme, Regnskabet viste dengang en

Manden var forsørgeren

Bogstaveligt talt levede kvinderne i 30'erne af deres mænd. Statens Husholdningsråds undersøgelse fra 1938 viser, at 80% af familiernes indtægt skyldes mandens hovedfortjeneste – lidt mere i byerne, lidt mindre på landet. Hustruens indtægt udgjorde i byerne i gennemsnit 5% af familiens indtægt. Resten kom fra mandens bierhverv og fra børnene!

Husmødrene kæmpede for at dokumentere deres eksistensberettigelse, ofte med ganske patetiske midler. I 1948, da der endnu var en del rationering af fødevarer, kunne skolebevisningen i København kun få tilslutning fra ca. halvdelen af børnene, selv om den var gratis og mærkefri. Mødrene til den anden halvdele foretrak at smøre maden selv og betale det, det kostede, fremfor at miste endnu et greb om familien.

Udbredelsen af lønarbejdet til alle samfundsklasser i 60'erne og 70'erne er uden tvivl den faktor, der har medført den største forbedring af kvinders vilkår i samfundet.

*"Vi er samfundets bindeled",
Dansk Postforbund 75 års
jubelæumsbog fra 1983.*

Formue paa 45000 Kr. og Formuefremgangen var 486 Kr. der var ingen der fik Understøttelse. Nu er Formuen 250000 Kr. og Formuefremgangen i Aar 20457 Kr. og udbetalt i Understøttelse 17141 Kr., der er ialt udbetalt i Understøttelse ca. 142000 Kr."

Knap så varme toner har lydt på bestyrelsesmøderne de følgende år i anledning af en masse problemer i ejendommene Blegdamsvej/Læssøesgade. På en ekstraordinær generalforsamling den 30. juni 1932 på "Ny Rosenborg" vedtages det at sælge disse ejendommene, bl.a. på grund af problemer med lejerne, med rotter, utætte tage, vandskader og brand, men især fordi foreningen stod over for omfattende og meget bekostelige reparationsarbejder. Der skulle dog gå 3 år, før salget kunne gennemføres. 29. august 1935 meddeles på bestyrelsesmødet, at foreningen endeligt var sluppet af med de bekostelige ejendomme på Blegdamsvej/Læssøesgade. Salget indbragte 480.000 kr. med ca. 70.000 kr. i kontant udbetaling.

Ansøgning om skattefritagelse

Mens Hitlers SA-tropper buldrer frem i Tyskland, diskuterer bestyrelsen mere jordnære problemer for foreningen. Man beslutter at ansøge om fritagelse for kommuneskat og statskat.

På bestyrelsesmødet den 8. september 1933 indgår følgende skrivelse fra Direktoratet for Københavns Skattevæsen dateret den 31/8 1933:

"Man undlader ikke herved at meddele, at Skatteraadet i Henhold til indsendte Ejendomsregnskab, har ansat den Indkomst, hvoraf Foreningen vil have at svare Indkomstskat til Staten og Københavns Kommune for Skatteaaret 1 April 1933 til 31 Marts 1934 til 26 X 472 Kr."

Bestyrelsen beslutter sig derfor til at afsende følgende skrivelse til Direktoratet for Københavns Skattevæsen, dateret den 11/9 1933:

“Bestyrelsen for ovennævnte Forening anerkender herved Modtagelsen af Direktoratets Skrivelse af 31/8 33 angaaende Foreningens skattepligtige Indtægt.

Samtidig tillader Bestyrelsen sig høfligst at andrage det ærede Direktorat om Fritagelse for at betale den Foreningens paalignede Kommuneskat for Skatteaaret 1933-1934.

Til Støtte for dette vort Andragende tillader vi os at anføre følgende:

Alle Foreningens Medlemmer er Tjenestemænd i de lavere lønnede Stillinger indenfor Postvæsenet, det er helt igennem et filantropisk Foretagende, idet saavel Kontingentet som Overskudet fra Foreningens Ejendomme bliver anvendt til Understøttelse til pensionerede Medlemmer og Enker efter Medlemmer, og da Antallet af disse i de senere Aar er steget betydeligt, har Foreningen Brug for alle de Penge, der kan indvindes i Kontingent og Overskud, og hvis vi kan blive fri for at betale nævnte Skat, vil vi derved yderligere blive sat i Stand til, at vi, trods den større Tilgang af nydende Medlemmer, vedblivende kunne give den samme Understøttelse som hidtil.

Idet vi hermed fremsender vor bedste Tak for den betydelige Hjælp, vi gennem de sidste 12 Aar, uden særlig Ansøgning hver Aar, har modtaget, i Form af Fritagelse for den os paalignede Kommuneskat, forventer vi længselsfuldt et imødekommende Svar paa vort Andragende.

Hoslagt følger Foreningens Love og sidste Aars Regnskab.

Ærbødigst, sign. Rasmus Nielsen, Formand”.

En lignende skrivelse blev sendt til Statsskattevæsenet.

Indsatsen bærer frugt

I december modtager bestyrelsen en skrivelse fra Direktoratet for Københavns Skattevæsen, hvori der meddeles *“Eftergivelse af den Foreningen for Skatteaaret*

Tjenestemandsbegrebet

Indførelsen af tjenestemandsløven i 1919 betød et gennembrud i postbudene sociale udvikling. Før den tid havde hver etat haft sine egne lønningslove, men fra 1908 var statsbanerne, postvæsenet, telegrafvæsenet og toldvæsenet omfattet af samme lov.

Der blev dengang sondret mellem embedsmænd og bestillingsmænd – en slags over- og underklasse inden for etaterne – men der var også en del, som var privat ansat.

Situationen var utilfredsstillende for både arbejdsgivere og arbejdstagere, og i 1919 ophævede man delingen mellem embedsmænd og bestillingsmænd og indførte i stedet tjenestemandsbegrebet – et betydeligt fremskridt for postfolkene, der fik mere ordnede forhold, men dog langt fra paradisiske tilstande.

I starten kunne man blive tjenestemand uden forudgående prøvetid, men fra 1931 blev der for store personalegrupper indført en aspiranttjeneste, ligesom alderen skulle være 24 år, inden man kunne ansættes som tjenestemand.

Aspiranttjenesten blev indført af sparehensyn.

Fornærmet leverandør

Det var dog ikke alt, der udviklede sig i bestyrelsens favør. Helt uforskyldt modog formanden den 13. april 1934 dette brev fra J.C. Modeweg & Søn:

"Herved tillader vi os at meddele Dem, at vi, paa Grund af at Leverancen af Uniformsstoffer til Postmunderingsdepotet er overgaaet til den militære Klædefabrik, ønsker at nedsætte vort aarlige Bidrag til Københavns Postbudes Alderdomshjem til Kr. 10,00."

J.C. Modeweg & Søn er tydeligt fornærmet, men retter sin vrede det forkerte sted hen. KPA har aldrig haft nogen indflydelse på, hvilke leverandører af uniformsstoffer, postetaten skulle benytte.

1933/34 paalignede Indkomst- og Tillægs-indkomstskat til Staten henholdsvis 1971 Kr. 50 Øre og 788 Kr."

Og noget senere meddeler Københavns Skattevæsen, at foreningen er fritaget for at betale kommuneskat for såvel 1933/34 som 1934/35 med kr. 788,- om året.

Stort og småt fra hverdagen

På bestyrelsesmødet den 21. april 1934 vedtager man *"at lade Tavlen paa Alderdomshjemmet oppudse og Indskriften, som gennem de mange Aar var blevet ganske ulæselig, opforylde"*.

Året efter, den 9. januar 1935, diskuterer man elektricitet på køkkentrapper, loftsgange og tørrelofter. I forbindelse med en tidligere husleje-forhøjelse havde bestyrelsen stillet lejerne i udsigt, at der muligvis senere ville blive indlagt lys på køkkentrapper, loftsgange og tørrelofter. Nu vedtog bestyrelsen enstemmigt at installere el i begge ejendomme, hvilket ville koste ca. 1.700 kroner.

På generalforsamlingen 12. april 1935 fik bestyrelsen vedtaget sit forslag om en ændring af lovene, hvorved KPA også kunne optage tjenestemænd fra 11. lønningsklasse (vagtmestre) og 18. lønningsklasse (landpostbude).

Formanden meddeler, at der fra foreningens start til dato er udbetalt kr. 335.000 i understøttelse! Formuen anslås til at være kr. 450.000.

Der træffes de første forberedelser til festen i 1936 i anledning af foreningens 40 års jubilæum.

I skrivelse af 22. november 1935 meddeler Forvaltningen af Frederiksberg kommunale Værker, Ledningsafdelingen, *"at Elektricitetsforsyningen til den Dem tilhørende Ejendom N. Fasanvej 130/132 i Driftsaa-ret 1936-37 formentlig vil blive overført fra Jævnstrøm til Velselstrøm"*.

Den festglade forening

1. marts 1936 afholdes fest i anledning af KPA's 40 års fødselsdag. Festen blev afholdt i Ritz' selskabslokaler, Vesterport med 240 deltagere. Som gæster var indbudt generaldirektør *C. Mondrup* med frue, overpostmester *O. S. Olsen* og foreningens juridiske konsulent, overretssagfører *Rudolf Sand* med frue.

På grund af den overvældende tilslutning måtte man tage to lokaler i brug til fællesspisningen, hvad der naturligvis ikke var så heldigt, men gennem et højtaleranlæg blev noget af denne ulempe afhjulpet.

Formanden *Rasmus Nielsen* holdt festtalen og redegjorde for, hvordan KPA gennem sin 40-årige beståen havde arbejdet sig frem fra en ringe begyndelse til et solidt foretagende til gavn for enker og pensionister. Skuespiller *Lauritzen* reciterede en "Menigmands Tak", hvorefter sange og taler afløste hinanden. Udover takke- og hyldesttaler fra de indbudte hædersgæster oplæste pakmesterformand *M. Johansen* en af ham selv forfattet prolog, der gjorde fortjent lykke. Og når hertil føjes, "at Bestyrelsen havde sørget for Underholdning efter Spisningen, vil det ikke undre, at saavel Bestyrelse som samtlige Deltagere efter Festen var enige i, at denne var forløbet særdeles vellykket og dertil i en jævn Plan, som det sømmer sig et filantropisk Foretagende, hvad forøvrigt ogsaa Regnskabet i det følgende Aar udviste".

Desuden optrådte den dengang så kendte vise-sangerinde *Erica Voigt* med nogle viser.

Det er referenten magtpåliggende at anslå "sømmelige" toner, når han udtrykkeligt skriver, at festen blev afholdt i en "jævn plan", dvs. på det jævne og uden ekstravagance.



Interiør fra det gamle Ritz.

Kriseår – krigsår

*Ejendommen på Magnolia-
vej fotograferet i slutningen
af 1930'erne.*

Foreningens næste ejendoms køb krævede lange og indgående forundersøgelser, før det på en ekstraordinær generalforsamling den 14. april 1937 besluttes at købe ejendommen på Magnoliavej 1-7 til en pris af 420.000 kr. På dette tidspunkt er medlemstallet vokset til 290 ydende og 142 nydende.



Knap et halvt år senere, den 7. september 1937, må foreningen tage til efterretning, at kælderens på Magnoliavej 7 ikke må anvendes til beboelse. Sundhedskommissionen for Frederiksberg meddeler, at efter modtaget klage fra murerarbejdsmand Henry Pedersen, Magnoliavej 7 i kælderen, over fugt, har Sundhedskommissionen undersøgt sagen på stedet. Det pålægges foreningen "at ryddeliggøre Lejligheden snarest og senest til Oktober Flyttedag d.å. Overtrædelse af dette Paalæg vil i Medfør Lov af 12' Januar 1858 § 2 medføre Strafansvar".

Denne skrivelse besvares straks af formanden:

"Som Svar paa Kommissionens Skrivelse af 23. ds kan jeg meddele, at Foreningen købte og overtog Ejendommen Magnoliavej 1-7 den 15 April d.A., og da var Murerarbejdsmand Henry Petersen Lejer af den omhandlede Kælderlejlighed Magnoliavej No. 7, som han havde lejet af den tidligere Ejer Murermester Brandt, og vi blev ikke gjort bekendt med, at Kælderen ikke maatte anvendes til Beboelse, først senere har vi faaet dette at vide, og vi har kun ladet Petersen blive boende midlertidigt, fordi Fru Pedersen skulle have et Barn, men nu da dette er overstaaet, skal de fraflytte Lejligheden til Oktober 1937, og Kælderen vil ikke fremtidig blive udlejet til Beboelse".

Magnoliavej er "en dårlig Ejendom"

På generalforsamlingen den 29. april 1939 i Overbynsalen, Rømersgade 22, tager flere talere ordet for at anbefale den nyerehvervede ejendom solgt. Flere års problemer med omfattende vedligeholdelse og mange reparationer samt problemer med viceværter og en del lejere fik flere talere til at betegne Magnoliavej som "en daarlig Ejendom, vi maatte søge at faa solgt".

Formanden, pensioneret overpostbud Rasmus Nielsen, træder tilbage som formand og medlem af bestyrelsen efter 37 års uafbrudt bestyrelsesarbejde!

Halv løn – men fuld pension

Arbejdsløsheden var stor og forholdene elendige, da jeg i 1920'erne skulle ud at tjene. Derfor var det alfa og omega at komme ind ved staten eller kommunen. Min far var ved kommunen. Han sagde: »Du skal ind ved staten, min søn.« Det kom jeg også, da jeg som 15-årig i 1928 blev cykelbud på Telegrafstationen på Gl. Kongevej i København. Jeg har aldrig fortrudt, at jeg fulgte min fars råd.

Sådan skriver pensioneret vagtmester Preben Sylvest i 1983 i bogen "Vi er samfundets bindeled", da han fyldte 70 år. Han fortsætter:

I 1937 blev jeg postbud. Men ven, der var slagter, tjente dobbelt så meget, som jeg. »Du er godt tosset, at du vil være dér,« sagde han. Ja, men jeg havde fast arbejde en pensionsberettiget stilling.

Dengang var postmesteren almindeligvis kaptajn eller premierløjtnant, kontrolløren også ofte en militærperson. Det gav en vis militær måde at lede arbejdet og sige ting på. Vi skulle i nogen grad stå ret for kontrolløren og postmesteren.

Festsalen i Rømersgade 22, i dag Arbejdermuseets lokaler.



Husvagter

Tre dage efter besættelsen holder forretningsudvalget møde hos kasserer E. Meinholdt om husvagter og beskyttelsesrum, og man vedtager indkøb af husvagsudstyr til begge ejendomme og indretning af kældre som beskyttelsesrum. 9. april 1941 meddeler luftværnschefen i en skrivelse, at huslejetabet godtgøres med 55 kroner pr. måned at regne fra 10. april 1940.

Han foreslår A.Th. Thorlund som formand, hvilket generalforsamlingen vedtager.

Første spor af 2. verdenskrig

Krigen, som brød ud i 1939, da Hitler invaderede Polen og dermed tvang England ud i krig, begyndte så småt at sætte sine spor, også i referaterne fra bestyrelsens møder. I et brev af 18. januar 1940 til beboerne i ejendommen Magnoliavej 1-7 står der:

“Som de ærede Lejere er bekendt med er Priserne paa Brændselet til Centralvarme og Varmtvandsforsyningen desværre siden Krigens Udbrud steget meget stærkt, hvilket naturligvis vil foranledige ret store Efterbetalinger for Lejerne, naar Opgørelsen ved Varmesæsonens Slutning finder Sted.

For at hindre for store Efterregninger er der sket en Ændring til Huslejeloven med Hensyn til Forhøjelse af á conto Bidraget. Denne Ændring, som traadte i Kraft den 1. November i Fjor, giver Ejendommen Ret til at forhøje á conto Bidraget med 80% af den Procent, Brændselet er steget.

Paa ovennævnte Ejendom er Brændselet steget fra Kr. 48,00 pr. Tons til Kr. 110,00 pr. Tons, altsaa 140%, og vi kan saaledes forhøje á conto Bidragene med 110%.

Ændringen i á conto Bidraget for Deres Lejlighed pr. Maaned vil herefter - fra 1. Februar 1940 - blive forhøjet fra Kr. _____ til Kr. _____

Med Højagtelse

P. F. V.

A. Th. Thorlund"

Senere, da brændselsrationeringen indføres, må der lukkes totalt for det varme vand.

Magnoliavej atter i søgelyset

På generalforsamlingen den 22. maj 1940 må der atter redegøres for de store fejl og mangler der er på ejendommen på Magnoliavej. Og atter foreslås det at sælge ejendommen. Men da man på den ekstraordinære generalforsamling fredag den 21. juni i Stauning-salen i Rømersgade 22 omsider foreslår salg af Magnoliavej, beslutter medlemmerne sig alligevel for ikke at sælge, men at ofre hvad det må koste at sætte ejendommen i forsvarlig stand.

En ikke uvæsentlig årsag er, at man på det tidspunkt kan konstatere, at der kun er 600 ledige lejligheder i København. Og da alt byggeri næsten er gået i stå på grund af krig og besættelse, er der ekstra store betænkeligheder ved at skulle sælge ejendommen på Magnoliavej.



Velkendt motiv fra besættelsesårene: Koks bæres i sække fra koksvognen ned i kælderen.

Fra koks til tørv

Til ejendommen på Magnoliavej indkøbes 40 tons tørv til en pris á kr. 65,05 pr. tons (27. august 1941).

Løn til viceværten

På bestyrelsesmødet den 27. februar 1942 fastsættes viceværternes løn således: Magnoliavej: Kr. 1.800 om året + halv telefon. Skjulhøj Allé: Kr. 1.140 + halv telefon.

Køb i stedet for salg

Tydeligt påvirket af byggestoppet og manglen på lejligheder beslutter den ekstraordinære generalforsamling den 13. januar 1942 (Grundtvigs Hus, Studiestræde 38, 1.) at købe ejendommene Skjulhøj Allé 28-30 og Floras Allé 22-24 af Københavns kommune. Alle lejlighederne er på 2 værelser med kammer, og der er centralvarme, brusebad og "Fliser i Køkkenet". Prisen fastsættes til 245.000 kr. og dermed var KPA blevet ejer af i alt 3 ejendomme.

Uenighed – formanden træder tilbage

Bestyrelsesmødet den 28. august 1942 bliver dramatisk. Formanden *A.Th. Thorlund* meddeler, at han straks træder tilbage som formand og går ud af bestyrelsen på grund af uenighed, og fordi, som der står i protokollen: "*Næstformanden ødelægger Foreningen*".

Skjulhøj Allé.



Næstformanden var *F.U. Wallin*, der havde tilladt sig at spørge formanden, "om det var rigtigt, at han havde købt 2 Ejendomme til sin Søster i Brønshøj, som oprindeligt var tiltænkt Alderdomshjemmet".

Da nu *A. Th. Thorlund* var trådt tilbage med øjeblikkelig virkning, konstituerede man næstformanden *F.U. Wallin* som formand frem til den kommende, ekstraordinære generalforsamling.

Det blev en stormfuld ekstraordinær generalforsamling, hvis eneste punkt på dagsordenen var: Valg af formand.

Debatten blev hed og lang, og resultatet endte med at gå den afgående formand *Thorlund* imod. Ved den afsluttende afstemning fik *Wallin* 29 stemmer og *Thorlund* 27 stemmer. 8 stemmesedler var blanke, og *Wallin* var dermed valgt

Thorlund vender tilbage

Thorlund bliver dog atter valgt som formand. Det skete på generalforsamlingen den 24. marts 1943 kl. 19.30 i Rømersgade 22, hvor vigtigste punkt var: Valg til bestyrelsen.

Thorlund genoptager debatten om sit køb af en ejendom, der skulle have været tilbudt foreningen - og søger at retfærdiggøre sine handlinger.

Der er også debat om *Magnoliavej*, som efter et mindretals mening burde have været solgt - og om *Skjulhøj Allé*, der ikke burde have været købt.

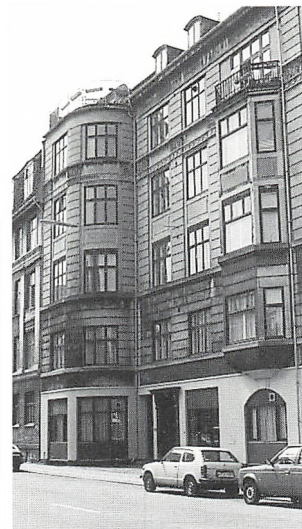
Næstformanden *Hans Christiansen* påtaler den stigende uenighed og splid i bestyrelsen og blandt medlemmerne og opfordrer til, "at hvis der ikke i Fremtiden kan komme en anden og renere Luft ind i Ledelsen, saa skal jeg ikke mere være med i Arbejdet".

Da *Wallin* på denne baggrund og med den stemning i lokalet derefter ikke ønskede genvalg og udtrådte af bestyrelsen, blev resultatet af det dramatiske

Attentatet mod Nordisk Film

På bestyrelsesmødet den 4. marts 1944 kl. 18 på Vodroffsvej 13 (Dansk Postforbunds hovedsæde) fremgår følgende af forhandlingsprotokollen:

"Ved Attentatet mod Nordisk Film var det gaet haardt ud over Ejendommen paa Magnoliavej. I Ejendommen sprængtes 10 Ruder og 3 Altandøre, hos Grønthandleren Spejlglassruden. Beskadigelsen androg Kr. 349,50. Beløbet, der skal erstattes af Forsikringen for Krigsskade, bliver næppe udbetalt før efter Krigen".



KPA holdt i mange år sine bestyrelsesmøder i Dansk Postforbund på Vodroffsvej.



A. Th. Thorlund

valg, at *Thorlund* påny blev foreningens formand. Den hidtige næstformand, *Hans Christiansen*, fortsatte på sin post. Desuden blev følgende valgt ind: *Børge Larsen*, *N.P. Jensen* og *Ingv. Sørensen*.

Denne lille "paladsrevolution" havde således ikke lavet mærkbar ravage i arbejdets gang. Tværtimod var der ved denne generalforsamling kommet yngre kræfter ind i bestyrelsen. Det fremgår af referatet fra det efterfølgende bestyrelsesmøde, at man var slået ind på den vej at sætte nyankomne medarbejdere godt ind i arbejdet, så bestyrelsen derved altid havde afløsere, når nogen faldt fra. Arbejdet med ejendommens drift og administration samt indsigt i boliglove o.lign. voksede jo fra år til år og krævede som følge deraf ikke så lidt praktisk erfaring af de mænd, der skulle videreføre og være ansvarlige for arbejdet.

Status 29. marts 1945

Den sidste generalforsamling inden krigens afslutning fandt sted kl. 14.30 i Pakkepostens Budstue, Centralpostbygningen. Her blev der givet en status over medlemstal og formue 1935-1944:

Foreningens medlemstal	28/2 1935	31/12 1944	Bemærkninger	
Ydende	245	444	Tilgang	199
Nydende	134	176	Tilgang	42
Huslejhjælp	kr. 30.058	kr. 40.645		
Formue ¹	kr. 396.593	kr. 451.800	Fremgang	kr. 55.207

Udbetalingen steg fra 1943 til 44 med kr. 1.599.
Den samlede huslejhjælp fra 1935 til 1945 var kr. 349.361
(huslejhjælpen fra 1915 til 1935 var kr. 224.490).

¹) sidste formuetal er pr. 31/1 1945

Hverdagsproblemer under krigen

Fra referatet af bestyrelsesmødet 29. marts 1944 er der nogle punkter, som fortæller om nogle problemer i krigsårene:

Kontingentforhøjelse

"Fra Jens Frederiksen var indsendt Forslag om en Kontingentforhøjelse fra 2 Kr. til 2 Kr. 50 Øre pr. Maaned. Efter at Forslaget var drøftet vedtog Bestyrelsen at tiltræde Forslaget".

Trappekoner ønsker lønforhøjelse

"Trappekonerne paa Mariendalsvej har stillet krav om en Forhøjelse fra 18 til 20 Kr. pr. Maaned. Dette tiltraadtes midlertidigt. I Anledning af de Foranstaltninger, der fra Luftværnsmyndighedernes Side var truffet Bestemmelse om, nemlig Gennembrydning af Murene fra den ene Ejendom til den anden i Kældrene, er dette Arbejde udført. Det bliver nødvendigt at anskaffe 3 nye Koben til Mariendalsvej".

Forhøjelse af vejbidrag

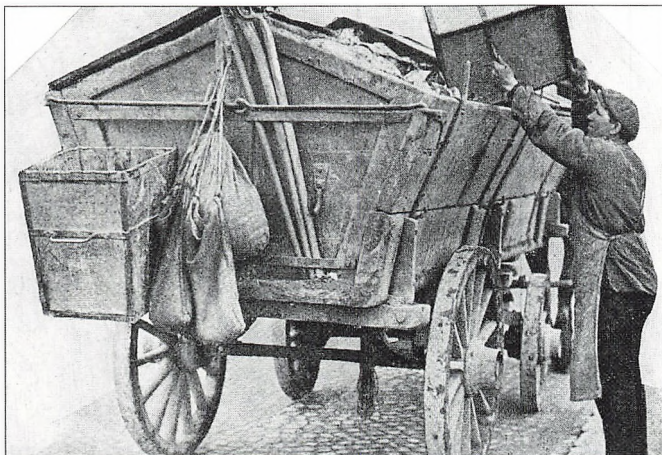
"Formd. gav Meddelelse om, at han havde været til Møde i Vejlauget, der omfatter Skjulhøj Allé og Floras Allé. Det blev vedtaget paa dette Møde, at Vejen, naar Forholdene tillod dette, skulde gøres helt færdige, d.v.s. anlægges Rendesten og sættes Kantsten. Vort Bidrag til Vejlauget blev forhøjet fra 57 Kr. aarlig til 108 Kr. aarlig. Vejbanen er anlagt med Bundsten".

Krigsskadeforsikring

"I Krigsskadeforsikring for Skaden paa Ejendommen i Magnoliavej har Foreningen faaet tilkendt 349 Kr. og 50 Øre, der forrentes med 5% indtil Udbetalingen finder Sted".

Tyverier fra pulterkamre

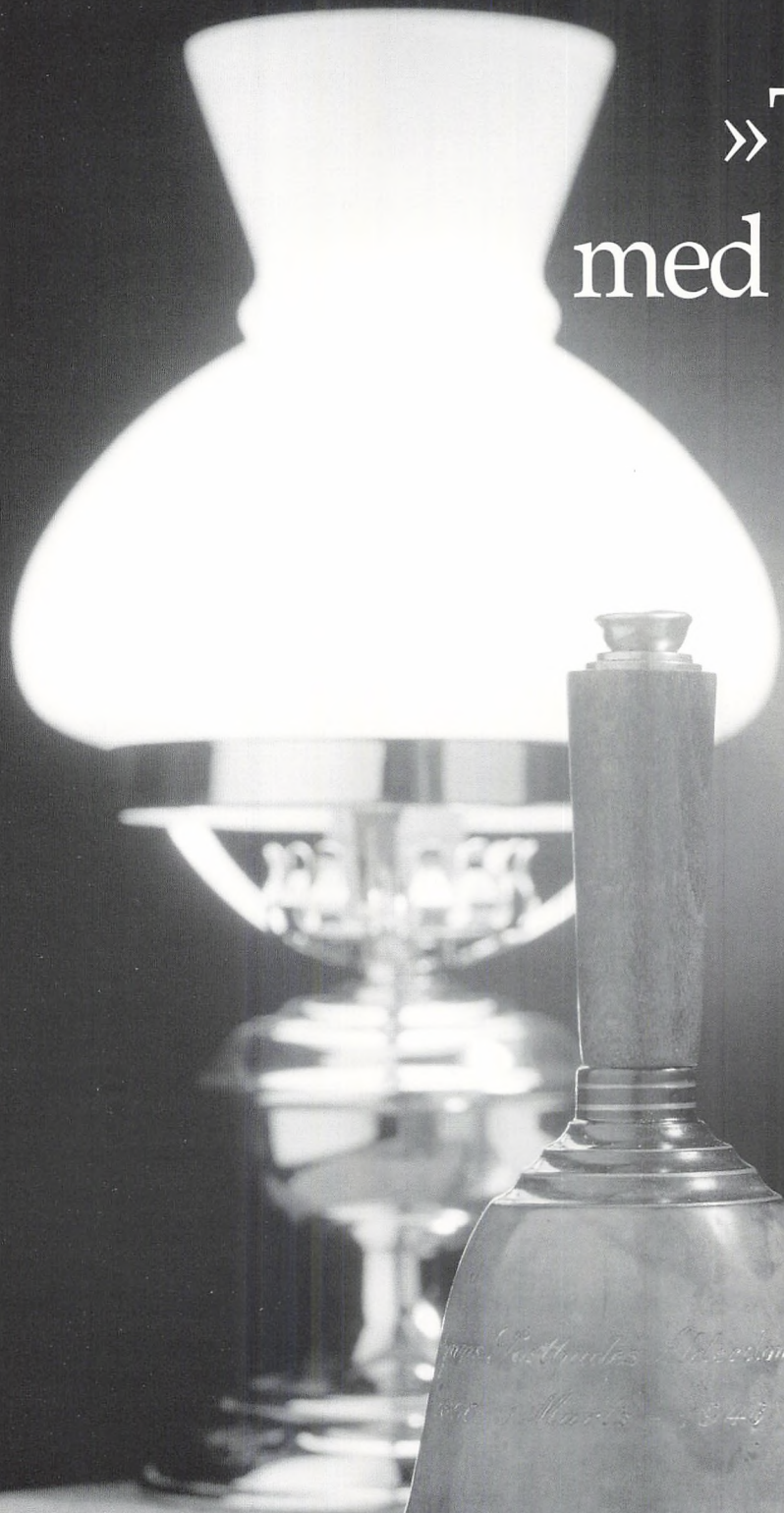
"Paa Grund af de mange Tyverier, der sker paa Pulterkamre i "Hjemmet", var der tilskrevet samtlige Lejere, om de ville være med til at betale Udgiften til 5 Laase til de Døre, der fører ind til Pulterkamrene. Udgiften androg ca. 3 Kr. pr. Lejer. Af de 49 Lejere gav de 43 Tilsagn om at være med i Udgiften".



Skraldemænd

Omkring århundredeskiftet kørte skraldemændene gennem gaderne, mens de ringede med en klokke eller larmede med en skralde. Tjenestepiger og husmødre kunne så møde frem og aflevere husholdningsaffaldet. Man ændrede dog ordningen og indførte skraldebøtter, som ikke krævede, at folk skulle være tilstede, når skraldet blev hentet. Det betød samtidig, at tjenestepigerne blev forhindret i at stå og fjase og sladre, mens de ventede på skraldemanden.

»Tage fat
med fornyet
kraft«



I 1946 fylder foreningen 50 år, hvilket naturligvis skal fejres. Næstformanden *Hans Christiansen* redegør på et møde for nogle af bestyrelsens tanker i den anledning og nævner bl.a. at der skulle udgives et festskrift.

"Dette var kalkuleret til 1500 Kr."

Desuden skulle der uddeles *"10 Legater af 50 Kr. ialt 500 Kr."*

Nu 50 år efter afholdelsen af den minderige begivenhed, er det morsomt at læse i referaterne fra møderne om de minutiøse forberedelser, især menuen og økonomien, direkte afskrevet fra protokollen:

"Til Medlemsfesten, der skulde afholdes den 3. Marts, var der indhentet 2 Tilbud fra Forsamlingsbygningen i Rømersgade. Det første Forslag gik ud paa, at der serveredes Suppe, Fisk, Steg og Is, danske Vine og Kaffe med Likør til en Pris af 20 Kr. pr. Kuvert.

For Deltagelse i Middagen skulde Medlemmerne betale 7.50 og Foreningen 12.50 Kr. Man anslog Medlemmernes Deltagelse til ca. 400, Udgifterne til indbudte Gæster og diverse Udgifter var anslaaet til 2500 Kr.

Udgifterne for Foreningen iberegnet Festskriftet og de 10 Legater vilde for Foreningen andra 9500 Kr.

Efter Forslag 2, serveres 5 Stk. Smørrebrød 1 Øl, 2 Akvavit, 1 Kaffe,

1 Likør og en Cigar for dette var Prisen 10 Kr. pr. Kuvert. For dette Arrangement vilde Udgiften for Foreningen andrage 6.500".

Efter at nogle medlemmer havde kommenteret forslagene, fik bestyrelsen frie hænder til at træffe en beslutning.

"Tage fat med fornyet Kraft"

På det første udvalgs- og bestyrelsesmøde efter krigsafslutningen i Europa udtalte formanden *A. Th. Thorlund* den 26. maj 1945:

Til venstre: Foreningens dirigentklokke, som KPA fik af Københavns Postbudedeforbund i anledning af 50-året i 1946.

Hvad var lønnen i '45?

En minister tjente 18.000 kr. + 35% dyrtidstillæg om året. En adjunkt ca. 8.000 kr. årligt. En kontordame 3.600 kr. og en kvindelig vaskeriarbejder havde en timeløn på 1,31 kr.

Et ugift postbud på tjenestesteder uden stedtillæg tjente 2.332 kr. årligt, mens højeste stedtillæg gav 2.812 kr.. Udregnet i ugeløn svarer det til ca. 45 kr. og 54 kr.

Efter befrielsen troede befolkningen, at den nu kunne slippe for de forhandlede rationeringskort. Men rationeringen var stadig gældende, også rationeringsmærkerne for brændsel (koks og gas), kaffe, smør, sukker, soda, sæbe, brød m.m. I foråret 1946 var danskernes ugeration: 250 g kaffe og 250 g smør.

"Den sorte børs" havde gyldne tider. I særlige kvarterer og på bestemte værtshuse kunne man f.eks. købe et kaffemærke til 2,50 kr. pr. stk., et suktermærke til 1 krone, og prisen for et mærke, der gav ret til køb af en hektoliter brændsel, var 5 kroner!

(Kilde: Dagligdag i Danmark 1945-1950 v. Malin Lindgren)

"Jeg ved, at det ikke er mig alene, men alle I, og hele det danske Folk, der er overvældet af den Udgang Krigen fik. Ingen havde sikkert turde haabe eller tro, at vort gamle Land skulde komme saa lempelig ud af det Ragnarok, som hele Verden var ført ud i. Det utrolige skete, og vi kan nu med fornyet Kraft tage fat paa de mange store Opgaver, der frem i Tiden vil melde sig".

Tidligt i krigsårene meldte der sig skader på ejendommene p.g.a. fugt og svamp. Kul og koks slap hurtigt op, og der måtte fyres med tørv, der ofte afgav lige så meget vand som varme. Og der skulle gå lang tid, inden det faste brændsel kunne fås i ubegrænset mængde. Begrænsningen i tildeling af fast brændsel varede lige til 1953!

Dertil kom, at der var særligt strenge isvintre netop under krigen. Restriktioner indførtes. Rationering på mad, tøj, drikke og tobak – og selvfølgelig også på byggeartikler. Maling, fernis, pensler o.lign. var af dårlig kvalitet. Ejendommene blev kun vedligeholdt i absolut nødvendigt omfang – og så med erstatningsmaterialer.

Utryghed prægede også hverdagen. Spærretid fra kl. 21 til kl. 7 morgen betød, at man ikke måtte færdes på gaden uden særlig passerseddel. Skyderi i gaderne kostede ind imellem vinduesruder, der ofte måtte dækkes foreløbigt med krydsfinér.

Skudhuller i husfacaderne var ikke nogen sjældenhed. Under englændernes natlige overflyvninger skød tyskerne med luftværnsgranater, hvis sprængstykker morgenen efter kunne samles op på gader og i gårde.

Myndighederne krævede indretning af beskyttelsesrum i kældrene. Hertil kunne beboerne søge ned under luftalarmer. Det var husvagtens opgave – en fra hver opgang – at vække beboerne, der skulle tilkendegive over for husvagten, at de var vågne, men

så måtte de i øvrigt selv om, hvorvidt de ville gå ned i beskyttelsesrummet eller ej. Husvagten skulle bl.a. også sikre ved hjælp af brandslukningsudstyr at stykker fra nedfaldne brandbomber ikke forårsagede brand i ejendommen.

Folk, der under krigen havde valgt den forkerte side, fik det svært efter maj 1945. Fra mødet den 26. maj 1945 står der bl.a.: *“To Lejere i Skjulhøj Allé er blevet arresteret for nazistisk Virksomhed og vil sikkert blive dømt. Om de fortsat kan vedblive at være Lejere vil blive nærmere undersøgt”*.

Endelig oprandt 50 årsdagen

På bestyrelsesmødet den 7. marts 1946 indledte formanden A. Th. Thorlund med nogle ord om den netop gennemførte jubilæumsfest i februar:

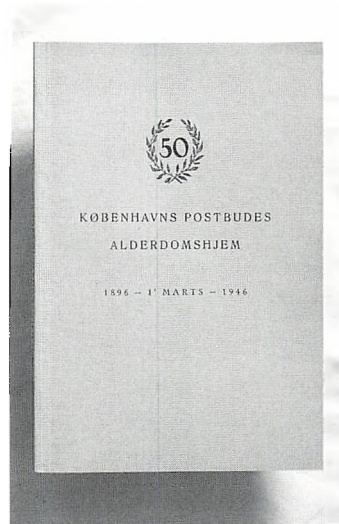
“Fra K.P.F. var skænket en Dirigentklokke, fra Byggeforeningen et Flag til Ejendommen, Mariendalsvej og fra Landpostbudenenes Centralforening, den storstilede Gave, at Renten af de 30.000,00 Centralforeningen havde staaende i Ejendommen, Mariendalsvej til 5% Rente, i Fremtiden vilde blive nedsat til 4 1/2 %.

Til Frokosten den 1. Marts var indbudt 21 + Bestyrelsen, og til Medlemsfesten den 3., deltog 415 og hele Festen havde kostet Foreningen ca. 8300 Kr”.

Festskriftet var blevet noget dyrere end anslaaet, idet sideantallet var blevet forøget med 26 sider udover det kalkulerede. Dertil kom 15% som følge af forhøjelsen i arbejdslønnen ved Augustreguleringen.

“Men jeg tør dog nok sige, at selv om Festskriftet har kostet mere end beregnet, saa er det Pengene værd. Iøvrigt er det min Opfattelse, at Festen forløb paa en værdig og tilfredsstillende Maade og var til Glæde for Medlemmerne og Bestyrelsen”.

Et tema, vi efterhånden er stødt på mange gange, men som tjener foreningen til ære.



Omslaget til festskriftet i anledning af foreningens 50 års jubilæum.

Status pr. 31.

AKTIVER

Ejendommenes bogførte Værdi:

Mariendalsvej.....	350.000.00	
Magnoliavej.....	440.000.00	
Skjulhøj Alle.....	252.000.00	1.042.000.00
Obligationsbeholdning.....	1.410.00	
Indestaaende i Bank og Sparekasse.....	24.304.60	
— paa Girokonto.....	2.102.71	
Kontant Kassebeholdning.....	12.552.03	40.369.34
		<hr/>
Balance... Kr.	1.082.369.34	

Regnskabet revideret og befundet rigtigt. — Alle Bidrag er annulleret.
Foreningens Formuegenstande er os forevist og Beløbet fundet støttende med Regnskabet.

København, den 5. Februar 1947.

C. M. Christensen,
Revisor.

O. Nielsen,

December 1946.

PASSIVER

1. Prioritet, Mariendalsvej.....	163.517.43	
2. — —.....	30.000.00	
1. — Magnoliavej.....	194.109.73	
2. — —.....	43.238.95	
1. — Skjulhøj Alle.....	105.618.99	
2. — —.....	28.238.65	
3. — —.....	27.500.00	592.223.75
Formue pr. 31. December 1946.....		490.145.59
		<hr/>
Balance... Kr.	1.082.369.34	

E. V. M. Meinholt,
Kasserer.

Status i jubilæumsåret
1946.

Status i 50-året

Det månedlige kontingent er nu på kr. 2,50, dvs. 30 kr. om året, som betales fra tjenestemændenes 24. år. Sker indmeldelsen efter det fyldte 24. år, finder en efterbetaling sted efter en skala, hvori der indregnes renter. Ingen kan optages efter det fyldte 35. år.

Ved udgangen af 1945 havde KPA 436 ydende og 188 nydende medlemmer. Til de sidste blev der i 1945 udbetalt 41.779 kr. i huslejhjælp. Og da kontingentet fra de aktive medlemmer kun udgør en del af dette beløb, skal der således skaffes ret betydelige indtægter gennem de af foreningen erhvervede ejendomme.

Fra foreningens start og til 50-årsdagen er der til enker og pensionister i alt udbetalt 726.761,22 kr. i huslejhjælp samt ydet 4 halve friboliger.

Bestyrelsen for Københavns Postbudes Alderdomshjem, portrætteret i jubilæumsskriftet fra 1. marts 1946.



H. Christiansen
Næstformand



Th. Thorlund
Formand



E. Meinhold
Kasserer



Børge Larsen



J. P. Jacobsen



I. Sørensen



N. P. Jensen

Bestyrelsen for Københavns Postbudes Alderdomshjem den 1. Marts 1946



Table 1
"Hjemmet" på hjørnet af Mariendalsvej og Nordre Fasanvej.



Table 2
Magnoliavej set fra gården.



*Tavle 3
Ejendommen på hjørnet af Nitivej og Priorvej.*



Table 4
"Flintegården" på hjørnet af Finsensvej og Eversvej.



*Tabte 5
Ejendommen Glinkasvej og Rubinsteinsvej.*



*Tavle 6
Sommerhusene i Vejby, Rørvig og på Enø.*



Table 7

Bestyrelsen 1996 (fra venstre): Erik Olsen, Christian Hugger, Rene Nygaard, Preben Nielsen, Per M. Jensen, Knud Thomsen og Ole Jarnborg.

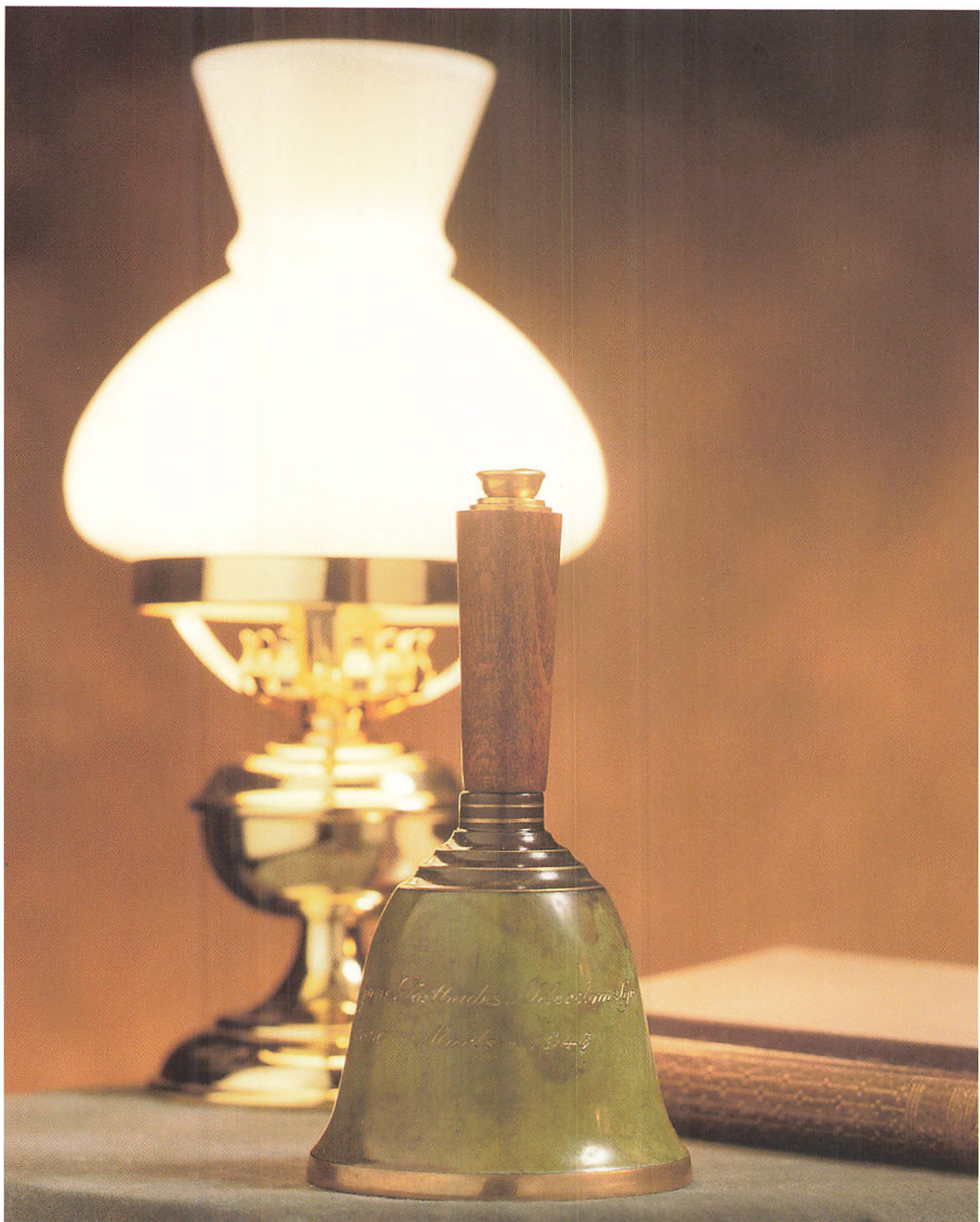
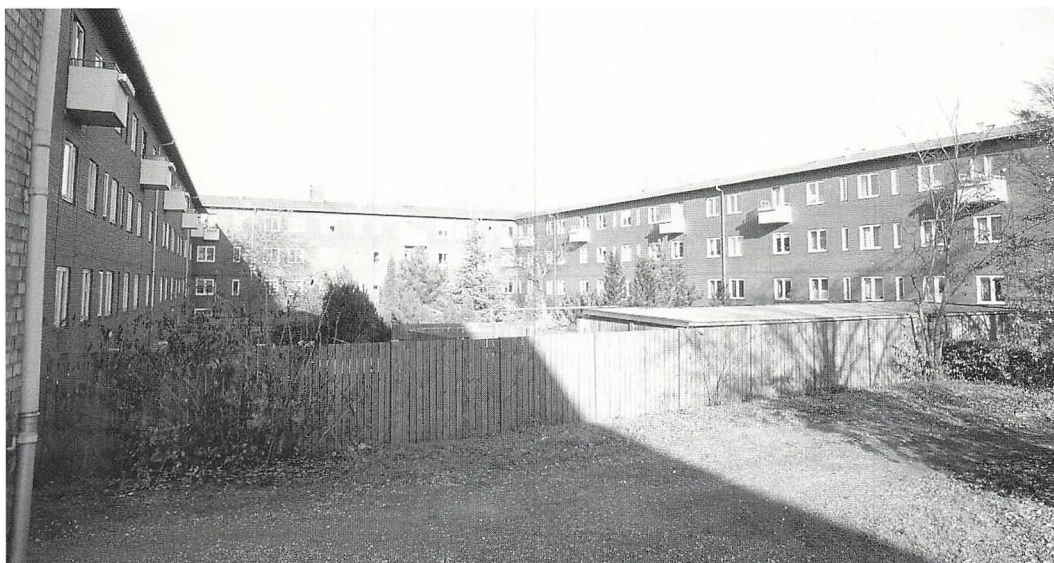


Table 8. Foreningens dirigentsklokket – en gave i anledning af 50-året i 1946.



Nye ejendomserhvervelser

På den ekstraordinære generalforsamling den 16. december 1946 blev det endelig vedtaget at købe ejendomskomplekset Soldalen på Amager efter lange og drøje forhandlinger om omprioriteringer af nuværende ejendomme. Købet omfattede Kastrupvej 113-117, Persiensvej 2 og Syriensvej 8-12. Sælgeren var ligningsdirektør *Niels Hansen*. Pris 934.000 kr. med 215.000 kr. i udbetaling.

Foreningen er på dette tidspunkt velkonsolideret, og en salgspris i nærheden af millionen samt en udbetaling, der svarede til formuen, da foreningen var ca. 10 år gammel, kunne ikke ryste hverken bestyrelse eller generalforsamling.

Man bruger dog en del tid på interne drøftelse om lånoptagning og omprioritering, og diskuterer på mødet den 7. november 1947 om man kan få *"hjælp og vejledning af formanden for Arbejdernes Erhvervsraad Hr. Krag"*, den senere statsminister *Jens Otto Krag*. På forretningsudvalgsmødet bliver det vedtaget, *"at for-*

*"Soldalen" på Amager:
Kastrupvej, Syriensvej og
Persiensvej.*

Bolignød i 1945

Alene i 1945 besluttede 36.341 par at gifte sig - ofte med udsigt til at måtte starte samlivet i enten brudens eller i brudgommens barndomshjem. Bolignøden var stor og selv de bønligste annoncer gav sjældent bonus: *"Han i god stilling - hun mediciner. Vi har været forlovet i 4 1/2 år og vil så gerne giftes - men mangler lejlighed"*.

(Kilde: Dagligdag i Danmark 1945-1950 v. Malin Lindgren).

manden og Christiansen skulde forsøge at faa en Samtale med Formanden for Arbejdernes Erhvervsraad Hr. Krag for om muligt at kunne faa en lille Vejledning”.

Køb af Vibekevang

På den ekstraordinære generalforsamling tirsdag den 13. december 1949 vedtager medlemmerne at købe Vibekevang ved Jagtvejen. Blokken består af 2 rækkehuse i Vibekegade og Hildursgade. Der er 5 opgange i hver blok. Der er tre etager, hvoraf den øverste består af kvistlejligheder.

Ejendommen koster 585.000 kr. med en udbetaling på 100.000 kr.

Rækkehusene Vibekegade og Hildursgade, fotograferet 1995.



Hvor er formand Thorlund?

På bestyrelsesmødet den 13. marts 1950 fortæller næstformanden *Hans Christiansen*, at den egentlige årsag til, at han har indkaldt til bestyrelsesmøde er en sygemelding fra formanden *A.Th. Thorlund*.

"Jeg har gjort flere forsøg på at få opsporet hans adresse, men hans hustru erklærer, at hun ikke kender den, derimod meddelte hun, at alle foreningens sager lå pakket lige klar til aflevering, og Thorlund havde bedt hende aflevere dem til mig. Jeg har hentet sagerne, og de beror nu hos mig. Da jeg ikke kunne komme i forbindelse med formanden, og det kunne se ud til, at han havde nedlagt sit mandat, tilskrev jeg ham om at give bestyrelsen en forklaring senest den 13. ds. Jeg har imidlertid intet hørt. Meinholdt (kassereren) meddelte, at Thorlund havde ringet til ham lige før han gik til bestyrelsesmøde og sagt, at han ikke kom til bestyrelsesmøde eller generalforsamling, men opretholdt sit mandat som formand. Bestyrelsen var alle som een enige om, at den ikke længere kunne finde sig i formandens optræden og vedtog at forelægge sagen for generalforsamlingen".

På generalforsamlingen den 16. marts fik bestyrelsen følgende sammensætning: formand *Hans Christiansen*, næstformand *P.E. Bang*, kasserer *E. Meinholt*, bestyrelsesmedlemmer i øvrigt blev *N.P. Jensen*, *Børge Larsen*, *H.K. Hansen* og *H.E. Olsen*.

Som suppleanter valgtes *Stenild* og *Vilhelm Laybourn*.

Ny retskrivning

KPA er fem dage forud med den nye retskrivning. Forhandlingsprotokollen fra generalforsamlingen den 17. marts 1949 er for første gang skrevet med den nye retskrivning: små bogstaver og bolle-å. Det blev ellers først vedtaget af Folketinget den 22. marts efter flere års diskussioner.

Ved reformen ændrede man bl.a. også ordene "vilde" og "kunde" til "ville" og "kunne".



E. Meinholt.



Ejendommen Nitivej/Priorvej, fotograferet 1995.

Jubilæumsgratiale

Man sagde i 30'erne og 40'erne, at vi skulle lægge mindst 20 pct. til lønnen, fordi vi fik pension, og fordi vi var forholdsvis sikrede mod arbejdsløshed. Men det kunne man jo ikke købe rugbrød for... skriver Egon Jensen i bogen "Vi er samfundets bindeled".

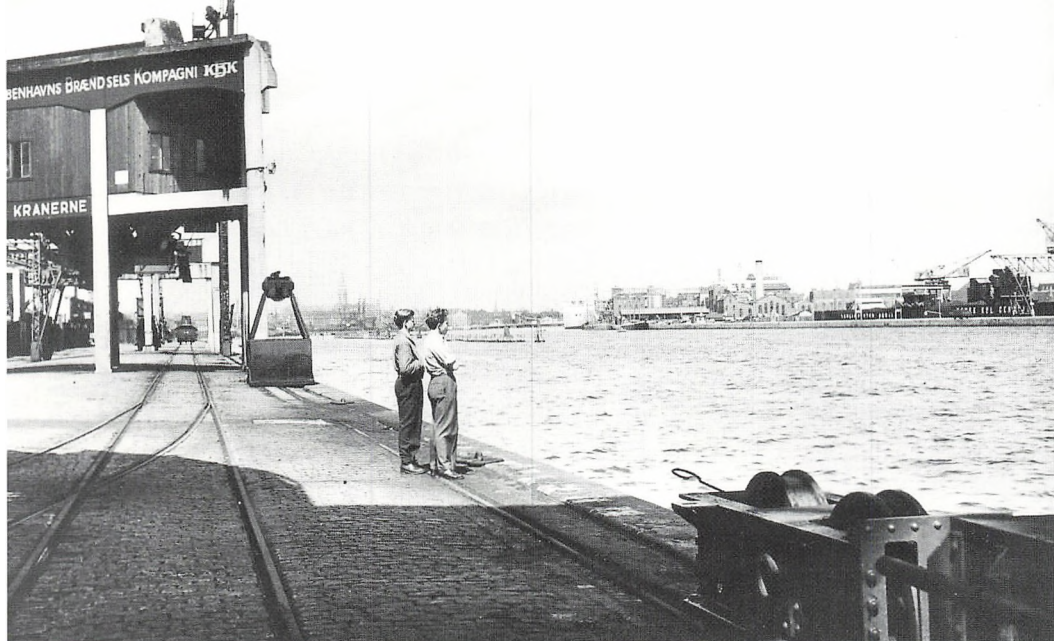
I slutningen af 50'erne blev lønforholdene forbedret, og der blev indført jubilæumsgratiale. 50-års gratialet svarede fra starten til en månedsløn. Da Egon Jensen i 1983 fik 1.000 kr. efter 50 års tjeneste i P&T, svarede beløbet til en tiendedel af en månedsløn.

Generalforsamling den 31. juli 1950. Referatet lyder:

"Generalforsamlingen vedtager at bemyndige bestyrelsen til at købe ejendommen matr. nr. 12 li, 12 lv, Frederiksberg, Nitivej 5 og 7 og Priorvej 1-9 til en købesum af ikke over 975.000,- kr. og til at optage de i forbindelse med købet fornødne lån i ejendommen. Tillige gives der bestyrelsen bemyndigelse til at sælge ejendommen matr. nr. 8 bf, Vanløse, Skjulhøj Allé 28-30 og Floras Allé 22-24 til en pris af ikke under 300.000,- kr. og ejendommene matr. nr. 5167-5176, Udenbys Klædebo kvarter, Vibekegade 10-18 og Hildursgade 5-13 til en pris af ikke under kr. 625.000,- pr. ejendom".

Året efter, 2. maj 1951, meddeler foreningens juridiske rådgiver Axel Christiansen på bestyrelsesmødet, at KPA har fået et tilbud på 300.000 kr. på ejendommen Skjulhøj Allé, og at han på KPA's vegne har accepteret tilbudet.

På den ekstraordinære generalforsamling 15. maj 1951 bemyndiges bestyrelsen til at sælge ejendommen Vibekegade 10-18 og Hildursgade 5-13 til en køber, der har givet et tilbud på 595.000 kr. med en ud-



betaling på 20.000 kr. på trods af, at den ordinære generalforsamling havde besluttet, at ejendommen skulle sælges for min. 625.000 kr.

Kontingentet forhøjes

Generalforsamlingen den 31. marts 1952 vedtager en række ændringer til lovene for KPA. Bl. a. § 3 om kontingent, som ændres fra 2,50 kr. til 3 kr. om måneden. Efterbetaling af kontingent fra det fyldte 24. år ændres til det fyldte 21. år. Efter generalforsamlingen består bestyrelsen af: *Hans Christiansen* (formand), *P. E. Bang* (næstformand), *E. Meinholt* (kasserer) og øvrige bestyrelses-medlemmer blev *N.P. Jensen*, *H.E. Olsen*, *H. Hansen* og *Vilhelm Laybourn*. Revisorer: *S. Vangskjær* og *Schiøler Petersen*.

Ny formand vælges

På generalforsamlingen den 28. marts 1955 modtog formanden *Hans Christiansen* ikke genvalg. Han havde da været formand i fem år siden 1950. I sin beretning udtalte han bl.a.:

Den sidste båd med koks

Fra bestyrelsesmødet den 15. november 1950 refereres:

"Fra kulkompagniet var indgået meddelelse om at den sidste båd med koks ville ankomme snarest, og formanden havde derfor bestilt en større portion brændsel leveret straks, således at vi kan have en reservebeholdning liggende hvis der senere skal blive vanskeligheder ved leveringen".

Rationeringen på brændsel fortsatte helt frem til 1953.

På billedet herover spejdes længselsfuldt efter den næste kulbåd.



P. E. Bang.

"Når jeg nu agter at trække mig tilbage, vil jeg gerne knytte nogle bemærkninger hertil. Jeg kunne ønske, at jeg havde været 10 år yngre og fulgt udviklingen videre frem, for jeg mener nu økonomien er i en sådan orden, at vi kan se fremtiden trygt i møde, og alle kilder er endnu ikke udtømt, vi venter jo også udbytte af en eventuel ny huslejlov. Tidens tand begynder imidlertid at gnave, og jeg mener nu, det vil være bedst at overlade arbejdet til andre".

På forslag fra bestyrelsen fik den afgangende formand en hædersgave på 1000 kroner og foreslog samtidig, at *Hans Christiansen* blev udnævnt til æresmedlem, hvilket blev enstemmigt vedtaget.

Generalforsamlingen valgte herefter *P. E. Bang* som formand og *Vilhelm Laybourn* som næstformand. Nyt bestyrelsesmedlem blev *P. V. Bidstrup*.

Rundtur til alle ejendomme

Den 23. januar 1956 besigtiger forretningsudvalget foreningens ejendomme rutinemæssigt. Fra protokollen kan vi læse, at *"...et bestyrelsesmedlem stillede bil til rådighed. Ved besigtigelse af Nitivej/Priorvej blev man enige om at indhente tilbud på to opgange linoleumbelagt. Endvidere enedes man om at anskaffe rustfri "sparke"-plader af stål til hoveddørene. Det samme enedes man om vedr. Magnoliavej. På Magnoliavej males døre og vinduesrammer udvendig overalt. Gårdspladsen på Kastrupvej/Syriensvej/Persiensvej tæppebelægges, som det forrige år var tilfældet på Priorvej. Marmorpladerne på Ndr. Fasanvej toges i øjesyn, og tilbudet fra stenhuggerfirmaet blev accepteret. Således at de sidst udnævnte to æresmedlemmers navne kunne figurere forinden foreningens 60-årsdag den 1. marts".*

Det har gennem alle årene været vigtigt for foreningen at ære sine æresmedlemmer, bl.a. gennem indhugning af deres navne i marmortavlerne på "Hjemmet", Ndr. Fasanvej.

Af referatet fra generalforsamlingen den 26. marts fremgår det, at der i anledning af foreningens 60-årsdag var opsat en ny marmortavle i opgangen Ndr. Fasanvej 132 A med navnene på de sidst udnævnte æresmedlemmer *Rasmus Nielsen* og *Hans Christensen*, idet der ikke var plads til flere på den gamle tavle i nr. 132 B.

Nettoformue på ca. 865.000 kroner

Foreningens juridiske rådgiver leverer bestyrelsen en opgørelse over KPA's formue. Nettoformuen for de enkelte ejendomme er pr. 1. september 1956:

Mariendalsvej/Ndr. Fasanvej	141.589,67 kr.
Magnoliavej	131.728,23 kr.
Kastrupvej (Soldalen)	236.398,89 kr.
Nitivej	354.941,75 kr.
I alt	864.658,54 kr.

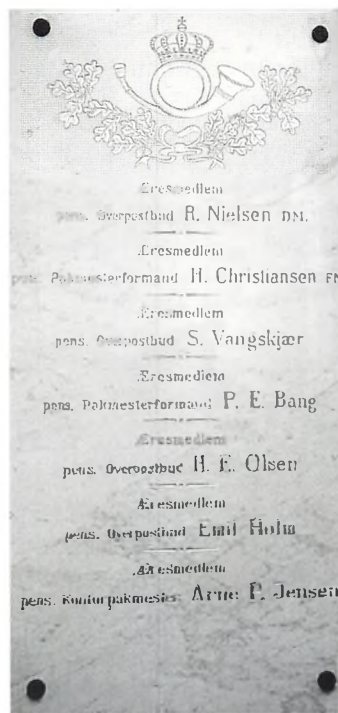
Nye udfordringer for bestyrelsen

På et hastigt indkaldt ekstraordinært bestyrelsesmøde den 12. juni 1957 meddelte formanden *P.E. Bang*, at KPA's kasserer *E. Meinholt* var død dagen før den 11. juni. Mens hele bestyrelsen rejste sig, udtalte formanden smukke mindeord om *Meinholt*, der gennem sine 19 år som kasserer altid havde været i besiddelse af mange gode og uvurderlige egenskaber for en kasserer.

Som ny kasserer blev valgt *Vilhelm Laybourn* og som næstformand *H.E. Olsen*.

Fra bestyrelsesmødet den 4. december 1957 refereres:

“Formanden meddelte, at der var klager over 2 kakkellovne på Mariendalsvej, hvoraf den ene dog er i orden. Hos frk. D. Petersen havde både viceværten og en kakkellovns-ekspert undersøgt hendes kakkellovn og erklæret, at den ikke



Mindetavlen i opgangen til Nordre Fasanvej 132 A, fotograferet 1996.

Fjernsynet kommer til Danmark

Dansk TV kan skrive sin historie tilbage til 1951, hvor "fjernsynet", som det hed dengang, begyndte i Statsradiofoniens regi. I 1955 var der kun 33.515 husstande, der betalte tv-licens, men kun seks år efter var der registreret 583.000 licensbetalere. Den første million blev rundet i 1966, og det øgede seertal medførte øget sendetid.

Med tv fik befolkningen en oplysningskilde, der især for mindre læsetrænede betød indsigt i naturen, fremmede lande, udenrigspolitik og kunst og kultur.

Medieeksplosionen fortsatte – i 1980 havde 93% af samtlige husstande i Danmark et tv, heraf 60% et farve-tv. I 1988 blev hybridnettet indført, og allerede året efter blev der givet tilladelse til oprettelse af et landsdækkende TV2, som skulle finansieres via reklame og delvist via licenspenge.

I 1996, 45 år efter indførelsen af tv i Danmark, kæmper alverdens tv-kanaler om seernes gunst. Med satellit og hybridnet er tilbuddet nu så stort, at hver dansker i gennemsnit tilbringer 111,5 minutter foran skærmen hver dag.

fejlede noget. Viceværtten havde prøvfyret i den et døgn, og den havde brændt upåklageligt. Frk. Petersen var stadig ikke tilfreds og klagede til huslejenævnet".

Derefter oplyser referenten, at huslejenævnet nu har set på forholdet, og at klagen er afvist.

Viceværtten på Mariendalsvej har klaget over, at en af lejerne har indtil 11 katte i lejligheden. Formanden har påtalt dette over for vedkommende og meddelt, at det kun er tilladt at holde 1 kat. De øvrige er nu fjernet.

Desuden har en lejer i Soldalen søgt om opsætning af en luftantenne til fjernsyn, men bestyrelsen har afslået dette.

Farvel til populær revisor

På generalforsamlingen den 31. marts 1958 meddelte formanden P.E. Bang, "at Vangskjær i år har været revisor for Alderdomshjemmet i 25 år. Vangskjær, som nu er 83 år, hører ikke til dem, der lægger alt til side den dag, han fik sin afsked fra væsenet, nej, så fik han først tid til at helige sig sin interesse. Vi kan kun udtrykke vor glæde over, at han i alle disse år har stillet sine evner som regnskabskyndig til foreningens rådighed. Særlig tak Vangskjær".

Som det nu er blevet tradition, vedtager generalforsamlingen et par år efter, 25. marts 1960, med akklamation at udnævne revisor Vangskjær til nyt æresmedlem af foreningen. Dette kom som en umiddelbar reaktion på hans egen meddelelse om, at han nu i en alder af 85 år ikke ønskede genvalg.

"Bestyrelsen foreslår derfor generalforsamlingen, at udnævne Vangskjær til æresmedlem. Generalforsamlingen godkendte dette ved at rejse sig op". Vangskjærs afløser som revisor blev C.F.K. Sørensen.

Det blev desuden vedtaget at forhøje huslejhjælpens satser til henholdsvis 280, 340 og 400 kr. årligt og de delvise friboliger forhøjet til 550 kr.

Køb af nye ejendomme

På den ekstraordinære generalforsamling den 21. september 1959 vedtog medlemmerne enstemmigt at bemyndige forretningsudvalget, bestående af formanden *P. E. Bang*, næstformanden *H. E. Olsen* og kassereren *Vilhelm Laybourn*, til at købe ejendommen Rubinsteinsvej 32-50 og Glinkasvej 2-20 for 2.280.000 kr. med tillæg af den afgiftspligtige grundstigning kr. 55.100, i alt 2.335.100 kr.

Der foreligger ingen skriftlige vidnesbyrd om, hvordan foreningens bestyrelse har fundet frem til de pågældende ejendomme – og det gælder stort set alle foreningens køb efter den givtige kontakt med justitsråd Josephsen ved foreningens start.

Een ting ligger dog fast: Den til enhver tid siddende bestyrelse har haft næse for både køb, men også salg af ejendomme – hvilket altid er sket ud fra de overordnede hensyn til forrentningen af foreningens og dermed medlemmernes formue.



H. E. Olsen.

Gasradiatorer bliver populære

På bestyrelsesmødet den 2. december 1963 forelå der en godkendelse fra Frederiksberg tekniske forvalt-

Ejendommen Rubinsteinsvej/Glinkasvej.



“Nu en herskabs- ejendom”

På generalforsamlingen den 13. marts 1961 meddelte formanden *P. E. Bang* i sin beretning, at ejendommen på Nitivej havde fået nye kedler og oliefyr. Samtidig var der bygget garage og gårdsplads og legeplads moderniseret.

“Ejendommen fremtræder nu som en herskabsejendom”.

Der havde i årets løb (1960) været en tilgang på 38 medlemmer. Status ved årsskiftet 1060-61: 580 ydende og 236 nydende, i alt 816 medlemmer.



N. P. Jensen.

ning om installation af gasradiatorer på Alderdomshjemmet. Det skulle dog ske på lejernes egen regning og ansvar.

Oliefyret vinder frem

KPA må i stadig større omfang lade indlægge oliefyr i sine ejendomme. Kulselskaberne er blevet til olieselskaber og låner gerne ejendomme penge til finansieringen ved skift fra fast brændsel til olie.

Ændring af varmeinstallationen betyder dog leje-forhøjelser, selv om olien er billigere end det faste brændsel. Dette er oplyst i et referat fra 25. august 1964. Årsagen til husleje-forhøjelsen skal søges i den ikke uanseelige anlægsudgift.

Formand P.E. Bang fratræder

På generalforsamlingen den 23. marts 1965 ønskede formanden *P. E. Bang* at træde ud af bestyrelsen efter 10 år som formand. Næstformanden *H. E. Olsen* takkede på bestyrelsens vegne *P. E. Bang* for mange års godt samarbejde og udtalte ved den lejlighed:

“Vi ved, at det ikke er fordi, du er blevet træt af arbejdet, men fordi at du har nået de mål, du har sat dig, og så synes du, at yngre kræfter skal til. Det standpunkt bøjer vi os for, og gør det på den måde, at vi udnævner dig til æresmedlem af Københavnske Postbudenes Alderdomshjem. Tak for godt samarbejde”

Endnu en ordre til stenhuggeren, som nu skal hugge *P. E. Bangs* navnetræk i marmorpladen på “Hjemmet”.

Efter *Bangs* afgang bestod bestyrelsen herefter af følgende: Formand *Emil Holm*, næstformand *H. E. Olsen*, og kasserer *Vilhelm Laybourn*.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer var *P. V. Bidstrup*, *N. P. Jensen*, *Knud Thomsen* og *H. K. Hansen*. Revisorer: *C. F. K. Sørensen* og *Schøler Petersen*.

Fritids- samfundet sætter sine spor

Knap 70 år efter foreningens start bliver der stadig solgt og købt ejendomme. I 1965 er det "Soldalens" tur. Ejendommen, der er beliggende på hjørnet af Syriensvej, Persiensvej og Kastrupvej indeholdt lejligheder, som efter bestyrelsens mening var for små i betragtning af tidens udvikling.

Der var således kun to punkter på den ekstraordinære generalforsamling i Borgbjergsalen i Rømersgade 22 fredag den 10. december 1965:

1. Salg af ejendom
2. Køb af ejendom

Formand *Emil Holm* meddelte, at bestyrelsen i lang tid havde syslet med tanken om at sælge "Soldalen". Lejlighederne var små, og heller ikke indretningen med 6 lejligheder på hver etage var tidssvarende.

Efter at bestyrelsen havde averteret ejendommen til salg, havde man fået en række henvendelser, og på baggrund af forhandlinger til flere sider, blev det allerede på et møde den 23. november hos landsrets-sagfører *Knud Norsker*, Vester Voldgade 106, besluttet at sælge "Soldalen" til Pensionskassen for Sygeplejersker. Salgssummen blev aftalt til 1.800.000 kr.

Da salgsprisen var tilfredsstillende, anbefalede bestyrelsen generalforsamlingen om en vedtagelse, hvilket også skete.



Emil Holm.

Med hensyn til punkt 2 havde bestyrelsen på det tidspunkt ikke noget forslag til køb af en ejendom, som gerne skulle have store 2-, 3- og 4-værelses lejligheder. Det blev derfor ført til protokols, at "*...generalforsamlingen bemyndiger bestyrelsen til på nærmere af bestyrelsen aftalte vilkår at erhverve en større beboelsesejendom beliggende i det storkøbenhavnske område*".

Der skulle gå næsten fem år, før det lykkedes at finde en passende ejendom, derom senere.

KPA arver 21.645 kroner

Der var en god nyhed på bestyrelsesmødet den 13. marts 1968, idet KPA havde arvet 21.645 kroner efter afdøde fru *Ludvigsen*, enke efter postchauffør *H. P. Ludvigsen*. Der skulle købes obligationer og oprettes et legat, som skal hedde "*Postchauffør H. P. Ludvigsen og Hustru Emma Zabina Ludvigsens Legat*".

Renterne af legatet skal tilfalde KPA's medlemmer og medlemmers enker efter nærmere fastsatte regler. Det årlige renteafkast, der på det pågældende tidspunkt er på ca. 1500-1600 kr., kommer til udbetaling første gang den 31. maj samme år. Enkefruen havde valgt datoen med omhu – det var nemlig hendes fødselsdato.

De mange kontingentopkrævere

På generalforsamlingen 20. marts 1969 – nogle få måneder før amerikanerne landsætter de første mennesker på Månen – lyder der som på alle forudgående generalforsamlinger en tak fra formanden til de mange kontingentopkrævere.

Men hvorfor blev kontingentet ikke bare trukket fra medlemmernes lønkonto? Det var ikke fordi, det var teknisk umuligt eller besværligt, men foreningen har bevidst og lige siden sin start i 1896 opkrævet kontingentet personligt for at holde en udvidet og

personlig kontakt med medlemmerne. Denne vigtige opgave gennemføres ved hjælp af adskillige frivillige kontingentopkrævere blandt KPA's medlemmer. Og derfor er det kun naturligt, at formanden en gang om året retter en særlig tak til disse kontingentopkrævere.

Formanden og næstformanden træder tilbage

På bestyrelsesmødet den 29. januar 1970 drøftes opstilling af bestyrelsen til valg på den kommende generalforsamling den 31. marts.

Hertil meddeler næstformand *H.E. Olsen* "at han nu mente tiden var inde til at trække sig tilbage, og han modtog ikke genvalg, han oplyste endvidere at han havde været hjælpeskasserer i 13 år og medlem af bestyrelsen i 20 år heraf de sidste 15 som næstformand".

Formanden *Emil Holm* meddelte, at han ønskede at trække sig tilbage fra formandshvervet - efter 5 år som formand - på grund sygdom, men at han var villig til at fortsætte som menigt medlem af bestyrelsen.

Forslag til valg af bestyrelse kom til at se således ud: Formand *P.V. Bidstrup* (nyvalg), næstformand *John Hansen* (nyvalg), kasserer *Vilhelm Laybourn* (genvalg), bestyrelsesmedlem *Knud Thomsen* (genvalg), *Emil Holm* (den tidligere formand) og *Erik Olsen* (nyvalg). Bestyrelsesmedlem *Jørgen Enegaard* var ikke på valg og blev derfor siddende på sin post.

Den nye sammensætning af bestyrelsen blev vedtaget af medlemmerne på den efterfølgende generalforsamling, som samtidig hædrede *H.E. Olsens* mangeårige indsats ved at udnævne ham som æresmedlem af foreningen og opfordrede bestyrelsen til at finde en passende gave til det nye æresmedlem. Senere på året blev *H.E. Olsens* navn traditionen tro indhugget i marmormindepladen på "Hjemmet".



P. V. Bidstrup.



*“Flintegården”, Finsensvej,
Eversvej og Wilkensvej,
1995.*

Køb af “Flintegården” og sommerhuse

Eneste punkt på bestyrelsesmødet den 9. juni 1970 var: *“Køb af ejendommen Finsensvej 30 m.fl.”*

Det blev besluttet at lade foreningens juridiske rådgiver *Axel Christiansen* om at afslutte handelen med overtagelse den 1. august af ejendommene Finsensvej 30, Eversvej 1-5 og Wilkensvej 1-5 - samlet benævnt “Flintegården” - for kr. 1.900.000.

Bestyrelsen havde forinden nedsat et særligt fritidsudvalg med det kommissorium at finde egnede huse og grunde til opførelse af fritidshuse til foreningens medlemmer. Fritidssamfundet havde for alvor holdt sit indtog.

Et medlem af dette fritidsudvalg, *Jørgen Enegaard*, meddelte, at udvalget havde set på mange forskellige

huse og grunde og nu ville anbefale køb af et færdigbygget og fuldt moderne sommerhus på Enø. Pris kr. 105.000 inkl. grunden. Købet blev besluttet. Overtagelse skulle finde sted søndag den 21. februar 1971, hvor formanden *P.V. Bidstrup, Erik Olsen* og *Jørgen Enegaard* ville gennemgå huset og efterse, om de forskellige installationer nu også virkede efter hensigten.

“Købmændene” i bestyrelsen fik dog forhandlet prisen ned til 89.500 kr. samt en udgift til byggemodning på 8.000 kr.

Året efter, 18. februar 1972, besluttede bestyrelsen efter mange og lange overvejelser at købe en attraktiv sommerhusgrund i Rørvig - i øvrigt købt af “Ferie- og Rekreationshjemmet” i Rørvig.

“Pris kr. 45.000. Der vil snarest blive sat hus på grunden”, står der i protokollen. Og hus kom der på. På billedet man ser hvordan.

Sommerhuset i Rørvig.





Sommerhuset på Enø.

Overenskomst mellem KPA og Postbudenes Byggeforening

Bestyrelserne for Postbudenes Byggeforening og Københavns Postbudes Alderdomshjem afholdt et fællesmøde d. 4. februar 1971 kl. 18.30 i fritidslokalerne, Frederikssundsvej 60 C.

På dagsordenen forelå en skriftlig formuleret overenskomst mellem de to foreninger om gensidig økonomisk bistand ved køb af ejendomme eller ombygninger af og/eller tilbygning til allerede foreningerne tilhørende ejendomme, samt en også skriftlig udarbejdet samarbejdsaftale. Begge papirer var udarbejdet af de to foreningers juridiske konsulent *Axel Christiansen*.

"De to overenskomster var forud drøftet i begge bestyrelser og hos begge foreningers bestyrelser vedtaget

enstemmigt. På fællesmødet, hvor foreningernes juridiske konsulent deltog, blev overenskomsterne underskrevet af begge foreningers bestyrelser”.

KPA's 75 års jubilæum

På jubilæumsdagen den 1. marts 1971 blev der afholdt reception i Folkets Hus på Enghavevej kl. 10-12 og derefter en frokost for særligt indbudte.

Under arrangementet modtog foreningen en gave af Postbudenes Byggeforening – nemlig et maleri malet af Allan Karms. Maleriet hænger i dag på foreningens kontor på Magnoliavej.

På generalforsamlingen den 23. marts 1971 kunne formanden *P. V. Bidstrup* bl.a. berette, at foreningen nu havde 625 ydende medlemmer og 235 nydende, i alt 860 medlemmer.



Gaven fra Postbudenes Byggeforening i anledning af 75 året: Et socialrealistisk maleri. Maleriet hænger i dag i foreningens kontor på Magnoliavej.

Fjernvarmen på vej

I en skrivelse fra Frederiksberg Tekniske Forvaltning tilbydes KPA fjernvarme til foreningens frederiksberg-ske ejendomme. Sagen blev henlagt indtil videre. Men op gennem 70'erne og 80'erne besluttede bestyrelsen at få indført fjernvarme i alle KPA's ejendomme, da også Københavns kommune nedlagde fjernvarmerør i stort set alle gader.

KPA mekaniserer

For at klare det store arbejdspress med huslejeindbetalinger m.m. køber foreningen i 1971 en Ruffboghølderimaskine og en regnemaskine. Senere på året købes en båndoptager til brug for referat fra bestyrelsesmøderne samt en fotokopimaskine.

Status pr. 31. december 1971

Konto		AKTIVER:	
405	Kassebeholdning pr. 31. dec. 1971 ..	211,01	
410	Sparek.beholdning pr. 31. dec. 1971 ..	188,63	
411	Investeringskontiene	35.253,43	
415	Girokonto 2895	2.325,66	
420	Sparekassen SKS, legatrenter m. v. ..	174,44	38.152,17
450/503	Obligationer, pantebreve m. v.	2.954.111,87	
	Obligationer, pantebreve m. v.	714.700,00	5.648.811,87
551/555	Ejendommens værdi v. off. vurdering	11.700.000,00	
550	Udestående kontingenter 1971	418,00	
	Udestående kontingenter 1970	119,00	537,00
560	Inventarværdi, ejendommene	17.002,59	
568	Inventarværdi, kontoret	29.979,52	
221	Inventarværdi, sommerhuset på ENØ	15.319,40	62.301,51
222	Sommerhuset, Eno, købskonto, ej værd.	87.593,44	
	+ overtaget restgæld, jord- og kloak	11.000,00	98.593,44
571/574	Legatkapitalerne, nominelt (mellemregnskab)	47.800,00	
215	Midlertidigt udlæg for legat (Ludvigsen og hustru)	2.250,00	
2000	Diverse debitorer	1.186,89	
2000	Diverse debitorer (114404)	4.157,87	
Balance		15.603.791,75	

Konto		PASSIVER:	
600	Forudbetalt leje m. v., saldo 1.1.1971 ..	216.080,25	
600	Tilskrevet	39.868,48	
600	Udbetalt ved fratagninger	11.208,81	244.739,92
650	Indvendig vejlighed, saldo 1.1.1971 ..	204.180,18	
	Tilskrevet	143.984,50	
		318.164,68	
2062	+ afskrevet i 1971	91.633,77	226.530,91
700/05	Prioritetsgælden		9.655.439,21
750	Lejernes tilgodehavende iflg. varmeregnskabet		8.123,65
	Oliegæld iflg. fakturaer		12.543,20
800	Tild. henlagt til centralvarme	200.913,10	
2064	+ henlagt i 1971	47.845,00	248.756,10
801	Henlagt i tidligere år til investeringsfond		66.000,00
805	Kassekreditkonto 160916 i Hlbbk.		165.267,92
900/01	Diverse kreditorer (uhævet check) (terminalselskab)		120.039,60
222	Jord- og kloakgæld, sommerhuset ENØ		11.000,00
260	Kursreguleringskontoen		292.572,70
150/250	Skyldig kildeskat		4.536,00
571/574	Mellemregning med legaterne		47.800,00
900	Kapitalkonto	4.531.105,26	
	+ nettooverskud	57.382,28	
		4.588.487,54	
	+ hensat til centralvarme	47.845,00	4.540.642,54
Balance		15.603.791,75	

VILH. LAYBOURN, kasserer

Regnskabet revideret og fundet rigtigt. Alle bilag er annulleret. Foreningens formuegenstande er os forevist, og beløbet fundet stemmende med regnskabet.

København, V. den 9. marts 1972.

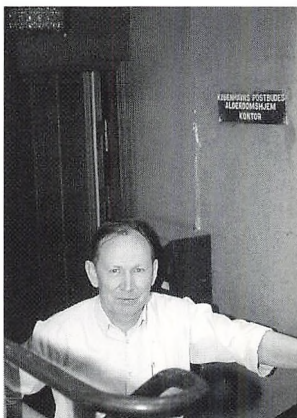
C. F. K. SØRENSEN, M. V. KJÆRSGAARD,
revisorer

**Status i jubilæumsåret
1971.**

Øgede krav – mere arbejde

KPA får nyt kontor på Magnoliavej

Bestyrelsesmødet den 4. oktober 1971 fandt sted i de nyindrettede kælderlokaler på Magnoliavej 7, hvor foreningen lige siden har haft sit "hovedsæde".



Formanden Preben Nielsen i nedgangen til kontoret i kælderen, Magnoliavej, 1995.

På generalforsamlingen den 16. marts 1973 ønskede formanden *P.V. Bidstrup* at træde tilbage. Som ny formand blev *Emil Holm* valgt. Han havde tidligere været formand, men i flere år været menigt bestyrelsesmedlem. Desuden blev *Erik Olsen* valgt som ny kasserer. Bestyrelsen fik derefter følgende sammensætning: *Emil Holm* (formand), *John Hansen* (næstformand) og *Erik Olsen* (kasserer). De øvrige i bestyrelsen var *Vilhelm Laybourn*, *Jørgen Enegaard*, *Knud Thomsen* og *Arne P. Jensen* (nyvalg).

Moderne vaskerier i alle ejendomme

På bestyrelsesmødet den 11. maj 1973 drøftedes en sag, der igen og igen havde været rejst: Vaskerier i ejendommene. Det blev besluttet, at installation af moderne vaskerier skulle prioriteres højt på de kommende års planer for investeringer i forbedringer og moderniseringer.

"... en del om kontingentopkrævning ..."

Bestyrelsen talte på sit møde den 19. september 1974 en del om kontingentopkrævning, idet det blev oplyst, at det er helt gratis at opkræve over giro. *John Hansen* foreslog derfor, at der i nær fremtid blev holdt et møde med opkræverne herom.

Det går op og det går ned

Det er de ugunstige tider, der præger beretningen på generalforsamlingen den 20. marts 1974:

Efter at formanden *Emil Holm* havde udtalt mindeord over æresmedlem, men nu afdøde og tidligere næstformand *H. E. Olsen*, samt foreningens tidligere revisor *C. F. K. Sørensen*, startede han med at give nogle mindre positive meddelelser:

Fremover vil medlemmerne ikke kunne fradrage kontingent på selvangivelsen i henhold til § 6 i pensionsbeskatningsloven fra 1. januar 1972.

Den 15. alm. vurdering af foreningens ejendomme gav kun en stigning i ejendomsvurderingen på en kvart million kroner. Det blev derfor vedtaget at lade foreningens juridiske konsulent anke de ansatte vurderinger.

Beskatning af honorarer

KPA havde haft besøg af Kildeskattævæsenet. Revisionen af foreningens kassebilag medførte, at alle slags udbetalinger af honorarer og godtgørelser i fremtiden vil blive beskattet.

Foreningen runder 900 medlemmer

Blandt de mere positive meddelelser noteres fra denne generalforsamling, at foreningen nu har 900 medlemmer.

KPA's juridiske konsulent *Axel Christiansen* blev takket for sin indsats for foreningen gennem 25 år.

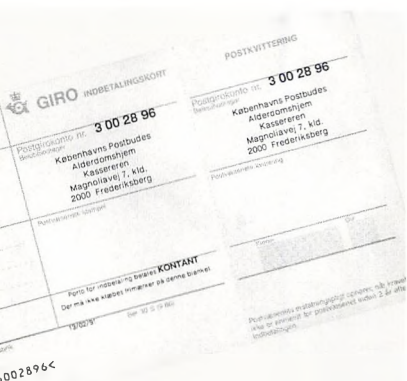
Valg til bestyrelsen: Da næstformand *John Hansen* ønskede at bruge sin tid og kræfter på arbejdet med kontingentregnskabet, frabad han sig valg som næstformand, men ville fortsætte i bestyrelsen som menigt medlem. Dette godkendte forsamlingen og valgte derpå *Arne P. Jensen* som næstformand. De øvrige opnåede genvalg.

Bilfrie søndage

Oliekrisen i starten af 1970'erne medførte fantastisk store prisforhøjelser på fyringsolie - og på benzin - derfor de billøse søndage i hele februar måned 1972. Det var prisforhøjelser, der ikke kunne pålægges lejerne fra den ene måned til den anden og som derfor gav nogle "røde tal" i regnskaberne.

Dårlig likviditet

Renteforhøjelserne har også været medvirkende årsag til, at foreningens likviditet blev dårlig. KPA besluttede derfor hurtigt at søge om ombytning af obligationerne.



Det var en stor administrativ lettelse, da KPA gik over til opkrævning af medlemskontingent via Giro.

Et par måneder senere blev det besluttet at gå over til opkrævning pr. giro, og en næsten 80-årig gammel tradition med personlig opkrævning var en saga blot.

Året efter, på bestyrelsesmødet den 7. november 1975, meddeler formanden, at *“ved ikrafttræden af den nye boliglov den 1. april 1975 skal alle ejendomme føre særlige konti for 1% genopretning, 15% udvendig vedligeholdelse og 10% indvendig vedligeholdelse. Der kan oprettes beboerråd, hvor der er mere end 12 lejere, men der skal være flertal herfor blandt lejerne”*.

Græsrodsbevægelserne og flere demokratiske strømninger ude i samfundet havde fundet vej til ministeriernes lovkontorer – og nu også til KPA.

“Vi må holde igen på udgifterne”

Ved åbningen af generalforsamlingen den 21. marts 1975 rettede formand *Emil Holm* en tak til KPA's dirigent gennem 30 år *H. G. Lorentzen*.

“Formanden kom herefter ind på økonomien, sammenlignede KPA med andre virksomheder med likviditetskriser og konkurser, KPA har klaret sine forpligtelser, men har optaget en kassekredit på 200.000 kr. i Frb. Sparekasse, som skal være tilbagebetalt 1. december 1976. På forslag fra vor juridiske konsulent har Kasserer og Formand udarbejdet et budgetskeam, som nøje følges måned for måned, dette er en meget stor hjælp. Vi må holde igen på udgifter, det kan nævnes at Bestyrelsen har sparet 11.400 kr. af vor rammebevilling på 36.000 kr.”

KPA er dog ingen fattig forening, idet regnskabet udviste en formue på næsten 4,5 mill. kr.

“Det bliver ikke lysere for os i 1975, måske i 1976 på grund af den lejelov som lige er vedtaget, denne lov vil kræve meget tid og vi har jo kun vor fritid at tage af”.

De økonomiske stramninger og de stadigt stigende administrative krav fra lovgivernes side har altså indhentet KPA, som på tærskelen til den sidste 20-års

periode inden jubilæet må se i øjnene, at fortsat frivillig arbejdskraft næppe er tilstrækkelig til at drive foreningen videre.

25 år i bestyrelsen

Vilhelm Laybourn fik et velfortjent bifald på generalforsamling den 24. marts 1976 for sine 25 år i bestyrelsen. Forud havde han modtaget et ur som en gave og en påskønnelse for sit store arbejde.

På samme generalforsamling trækker *Emil Holm* sig som formand af helbredsmæssige grunde, men fortsætter gerne som næstformand. Tidligere næstformand *Arne P. Jensen* bliver i stedet formand. Øvrige valg er genvalg.

På generalforsamlingen den 23. marts 1977 kunne formanden *Arne P. Jensen* meddele, at foreningens juridiske og økonomiske konsulent gennem 30 år, *Axel Christiansen*, var afgået ved døden den 18. juli året før. Formanden udtalte mindeord og omtalte herunder afdødes store betydning for KPA gennem de mange år.

Under sin beretning udtalte formanden: "...endvidere en tak til vore to revisorer *Mogens Kjærsgård* og *Preben Nielsen*, som jo måtte rykke ind som stedfortræder på grund af *Emil Frederiksens* sygdom". Det er her, at vi første gang møder navnet *Preben Nielsen*, men det bliver ikke sidste gang. I dag er han foreningens formand, valgt som formand første gang i 1990.

Kontorarbejdet tager overhånd

Med sine nu 5 ejendomme og sine mange medlemmer er der tale om et voksende arbejdspress på bestyrelsens medlemmer. Man drøftede problemet på et møde den 4. april 1977. Formanden *Arne P. Jensen* omtalte her fordelingen af arbejdet på kontoret efter *Axel Christiansens* død.



Arne P. Jensen.

Æresmedlem P.E. Bang dør

Bestyrelsesmødet den 29. september 1977 blev indledt med mindeord over æresmedlem *P. E. Bang*, der var afgået ved døden den 17. august efter lang tids sygdom.

P. E. Bang trådte ind i KPA's bestyrelse i 1948, blev formand i 1955 og virkede som sådan, til han efter eget ønske trådte ud af bestyrelsen i 1965.

“Vi har måtte tage vore koner til hjælp med udskrivning af huslejeblanketter, huslejehjælp, udskrivning af stencils m.m.”

Formanden mente ikke, at man med rette kunne forlange, at bestyrelsesmedlemmerne skulle deltage i det daglige arbejde. *“Det var ikke det, et bestyrelsesmedlem var valgt til”*. I denne forbindelse kom han også ind på maskinhjælp, idet der samme dag var opstillet en *“kopieringsautomatmaskine”* som et led i en lettelse af arbejdet på kontoret. Der går endnu nogle år, før foreningen løser problemet ved at lønne sin formand.

Det praktiske bestyrelsesarbejde

I 1977 kom så den 16. alm. vurdering: I alt 16.851.600 kr., hvilket er en stigning på 4.703.900 kr. i forhold til den 15. alm. vurdering! På Ndr. Fasanvej har vurderingsmændene dog ikke indregnet de forsatsvinduer, som er opsat for 271.000 kr., og derfor ankes ejendomsvurderingen på *“Hjemmet”*.

Bestyrelsesmødet den 29. september 1977 er et godt eksempel på det praktiske bestyrelsesarbejde omkring de fem ejendomme:

Ejendom 1: Mariendalsvej/Ndr. Fasanvej: Har fået monteret 2 nye tottrins oliefyr. Omfattende arbejde med at få repareret et badeværelse, hvor der har været konstateret svamp, pris kr. 12.000. Porten vil blive malet.

Ejendom 2: Magnoliavej: Cykelskurene er nedrevet og i stedet er arealet beplantet med blomster. Gården er asfalteret. Begge arbejder kostede i alt ca. 50.000 kr. Der er opsat to nye 1-trins oliefyr og forvarmeren er udsyret. Varmtvandsbeholderen kunne ikke holde til en større reparation, – skal sikkert udskiftes til næste år. I nær fremtid skal der opsættes nye altandøre for ca. 160.000 kr., men her har foreningen søgt og fået bevilget statstilskud.

Ejendom 3: Nitivej-Priorvej: Kedler og oliefyrr er efterset. Udsyringsarbejdet må udskydes til næste år. Varmecentralen vil blive frisket op med kalk og maling. Den tidligere omtalte sag om reparation og maling af Priorvej 7 og 9 vil blive udført til efteråret.

Ejendom 4: "Flintegården": Taget har fået ny belægning og er nu i orden. Næste år vil der blive udskiftet nogle rør i kedlerne og der vil blive opsat to oliefyrr. Containergården er flyttet hen midt i gården for at billiggøre renovationsudgiften.

Ejendom 5: "Stub 2": Vinduerne på Rubinsteinsvej er blevet malet udvendigt, og samtidig er der udskiftet defekte vindueslister og fuget omkring vinduesrammerne ... i alt kr. 39.520. Ny grundvandspumpe opsat. Forvarmer afsyret. Tagrender renses. Rensning af tagrender må påregnes at skulle ske hvert år på grund af dueplagen på denne ejendom. Det bliver dyrt, idet rensning af tagrender kun kan ske fra stil-lads.

Et lidt ældre foto af "Hjemmet", formentlig fra tiden omkring 1950.



Stormskader i 1981

De særligt voldsomme efterårsstorme gik ikke sporeløst henover KPA's ejendomme. Værst gik de ud over "Stub 2", hvor der opstod skader på altanrækværk, rygsten, lufthætter m.m. for i alt ca. 70.000 kroner. De øvrige ejendomme fik skader for ca. 10.000 kroner.

I Rørvig gik det kun ud over nogle store træer, som stormen lagde ned uden at beskadige bygningerne.

Groft tyveri

Tre år efter ribber indbrudstyre Rørvighuset for alt! Efter de gode og beroligende meddelelser på bestyrelsesmødet den 18. marts 1982 om foreningens forbedrede økonomi, ærgrede det formanden *Arne P. Jensen* at måtte meddele, at der havde været et omfattende og særdeles frækt tyveri i Rørvighuset. Alt blev stjålet. Tyvene må have benyttet en stor lastbil til bortkørslen, idet huset var totalt tømt, dvs. møbler, senge, dyner, tæpper, lamper, køkkenvask, toiletkumme, vaskekumme, vandvarmer .. ja, alt! Heldigvis var KPA forsikret. Tyveriet kostede Topsisikring over 60.000 kroner.

Huslejestigninger upopulære

Fra formanden *Arne P. Jensens* beretning på generalforsamlingen den 15. marts 1978 læser vi følgende:

"Der er udsendt driftsbudgetter til lejerne, som giver en lejestigning pr. 1. marts og 1. april 1978 på godt kr. 100.000".

Han gjorde opmærksom på, at det kun var de rene stigninger i driften af ejendommene, og at der ikke var stigning i afkastet til foreningen. Han fortsatte:

"Det er da klart, at vi som lønmodtagere ikke ligefrem føler glæde ved at udsende lejestigninger, men det er da også klart, at vi er nød til at følge stigningerne op, da foreningens faste grundlag er at skaffe så stor huslejhjælp som muligt til vore pensionerede medlemmer".

Hus på Rørvig-grunden

På generalforsamlingen den 21. marts 1979 får medlemmerne oplysning om, at bestyrelsen har ladet opføre et Høm bjælkehus på 79 m² med 3 soverum, en stor stue, spisekøkken, badeværelse og overdækket terrasse.

Huset har elopvarmning og der er en kombineret pejs og brændeovn. Prisen har været 225.000 kr. Der til kommer møbler, hårde hvidevarer, sengetøj m.m. Der skal også indrettes parkeringsplads til 2 biler, lægges fliser m.v. Alt dette vil koste yderligere ca. 40.000 kr. *"Huset overtages af foreningen om 2 dage"*, står der i referatet.

Ændringer i bestyrelsen

Da *Jørgen Enegaard* ikke ønskede genvalg, opstillede bestyrelsen i stedet *Preben Nielsen*, hvilket fik medlemmernes enstemmige tilslutning på generalforsamlingen 25. marts 1981. I øvrigt var der genvalg til formand *Arne P. Jensen* og til *Vilhelm Laybourn* og *John Hansen*.

Formanden takkede *Jørgen Enegaard* for 12 års arbejde i bestyrelsen. Han var blandt fortalere for investering i fritidshusene og for anskaffelse af flere tekniske hjælpemidler til det daglige arbejde på kontoret. Derpå ønskede han *Jørgen Enegaard* held og lykke med hans arbejde i fremtiden.

Samme år kommer der endnu en ejendomsvurdering, og KPA's aktiver vurderedes nu til godt 22 millioner kroner – en stigning på 4.518.000 kr. inkl. sommerhusene på Enø og i Rørvig. I alt ejer KPA i 1981 ejendomme for 22.478.000 kr.

Stadig fremgang for KPA

Den ordinære generalforsamling den 17. marts 1983 understregede den stabile fremgang, der var sket i årene forinden. Indtjeningen var tilfredsstillende, og der var ingen problemer med likviditeten.

Der blev gennemført omfattende isoleringsarbejder og andre forbedringer i årets løb for ca. 3 millioner kroner, hvoraf KPA har fået 1 million i statstilskud.

I resten af 1983 skal de sidste to ejendomme totaliseres, og der skal indlægges fjernvarme i ejendommen i Sydhavnen til en samlet pris på ca. 1,8 millioner kroner.

Den nye lov om fondsbeskatning rammer heldigvis ikke KPA, da loven netop skelner skarpt mellem deciderede fonde og foreninger.

I starten af 1984 forventer bestyrelsen på sit ekstraordinært indkaldte møde den 12. januar, at overskuddet bliver på 1 million kroner. Alene driftsbudgettet for ejendommene i 1984 forventes at give et overskud på ca. 1 million kroner.

Samtidig fremgår det, at KPA's lån i ejendommene falder meget i disse år, så forretningsudvalget foreslår bestyrelsen, at der optages lån i ejendommene

To mærkedage: 85 år og 30 år

Formanden *Arne P. Jensen* indledte sin beretning på generalforsamlingen 25. marts 1981 med at oplyse, at foreningen den 1. marts i år havde rundet 85-årsdagen for sin stiftelse i 1896.

Samtidig meddelte han, at bestyrelsesmedlem *Vilhelm Laybourn* havde været medlem af bestyrelsen i 30 år, hvilket er en præstation og fortæller om stor trofasthed over for foreningen.

En anden glædelig meddelelse fra samme generalforsamling er kasserer *Erik Olsens* beretning om, at nettoformuen på et år var steget med 171.446,62 kr. til nu 10.984.118,62 kr.

Feriefond giver penge

Forretningsudvalget har 4. oktober 1984 møde om forslag til ny § 5 a i lovene: at vedtægter for Feriefonden udsendes til medlemmerne sammen med regnskabet for 1984 for at blive godkendt på generalforsamlingen i 1985. Der er nu oprettet et depot til Feriefonden, idet der er overført 1,2 millioner kroner. Renterne fra november bliver stående på 6 mdr.s opsigelse.

Det forelås, at det udbetalte beløb de første 4 år bliver på kr. 400 pr. medlem (en samlet udbetaling på ca. 100.000 kr). De resterende renter vil forblive i Feriefonden, så grundkapitalen kan vokse med tiden.

via Handelsbanken på 7 millioner kr. med en løbetid på 15 år og afdragsfrit de første 3 år.

Dette blev vedtaget.

Feriefonden oprettes

Samtidig foreslog forretningsudvalget, at KPA opretter et Feriefond. Tanken var at overføre 1 million kroner til et fond, hvor en del af renterne kunne udbetales i ferielegater til medlemmerne, og at alle medlemmer skal have et legat inden for en periode på 4 år.

“Uddelingen skal starte i 1985. Forslaget blev vedtaget af bestyrelsen og vil blive fremlagt på generalforsamlingen”.

Den efterfølgende generalforsamling (22. marts 1984) godkendte forslaget. Frem til 1995 har Feriefonden udbetalt i alt 1.144.000 kr. til medlemmerne.

Endnu et sommerhus

På samme møde underskrev bestyrelsen et skøde for det nye sommerhus, som KPA havde købt med overtagelse fra 1. januar 1984. Sommerhuset i Vejby (Nordsjælland) kostede 300.000 kr.



KPA bliver selvfinansierende

Det var flere gode nyheder til medlemmerne på den årlige generalforsamling den 22. marts 1984. Foreningen fik 51 nye medlemmer i årets løb og noterer nu 998 medlemmer, fordelt på 771 ydende og 227 nydende. Målet fra sidste år om at foreningen skulle søge at blive selvfinansierende er gået i opfyldelse. Den sidste kassekredit blev afskaffet i april året før, og der har ikke siden været problemer med likviditeten.

Bestyrelsen foreslog endvidere, at næstformanden *Emil Holm* og bestyrelsesmedlem *Preben Nielsen* bytter plads. Ved denne rokering gav *Emil Holm* tilsagn om at blive i bestyrelsen en tid endnu. Alle gik ind for dette forslag. I øvrigt genvalg på de andre bestyrelsesposter. Der deltog 110 medlemmer!

Samme år har forretningsudvalget været på Kontor & Data-udstilling i Bella Centret for at orientere sig om indkøb af edb-programmer og -udstyr. På det efterfølgende bestyrelsesmøde blev det oplyst, at der er købt for 100.000 kr. etableringsudstyr. Årlige driftsomkostninger anslås dengang til ca. 40.000 kroner.

Butiksdøden i 1984

På Ndr. Fasanvej bliver endnu en forretning ombygget til lejlighed. Det er også sket tidligere på Magnoliavej. Nu er i alt tre forretninger ændret til lejligheder.

“Butiksdøden” slår igennem. Det er hårde tider for de små detailforretninger, der har svært ved at tage kampen op over for de kapitalstærke supermarkeder og indkøbscentre, som breder sig mere og mere i byen og ude i forstæderne.

Billedet til venstre viser sommerhuset i Vejby.

Modernisering og økonomisk vækst

Gave til alle pensionister på 90-årsdagen

På generalforsamlingen den 13. marts 1986 foreslog bestyrelsen, at der i anledning af, at KPA fyldte 90 år, skulle uddeles et engangsbeløb på 400 kroner til alle pensionister. Det blev selvfølgelig enstemmigt vedtaget.

Emil Holm ønskede ikke genvalg. I stedet indtrådte *Rene Nygaard* som medlem af bestyrelsen. Alle øvrige valg var genvalg.

Formanden *Arne P. Jensen* foreslog på bestyrelsens vegne, at *Emil Holm* blev udnævnt til æresmedlem af KPA med et æreslegat bestående af dobbelt husleje-hjælp på livstid. Dette blev vedtaget af generalforsamlingen med et stort bifald.

I forbindelse med ophævelse af "Ferie- og Rekreationshjemmet Rørvig" får KPA overdraget en obligation på 1.000 kroner. Den stammer helt tilbage fra det gavebrev, som KPA's første formand *A. Dombonowsky* skænkede til feriehjemmet i maj 1922. Bestyrelsen vedtager 7. december 1984 at sælge obligationen og skænke det indvundne beløb til Post- og Telegrafpersonalets Hjælpefond, som varetager den endelige afvikling af feriehjemmet i Rørvig.

Til gengæld pusler man med køb af endnu en ejendom, og generalforsamlingen den 21. marts 1985 fik forelagt nogle betydningsfulde planer og trufne afgørelser om køb af ejendommen Petersborgvej 3, 3 A og 3 B på Østerbro. Ejendommen er fra 1934 og har 35 lejligheder, og KPA har fået den tilbudt for 4.575.000 kr. med en udbetaling på 800.000 kr. Som det er set tidligere, lykkedes det bestyrelsen at få forhandlet den endelige pris ned til kun 3.560.000 kr. med 700.000 kr. i udbetaling. Overtagelse skete den 1. juli samme år.

Endvidere blev det meddelt, at nabogrunden til sommerhuset i Vejby var blevet købt for 150.000 kr. Meddelelsen om, at husleje-hjælpen foreslås sat op



med 200 kr. til kr. 1.500 om året høstede stort bifald fra salen og således godkendt.

Formuen vokser støt

Generalforsamlingen den 19. marts 1987 blev som de tidligere år afholdt i Folkets Hus, denne gang i Stau-ningsalen.

Blandt de gode nyheder var meddelelsen om, at den 18. alm. ejendomsvurdering havde fastsat vær-di-en af alle KPA's seks ejendomme samt de tre som-merhuse til 33.360.800 kr. Men denne kraftige vækst i formuen er samtidig ensbetydende med stigende ejendomsskatter til det offentlige.

Foreningen er for alvor blevet økonomisk solid. Et par år efter ejendomsvurderingen meddeles det på generalforsamlingen den 14. marts 1989, at Feriefon-den nu har udbetalt over 325.000 kroner i den for-løbne 4-års periode siden starten.

Et kig ind gennem porten til ejendommen Petersborg-vej på Østerbro.



Knud Thomsen

Bestyrelsen foreslog, at beløbet for de næste 4 år sættes op til 500 kr., hvilket hurtigt fik medlemmernes tilslutning. Det betød, at der vil blive udbetalt i alt kr. 113.000 til en fjerdedel af medlemmerne.

KPA får ny formand...

På generalforsamlingen den 22. marts 1990 meddelte formanden *Arne P. Jensen*, at han ønskede at trække sig tilbage efter 17 år i bestyrelsen, deraf de sidste 14 år som formand.

Som ny formand valgte generalforsamlingen den hidtidige næstformand *Preben Nielsen* og som ny næstformand *Ole Jarnborg*.

Den nye formand anbefalede som sine forgængere i embedet, at *Arne P. Jensen* blev udnævnt til æresmedlem af KPA, hvilket medlemmerne vedtog med et meget stort bifald.

Blandt de øvrige meddelelser fra denne generalforsamling noteres, at bestyrelsesmedlem *Knud Thomsen* havde været 25 år i bestyrelsen, hvilket man beslutter at markere efterfølgende.

I årets løb var der udbetalt huslejhjælp for i alt 621.000 kr. fordelt på 218 nydende medlemmer og 99 enker. I maj ville 228 medlemmer få udbetalt i alt 114.000 kr. fra Feriefonden.

... og et Støttefond

Bestyrelsen foreslår desuden oprettelse af et "Støttefond" for udbetaling af huslejhjælp iflg. § 5 i foreningens love til foreningens medlemmer og enker efter medlemmer. Dette gøres, for at der på længere sigt kan udbetales huslejhjælp, uden at dette skal være afhængigt af, om ejendommene i det enkelte år giver over- eller underskud.

Samme år overføres en pantebrevskapital, hvis afkast dækker første års udbetalinger fra Støttefonden.

Fondens regnskab integreres i foreningens regnskab. Såfremt foreningens driftsregnskab gør det muligt, kan der herfra overføres kapital til investering i fonden. Dette bevirker en ny formulering af § 5, hvilket generalforsamlingen vedtager.

Første alvorlige driftsunderskud

Et nyt tag på tre ejendomme havde medført en merudgift på 2,3 millioner kroner. Fra formanden *Preben Nielsens* beretning på generalforsamlingen den 19. marts 1992 om økonomi og om ejendommene læser vi:

"Ja, vi kom ud af 1991 med et underskud, der kunne ses, men når der lægges nyt tag på 3 ejendomme, kan det ikke undgås. Der er brugt 2,3 millioner mere på udvendig vedligeholdelse, end der er hensat. Vi vil prøve at holde lidt igen i 1992, men det kan også blive svært, da de daglige udgifter løber op.

Om ejendommene kan jeg sige, at der er lavet en del store ting.

Hybridnet og nye køkkener

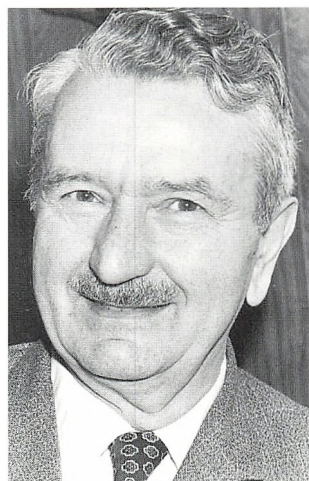
De mange tv-kanaler og satellitter giver nu befolkningen mulighed for at se mere end 20 programmer. Bestyrelsen vil i den nærmeste tid overveje at tilbyde lejerne tilslutning til hybridnettet. Det er jo ikke gratis. Tilslutningen betød en mindre husleje-forhøjelse.

Ikke alene har KPA i løbet af 1988 investeret mere end end en halv million i nye køkkener, men der ligger også en plan for investeringer i omfattende brandsikring og i installation af dørtelefoner i alle ejendomme.



To bestyrelsesjubilæer

På generalforsamlingen den 14. marts 1991 kunne formanden *Preben Nielsen* meddele, at *John Hansen* (tv.) havde siddet i bestyrelsen i 25 år, og at *Vilhelm Laybourn* (th.) havde siddet i bestyrelsen i 40 år.





Domus Vista, hvor KPA har holdt generalforsamling siden 1994.

På Mariendalsvej/Nordre Fasanvej er taget og arbejdet med fugt i kælderen færdigt. På Magnoliavej er indlagt fjernvarme, så nu er der fjernvarme i alle ejendommene. På Priorvej/Nitivej er lavet nyt tag og de små altaner er renoveret. På Flintegården er der lagt nyt linoleum på 2 hovedtrapper og her er der også lavet nyt tag. I Sydhavnen er brandsikringen lavet færdig, dvs. 172 nye entredøre med karme”.

Alle valg genvalg.

To af foreningens sværvægttere dør

På generalforsamlingen den 18. marts 1993 i Folkets Hus kunne formanden indlede med at mindes de afdøde medlemmer. Her gjorde det et stærkt indtryk, da formanden meddelte, at foreningens tidligere formand *Emil Holm* samt bestyrelsesmedlem og kasserer *Vilhelm Laybourn* begge var døde i samme uge i juni 1992. De to har ydet et uvurderligt arbejde for KPA. Som afløser for *Vilhelm Laybourn* blev *Per M. Jensen* valgt ind i bestyrelsen.

Formanden havde dog også et glædeligt budskab. Den 19. alm. vurdering havde nemlig givet en forhøjelse af værdien på KPA's ejendomme på 38 millioner kroner i forhold til den 18. alm. vurdering i 1991! Den samlede ejendomsvurdering er nu på 71.905.600 kr! Det betød dog samtidigt, at ejendomsskatterne steg med den ikke ringe sum af 160.000 kr. om året!

Det var iøvrigt sidste gang, at KPA holdt generalforsamling i Folkets Hus. Dette hus med mange stolte traditioner har været rammen om utroligt mange arrangementer og oplevelser, men det måtte lukke totalt den 31. marts samme år.

Nu har KPA 1.141 medlemmer

Det blev Domus Vista på Nordens Plads, der lagde lokaler til generalforsamlingen den 17. marts 1994.

Foreningen har på det tidspunkt 739 ydende og 402 nydende medlemmer og er nu oppe på det største antal medlemmer nogensinde.

Det kunne meddeles, at *Erik Olsen* havde været medlem af bestyrelsen i 25 år, hvilket bestyrelsen nok skulle sørge for blev fejret.

Støttefonden ser sig nu i stand til at øge husleje-hjælpen med 100 kr. om året. Derved kommer den op på 2.000 kr.

Foreningen er gået over til et nyt ekspeditions- og betalingsystem med banken. Det bruges bl.a. ved udbetaling af husleje-hjælp og ferielegater. Systemet er baseret på en elektronisk afsendelse af udbetalingsin-formationer fra foreningens pc'er til banken, som så ordner det videre fornødne. Gebyret er betydeligt mindre end den Girobank tager for tilsvarende eks-pedition.

Alle valg til bestyrelsen er genvalg, og generalforsamlingen havde 99 deltagere.

Ordinær generalforsamling nr. 99

Den sidste generalforsamling før 100-året i 1996 blev gennemført på Domus Vista torsdag den 23. marts 1995. Fra forhandlingsprotokollen kan man læse om foreningens virksomhed i det forløbne år:

I 1994 har KPA fået 14 nye medlemmer. 23 medlemmer er overgået til pension. KPA har nu 717 ydende og 409 nydende medlemmer, dvs., at 403 medlemmer har fået kr. 421.000 udbetalt som husleje-hjælp i ugen op til generalforsamlingen.

Om fritidshusene noterer referenten, at der har været en fin belægning i stort set alle perioder, men det er ønskeligt, hvis der kommer lidt flere i for- og efteråret. Priserne i 1995 for et 14 dages ophold var sat til 1.800 kr., men pensionister kunne dog slippe med 1.000 kr.



Erik Olsen.

KPA's bestyrelse 1996:
Erik Olsen (1),
Christian Hugger (2),
Rene Nygaard (3),
Preben Nielsen (4),
Per M. Jensen (5),
Knud Thomsen (6)
og Ole Jarnborg (7).

Feriefonden lever stadig fint. Til maj vil der blive udbetalt 131.500 kr. i alt til 263 medlemmer.

Det økonomiske resultat for 1994 blev et overskud på ca. 750.000 kr. – et pænt resultat. "Foreningen har mærket rentefaldet, hvilket betyder, at vi ved geninvestering får en meget lavere rente end hidtil, men foreningen ser på fremtiden med lyse øjne", står der i referatet.

Den største enkeltbegivenhed i 1995 var salget af



ejendommen Petersborgvej på Østerbro til beboerne for 5 millioner kroner kontant. Med fradrag af eksisterende gæld i ejendommen opnåede KPA ved denne handel en indtægt på lidt over 2 millioner kroner.

“Ejendommene må i det hele taget siges at være godt vedligeholdte. Især kan vi glæde os til at se, hvordan “Hjemmet” på Mariendalsvej/Ndr. Fasanvej vil fremstå i jubilæumsåret”.

Den 1. juli blev arbejdet med isætning af nye vinduer afsluttet.

Alle valg til bestyrelsen blev genvalg. Bestyrelsen består fortsat af følgende: *Preben Nielsen* (formand), *Ole Jarnborg* (næstformand), *Erik Olsen* (kasserer) samt *Per M. Jensen*, *Rene Nygaard*, *Knud Thomsen* og *John Hansen*. Bestyrelsessuppleanter blev *Erik Larsen* og *Christian Hugger*. Der deltog 95 medlemmer i den 99. ordinære generalforsamling.

Da *John Hansen* døde den 11. juni, rykkede *Christian Hugger* ind på den nu ledige plads i bestyrelsen. *John Hansen* havde trofast tjent KPA i mere end 29 år, heraf 4 år som næstformand (1970-74). Han var vel-lidt og afholdt af alle.

Bestyrelsens mange pligter

En af de kære pligter er at besøge medlemmerne, når de fylder rundt. *Preben Nielsen* overrakte i maj 1995 en opmærksomhed til *Aage Juhl*, som netop havde fejret sin 75 års dag.

Aage Juhl er måske det danske postbud, der er blevet taget flest billeder af. Et foto af ham i rød uniform gik verden over, men det er turisternes billeder af ham, han husker bedst. Han er tit og ofte blevet stoppet på gaden af folk, der gerne ville fotografere “den røde post”.

“Jeg er tit blevet standset af private mennesker, bl.a. husker jeg en ældre mand, som spurgte: “Undskyld, jeg til-



Aage Juhl (th) får overrakt sin fødselsdagshilsen af formanden Preben Nielsen.

taler Dem, jeg er gammel oberst, hvor er det rart at se en reglementeret postmand." Selv synes jeg ikke, det var noget at snakke om. Sådan skulle man jo se ud, men jeg blev kaldt "ener", fordi jeg altid mødte med slips og krave.

Aage Juhl startede i Posten som cykelbud på prøve i tre måneder. Det var den 1. marts 1936. Derefter blev han reservepostbud, og nogle år senere, da han var fast ansat postbud, blev han meldt ind i KPA.

"Det var egentlig ikke af fornuftsgrunde, for med en ugeløn på 12 kroner var 2 kroner i månedligt kontingent mange penge at skulle af med."

I dag fortryder han ikke sit medlemskab, som giver ham en pæn halvårlig ydelse som hjælp til huslejen. Det kan godt mærkes på et pensionistbudget. Han er også glad for det ferielegat, der uddeles til medlemmerne hvert fjerde år.

"Af og til slår jeg et smut ind om kontoret på Magnoliavej, det er altid hyggeligt at komme dér. Og jeg har været en trofast deltager til alle generalforsamlingerne, selv om det er trist hver gang at skulle høre formanden læse navnene op på de medlemmer, som ikke er mere. Men naturen kræver jo sin ret."

Selv tænker *Aage Juhl* ikke meget over det med alderdommen. Han elsker livet, og han elsker at danse. Han har oplevet at være tilfældig gæst et sted, hvor der blev afholdt pige-polterabend.

"En af pigerne bød mig op til dans, selv om jeg kunne være hendes bedstefar, og bagefter blev jeg budt op til dans af alle hendes 14 veninder. Jo, livet er herligt!"

Aage Juhl mindes fra Besættelsen især den 5. maj 1945, hvor han blev shanghaget til at køre ambulancekørsel i sin gule postbil med gasgenerator.

"Hippo-kuglerne peb om ørerne på os, og da tissede jeg i bukserne. Jeg husker også en god ven, Svend, der blev gråhåret under forhørene i Shellhuset. Da bomberne sprang og tyskerne rendte panisk rundt, så han sit snit til at springe ud af vinduet. Det blev hans redning."

Aage Juhl glæder sig til 100-års jubilæet og synes det er flot, at KPA har klaret sig så godt. Han er en glad og optimistisk personlighed, som sætter pris på de gode ting i tilværelsen. Sammen med sin noget yngre kone trives han i lejligheden på Frederiksberg. Her ordner han alt det grove.

"Men jeg kan betro dig: Jeg laver ikke mad – selv om jeg godt kan koge en kedel vand, uden den brænder på!"



Øverst Aage Juhl som nybagt reservepostbud.

I midten det billede, der omtrent gik verden rundt.

Til venstre pensionisten Aage Juhl fotograferet i sit hjem i forbindelse med overrækkelsen af foreningens lille opmærksomhed i anledning af hans 75-års dag.

Balance pr. 31. december 1994

Aktiver:

Kassebeholdning.....	13.906	
Bank- og sparekassebeholdninger.....	311.202	
Girobeholdninger.....	386.964	712.072
	<hr/>	
Tilgodehavender og forudbetalinger.....		159.433
Lånedebitorer.....		1.104.003
Beholdning af værdipapirer m.v.:		
Nom. 4.947.000 kr. Diverse obligationer, kursværdi.....	3.957.978	
Nom. 177.024 kr. Grundejernes Investeringsfond a kurs 50.....	88.512	
<u>Nom. 5.124.024 kr.</u>		4.046.490
(heraf er nom. 4.947.000 kr. obligationer deponeret i sikkerhedsdepot i Den Danske Bank)		
Sommerhus matr.nr. 1 ab Karrebæk, Enø:		
Kontantværdi pr. 1. januar 1994.....		300.000
Sommerhus matr.nr. 21 dc Rørvig, Rørvig By:		
Kontantværdi pr. 1. januar 1994.....		330.000
Sommerhus matr.nr. 15 km af Vejby:		
Kontantværdi pr. 1. januar 1994.....		270.000
Sommerhusgrund matr.nr. 15 kn af Vejby:		
Kontantværdi pr. 1. januar 1994.....		105.600
Inventar, kontoret.....		40.342
Kapitalindestående i ejendomme m.v.:		
Mariendalsvej/Nordre Fasanvej.....	6.582.868	
Magnoliavej.....	3.700.573	
Nitivej/Priorvej.....	8.874.828	
Finsensvej m.fl.....	6.558.929	
Rubinsteinsvej m.fl.....	9.362.490	
Peterborgsvej 3 m.fl.....	3.370.536	
Feriefonden.....	1.693.479	
Støttefonden.....	4.098.964	44.242.667
Aktiver i alt.....		51.310.607

Passiver:

Diverse kreditorer			284.658
Gæld til Støttefonden			420.000
Kapitalkonto:			
Saldo pr. 1. januar 1994	50.918.163		
Afskrivninger	234.504		
1/3 ekstraordinær afskrivning prioritetsgæld.....	169		
Kurstabsfradrag, udgiftsført.....	48.940		
Kursregulering, udbetaling fra Grundejernes Investeringsfond .	23.610		
Resultat, overskud	756.247		
	<u>51.981.633</u>		
Kursregulering, obligationer	608.540		
Kursregulering, obligationer, Feriefond	234.068		
Kursregulering, obligationer, Støttefonden	432.949		
Udskiftning af varmeveksler, ejendom 5	43.752		
Udskiftning varmtvandsbeholder, ejendom 6	59.387		
÷ Statstilskud	÷ 16.612	42.775	
Låneomkostninger rest fra 1993	13.600	1.375.684	50.605.949
Passiver i alt			<u>51.310.607</u>

Erik Olsen, kasserer

Foranstående regnskab, som vi har revideret, er i overensstemmelse med Foreningens bogholderi.

Frederiksberg, den 26. januar 1995
HAUGBYRD & GUNNI PEDERSEN A/S

Jens Haugbyrd
statsautoriseret revisor

Epilog

I jubilæumsåret for Københavns Postbudes Alderdomshjem har vi nu med glæde og vemod set tilbage på foreningens 100-årige historie. Og vi forstår, at skiftende bestyrelser har udført et stort og ærligt arbejde for medlemmerne gennem vekslende opgangs- og nedgangstider.

Det har været et slid – også fordi bestyrelsesmedlemmerne har skullet tilegne sig en masse viden om at være ejendomsjere og -administratorer. Det har



kostet mange sparsomme fritimer. Forhåbentlig har de fået den tak, de har fortjent.

Med vores nu erhvervede erfaringer, og en god og stabil økonomi for KPA, skal vi nu se frem i tiden. År 2000 er tæt på og vil sikkert indvarsle en ny epoke på mange områder:

Da tjenestemandsgrundlaget forsvinder, hvem skal så blive vore medlemmer?

Mere og mere kontorarbejde med administration af ejendommene – kan vi stadig "købes fri" fra Post Danmark? Eller skal vi til at ansætte folk til dette arbejde?

Kan vi stadig "finde" penge til huslejhjælp og feriefond, hvis rentefaldet fortsætter?

Ved at se tilbage i tiden, og med denne baggrund samt en positiv forventning til fremtiden, vil bestyrelsen og jeg se frem til de kommende års udfordringer.

Hjertelig tillykke med de første 100 år.

Preben Nielsen

Formænd siden 1896

Alfred Dombernowsky	1. 3. 1896 - 29. 4. 1900
O. Th. Rosenqvist	29. 4. 1900 - 7. 5. 1902
Martin Christian Jensen-Skjerbæk	7. 5. 1902 - 28. 3. 1915
R. P. Christiansen	28. 3. 1915 - 22. 4. 1931
Rasmus Nielsen	22. 4. 1931 - 29. 4. 1939
A. Th. Thorlund	29. 4. 1939 - 28. 8. 1942
F. Walin	28. 8. 1942 - 24. 3. 1943
A. Th. Thorlund	24. 3. 1943 - 16. 3. 1950
Hans Christiansen	16. 3. 1950 - 28. 3. 1955
P. E. Bang	28. 3. 1955 - 23. 3. 1965
Emil Holm	23. 3. 1965 - 31. 3. 1970
P. V. Bidstrup	31. 3. 1970 - 16. 3. 1973
Emil Holm	16. 3. 1973 - 24. 3. 1976
Arne P. Jensen	24. 3. 1976 - 22. 3. 1990
Preben Nielsen	22. 3. 1990 -

Litteratur og kilder

KPA's forhandlingsprotokoller 1896 - 1995, bind 1-7

KPA's jubilæumsskrift 1896 - 1921

KPA's jubilæumsskrift 1896 - 1946

*Den ny Danmarkshistorie 1880 - 1960, Søren Mørch,
Gyldendal 1982*

*Dagligdag i Danmark 1945 - 1985,
Malin Lindgren,
Peter Asschenfeldt's Forlag A/S, 1986*

*Posthornet 1899 - 1995,
medlemsblad for Dansk Postforbund*

*Pensionslov for Postvæsenet,
Finansministeriet 16. marts 1900*

*Regulativ for Bestillingsmænds Alderdomsforsørgelse
og deres Hustruers Enkeforsørgelse i Henhold til
Lønningsloven af 2den Juli 1880 m.fl. Lov,
Finansministeriet 21. januar 1906.*

*Dansk Postforbunds jubilæumsbog 1908 - 1958
Vores Postbud,*

Charles Haugbøll, Poul Frederiksen og Robert
Klestrup,
Københavns Postbundeforening 1973 i anledning
af foreningens 75 års jubilæum.

*Vi er Samfundets Bindeled,
Jens Holmsgaard, Palle Juliussen og Arne Søren-
sen, udgivet af Dansk Postforbund, København,
i anledning af forbundets 75 års jubilæum 16.
august 1973.*

Personregister

Andersen, Alfred 33
Andreasen (Skalbjerger) 19
Bang, P.E. 75, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 96, 116
Benthien, L.E., enkefru 27, 28, 29, 38
Bidstrup, P.V. 78, 82, 85, 87, 89, 92, 116
Bramsen, direktør 32
Brandt, murermeister 51
Bybjerg 38
Carlsen, inspektør på Vodrofflund 23
Carlsen, N. 10, 17
Carstensen, fuldmægtig 23
Christensen, E.P. 10
Christensen, N. 10
Christiansen, Axel, sagfører 76, 86, 88, 93, 95
Christiansen, Hans 55, 56, 59, 64, 74, 75, 77, 78, 79, 116
Christiansen, R.P. (Terslev) 22, 23, 31, 37, 42, 116
Christophersen, A., skattedirektør 32
Dessau, B. 35
Dombernowsky, Alfred 10, 13, 14, 15, 19, 43, 102, 116
Ejlseren 10
Enegaard, Jørgen 85, 86, 87, 92, 98, 99
Frederiksen, Emil 95
Frederiksen, Jens 57
Grøndahl, Frederik Waldemar 19, 31, 42
Hagemann, arkitekt 13, 14
Hansen, A. 10, 14
Hansen, H.K. 75, 77, 82
Hansen, John 85, 92, 93, 98, 105, 109
Hansen (Lyng) 28, 29
Hansen, Niels, ligningsdirektør 73
Hartmann, Axeline Sørine 31, 32, 38
Hinsberg, O., oplæser 23

Holm, Emil 82, 83, 85, 92, 93, 94, 95, 101, 102, 106, 116
von Hude, fuldmægtig 23
Hugger, Christian 71, 108, 109
Jacobsen, J.P. 64
Jarnborg, Ole 71, 104, 108, 109
Jensen, Adolf, skuespiller 16, 18
Jensen, Arne P. 92, 93, 95, 98, 99, 102, 104, 116
Jensen, Egon 76
Jensen, N.P. 56, 64, 75, 77, 82
Jensen, Per M. 71, 106, 108, 109
Jensen-Skjerbæk, Margrethe 35
Jensen-Skjerbæk, Martin Christian 18, 19, 22, 24, 25, 27, 30,
35, 37, 38, 40, 116
Johansen M. 49
Josephsen, Niels 12, 13, 16, 26, 38, 81
Juhl, Aage 109, 110, 111
Jørgensen, Carl 10, 12, 14, 23
Jørgensen, Jacob 19, 22, 24, 28, 29
Kempel, overretssagfører 27, 28
Kiørboe 14
Kjærsgård, Mogens 95
Kjærungaard 10
Krag, Jens Otto 73, 74
Larsen, Børge 56, 64, 75
Larsen, Chr. 10
Larsen, Erik 109
Larsen, kammerråd 15
Lauritzen, skuespiller 49
Laybourn, Vilhelm 75, 77, 78, 79, 81, 82, 85, 92, 95, 98, 105, 106
Lind 29
Lintner 10, 12
Lorentzen, H.G. 94
Ludvigsen, Emma Zabina 84
Ludvigsen, H.P. 84
Madsen, H.P. 10
Meinholt, E. 52, 64, 75, 77, 79
Mondrup, C., generaldirektør 49
Mørch, Jens Wilcken 14, 32
Nielsen, Chr. (Esbjerg) 10, 42

Nielsen, Edvard 42
Nielsen, Martin 10
Nielsen, L. 10
Nielsen, N. P. (Solrød) 42
Nielsen, Preben 71, 92, 95, 98, 101, 104, 105, 108, 109,
110, 114, 115, 116
Nielsen, R. (Kirkeby) 19, 42
Nielsen, Rasmus 19, 45, 47, 49, 51, 79, 116
Nielsen, S. 10
Nissen, N. 42
Norsker, Knud, landsretssagfører 83
Nygaard, Rene 71, 102, 108, 109
Olsen, Erik 71, 85, 87, 92, 107, 108, 109
Olsen, H.E. 75, 77, 79, 80, 82, 85, 93
Olsen, O.S. 49
Pedersen, Henry, murerarbejdsmand 51
Pedersen, P.J. 30
Petersen, D. frk. 79, 80
Ravn, Georg 20
Rosenqvist, O.Th. 10, 12, 13, 14, 15, 19, 116
Sand, Rudolf, overretssagfører 39, 49
Schiøler Petersen 77, 82
Schrøder, Chr., skuespiller 23, 24
Simonsen, J. 10
Stenild 75
Svendsen, generaldirektør 14, 16
Sylov, birkedommer 24
Sylvest, Preben 51
Sørensen, C.F.K. 80, 82, 93
Sørensen, Ingvar 56, 64
Thomsen, Knud 71, 82, 85, 92, 104, 108, 109
Thorlund A. Th. 52, 53, 54, 55, 56, 59, 61, 64, 75, 116
Vangskjær, S. 77, 80
Voigt, Erica, visesangerinde 49
Wallin, F. 55, 116
Wedell 23
Wium, direktør 38



»Efter ærligt Arbejde – velfortjent Hvile« er udgivet af Københavns Postbudes Alderdomshjem i anledning af foreningens 100 års historie 1896-1996. Bogen skildrer den spæde start under økonomisk svære kår. I tekst og billeder fortælles bl.a. om foreningens første ejendom, der blev indviet år 1900. Vi følger bestyrelsens køb og salg af ejendomme og hvordan de københavnske postbude i deres fritid har administreret foreningen – styret af målet om at sikre medlemmernes alderdom økonomisk.



Tavlen med beboernes navne er fra foreningens første ejendom, "Hjemmet", på hjørnet af Mariendalsvej og Nordre Fasanvej i København.